

สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
THE COMPETENCY OF AN ACCOUNTANT INFLUENCING THE ARTIFICIAL
INTELLIGENCE OPERATION AND EFFICIENCY

นริศรา วัฒนศัพท์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2564

สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE COMPETENCY OF AN ACCOUNTANT INFLUENCING THE ARTIFICIAL
INTELLIGENCE OPERATION AND EFFICIENCY

A Master's Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
(Business Administration(Management))
Faculty of Business Administration for Society, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

สารนิพนธ์

เรื่อง

สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ของ

นริศรา วัฒนศัพท์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์สุพาดา สิริกุดตา)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ศิริวรรณ เสรีรัตน์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ศุภินญา ญาณสมบุญรณ์)

ชื่อเรื่อง	สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ผู้วิจัย	นริศรา วัฒนศัพท์
ปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ สุพาดา สิริกุดตา

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะประชากรศาสตร์ สมรรถนะของนักบัญชี ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่อยู่ในรูปแบบของนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่อยู่ในรูปแบบของนิติบุคคล เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสถิติการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเรื่องสมรรถนะของนักบัญชีในภาพรวมและด้านสมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล อยู่ในระดับดีมาก ทั้งหมด ส่วนปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีในภาพรวม และด้านการคิดแบบมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล อยู่ในระดับดีมากทั้งหมด และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ผลการศึกษาสมมติฐานงานวิจัย พบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสมรรถนะของนักบัญชีทั้ง 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล สามารถอธิบายได้ร้อยละ 24.0 และด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล สามารถอธิบายได้ร้อยละ 23.2 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล และด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี สามารถอธิบายได้ร้อยละ 32.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

คำสำคัญ : นักบัญชี, ปัญญาประดิษฐ์, ประสิทธิภาพการทำงาน, สมรรถนะของนักบัญชี

Title	THE COMPETENCY OF AN ACCOUNTANT INFLUENCING THE ARTIFICIAL INTELLIGENCE OPERATION AND EFFICIENCY
Author	NARITSARA WATTHANASAP
Degree	MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Associate Professor Supada Sirikutta

The objective of this research is to investigate the demographic characteristics, competence, artificial intelligence, and work performance of accountants working in establishments registered as a juristic person in Bangkok. A questionnaire was used as a research instrument for data collection. The sample consisted of 400 accountants working in establishments registered as a juristic person in Bangkok. The collected data were then analyzed using statistics including percentage, mean, standard deviation, t-test statistics, One-Way ANOVA and multiple regression analysis. The major findings indicated that the opinions of the respondents towards the overall competency of the accountants, as well as their core competency, functional competence, and the individual competency were at a very high level. The overall opinions of the respondents towards the artificial intelligence of the accountant, and rational thinking and rational actions were at a very high level. The overall work performance of the accountants was at a very high level. The results of the hypothesis testing revealed that the differences in the demographic characteristics, including gender, age, educational level, work experience, and work positions were influenced differently in terms of the artificial intelligence of accountants with a statistical significance level of 0.05. The three dimensions of competency included core competency, functional competency, and individual competency can describe 24.0% of the influence of the variation in rational thinking could describe 23.2% of variations in the rational actions of the accountants at a statistically significant level of 0.05. The two dimensions of the artificial intelligence of the accountants, namely, rational thinking and rational action, influenced the work performance of accountants could describe 32.5% with a statistical significance level of 0.001.

Keyword : Accountant, Artificial Intelligence, Work Performance, Competence of Accountants

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา ของ รองศาสตราจารย์สุพาดา สิริกุตตา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนสามารถดำเนินการสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์เป็น สารนิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.รลิตา สังข์บุญนาค และ อาจารย์ ดร.อัฉริยา ศักดิ์นรงค์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม และ ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านของผู้วิจัยที่เกี่ยวข้องอันนำมาซึ่งประโยชน์ต่องานวิจัยฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือและสละเวลาอันมีค่า ในการตอบแบบสอบถาม และ ขอขอบคุณเพื่อน XMBA รุ่น 19 และ เจ้าหน้าที่ภาควิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจนผู้มีส่วนสำเร็จต่องานวิจัยนี้ทุกท่าน ซึ่งทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครอบครัว คนรัก และ เพื่อนที่เป็น กำลังใจที่สำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมผู้วิจัยให้มีความมุ่งมั่นพยายามจนประสบความสำเร็จในวันนี้

นริศรา วัฒนศัพท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของงานวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
สมมติฐานในการวิจัย	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน (Competency).....	13
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน.....	13

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี (Artificial Intelligence).....	27
ความหมายของปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence).....	27
ความเป็นมาของปัญญาประดิษฐ์.....	28
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีและนักบัญชี	30
ความหมายของการบัญชี	30
หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี.....	33
คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ	33
แนวโน้มของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี	34
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี.....	37
ความหมายของประสิทธิภาพ.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	51
ประชากร	51
วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกระทำข้อมูล	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์	66
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน.....	69
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	75

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี.....	77
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	80
สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	103
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	105
ความสำคัญของการวิจัย.....	105
สมมติฐาน	105
สรุปผลการวิจัย	106
อภิปรายผล	112
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	118
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	120
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก.....	128
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	129
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	138
ประวัติผู้เขียน.....	144

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ตัวแปรที่ได้จากการวิเคราะห์ และ สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์หาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม.....	58
ตาราง 4 3	65
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	66
ตาราง 6 จำนวน และค่าร้อยละ ของข้อมูลประชากรศาสตร์ ด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบ สอบถาม (รวมกลุ่มใหม่)	69
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดยรวม โดยพิจารณาแต่ละสมรรถนะ	70
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณารายข้อ จำแนกตามสมรรถนะหลัก.....	70
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณารายข้อ จำแนกตามสมรรถนะประจำสายงาน.....	72
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณารายข้อ จำแนกตามสมรรถนะส่วนบุคคล	74
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยรวม โดยพิจารณารายด้านทุกด้าน.....	75
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยพิจารณารายข้อจากการตอบแบบสอบถาม	76
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ นักบัญชี โดยพิจารณารายข้อจากการตอบแบบสอบถาม.....	77
ตาราง 14 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพของการทำงานโดยจำแนก ตามเพศ	80
ตาราง 15 แสดงผลความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีโดยจำแนกตามเพศ	81

ตาราง 16 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพการทำงานโดยจำแนกตามอายุ ..	82
ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีจำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ F-test.....	82
ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของอายุกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยใช้สถิติ LSD	83
ตาราง 19 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพของการทำงานโดยจำแนกตามระดับการศึกษา	84
ตาราง 20 แสดงผลความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีโดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	85
ตาราง 21 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพของการทำงานโดยจำแนกตามสถานภาพ.....	86
ตาราง 22 แสดงผลความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีโดยจำแนกตามสถานภาพ.....	86
ตาราง 23 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพการทำงานโดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	88
ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติ Brown-Forsythe	88
ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของประสบการณ์การทำงานกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยใช้สถิติ Dunnett's T3.....	89
ตาราง 26 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพการทำงานโดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ.....	91
ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยใช้สถิติ Brown-Forsythe	91
ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของประสบการณ์การทำงานกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยใช้สถิติ Dunnett's T3.....	92
ตาราง 29 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพการทำงานโดยจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	93

ตาราง 30 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีจำแนกตาม รายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test	94
ตาราง 31 แสดงการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติ ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิด อย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร	95
ตาราง 32 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านคิดอย่างมี เหตุผล โดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Enter Multiple Regression Analysis)	96
ตาราง 33 แสดงการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติ ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร	98
ตาราง 34 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านการกระทำ อย่างมีเหตุผล โดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Enter Multiple Regression Analysis) ..	99
ตาราง 35 แสดงการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิด อย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี เขตกรุงเทพมหานคร	101
ตาราง 36 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยการวิเคราะห์ความ ถดถอยพหุคูณ (Enter Multiple Regression Analysis)	102
ตาราง 37 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1	103
ตาราง 38 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 โดยใช้สถิติ Multiple Regression analysis.....	104
ตาราง 39 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 โดยใช้สถิติ Multiple Regression analysis.....	104

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
--	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการใช้ชีวิตประจำวันเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการดำรงชีวิต รวมถึงการทำงาน ทำให้โครงสร้างองค์กรเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะคล่องตัวและตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป เทคโนโลยีได้เข้ามาเสริมเป็นปัจจัยพื้นฐานช่วยในการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ได้อย่างไม่มีขีดจำกัดทั้งด้านเวลาและสถานที่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กรธุรกิจชั้นนำในปัจจุบันข้อมูลของลูกค้า คู่แข่ง หรือข้อมูลของบริษัทที่มีความสำคัญต่อธุรกิจ จึงมีความจำเป็นต่อการบริหารจัดการซึ่งการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) เพิ่มศักยภาพในการประมวลผลมีความแม่นยำสูง พัฒนาข้อมูลเพื่อนำข้อมูลมาใช้ตามที่องค์กรต้องการด้วยการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ทำให้ความต้องการบุคลากรในหลายตำแหน่งลดลง เมื่อมีบุคลากรลดลงทางองค์กรจึงต้องพัฒนาและเพิ่มทักษะความสามารถกับพนักงานที่มีอยู่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กรและเทคโนโลยี

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมาก และถือเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ลดความผิดพลาดจากการทำงาน ตอบสนองความต้องการอย่างรวดเร็ว และสร้างมูลค่าให้กับธุรกิจ โดยฟังก์ชันการทำงานของปัญญาประดิษฐ์ มีความสามารถในการทำความเข้าใจ การเรียนรู้ การให้เหตุผล และการแก้ปัญหา โดยปัญญาประดิษฐ์ได้วิเคราะห์ข้อมูลที่มีความซับซ้อนเพื่อใช้ในการจำแนกแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็ว ผ่านขั้นตอนการประมวลผลที่ชาญฉลาด เพื่อให้ธุรกิจสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยได้เข้ามามีบทบาทในองค์กรธุรกิจมากขึ้น ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับสุขภาพ ธุรกิจการผลิต ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจธนาคาร เป็นต้น

ในมุมมองของธุรกิจนักบัญชีมีบทบาทในการช่วยให้ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญต่อผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้บริหารเพื่อการตัดสินใจที่เป็นประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ นักบัญชีเป็นวิชาชีพหนึ่งในธุรกิจที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างมาก เนื่องจากนักบัญชีเป็นผู้จัดทำงบการเงินที่มีความเป็นกลางและแสดงข้อมูลอย่างครบถ้วน รูปแบบการทำงานของบัญชีได้เปลี่ยนไปสู่การบัญชีเพื่อการจัดการ ส่งผลให้นักบัญชีได้พัฒนาจากบทบาทการทำงานของนักบัญชีแบบเดิมไปสู่การพัฒนาเป็นผู้บริหารที่ช่วยทางด้านการจัดการได้มากขึ้น โดยการบัญชีเป็นศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และการทำข้อสรุปข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี

คือ การให้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายและผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมของกิจการ (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2538, หน้า 4)

ในส่วนของภาครัฐบาลได้มีนโยบายในการส่งเสริม ผลักดัน และยกระดับสำนักงานบัญชี คุณภาพสู่การเป็นสำนักงานบัญชีดิจิทัล (Digital Accounting Firm) ให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเผยแพร่ไปยังสำนักงานบัญชีและผู้ทำบัญชีอื่น ๆ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชี เช่น การนำเทคโนโลยีระบบอัตโนมัติ (Robotic Process Automation) และเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytical tools) มาใช้ในการทำบัญชี การประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อรองรับการทำงานในอนาคตและรองรับโครงการ National e-payment ของกรมสรรพากรได้มีข้อกำหนดให้ธุรกิจจัดทำระบบภาษีและเอกสารธุรกรรม อิเล็กทรอนิกส์ซึ่ง ประกอบด้วย 3 ระบบงาน คือ (1)ระบบ e-filing เป็นระบบการชำระภาษีผ่านทางอินเทอร์เน็ตแทน การยื่นด้วยกระดาษ (2) ระบบ e-Withholding Tax เป็นระบบงานที่เปิดให้ผู้ชำระภาษีเงินได้ฯ ไม่ ต้องยื่นแบบแสดงรายการแต่ต้องนำส่งเงิน ภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้กับธนาคารทันทีที่จ่ายเงินได้ และผู้ชำระภาษีเงินได้สามารถตรวจสอบข้อมูลจากการหักภาษี ณ ที่จ่าย (3)ระบบ e-Tax invoice/ e-Receipt เป็นระบบที่คู่ค้าส่งข้อมูลใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่กัน และ ต้องส่งให้กับสรรพากรเพื่อจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มของรายผู้ประกอบการ (กองกำกับบัญชีธุรกิจ, 2562)

วิชาชีพบัญชีเป็นอีกหนึ่งภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบต่อรูปแบบการทำงาน เนื่องจาก เป็นสายอาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญต่อวงการธุรกิจ วิชาชีพบัญชีมีหน่วยงานหลักที่คอยควบคุม การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ คือ สภาวิชาชีพแห่งประเทศไทยใน พระบรมราชูปถัมภ์ ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้กำหนดให้ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องจัดทำบัญชีตามมาตรฐาน การรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting: TFRSs) เพื่อให้เกิดมาตรฐานในระดับ สาธารณะและให้เป็นที่ยอมรับในวิชาชีพบัญชี การบัญชีเป็นแหล่งรวมข้อมูลทางการเงินของธุรกิจซึ่งแสดง ให้เห็นถึง การบันทึกรายการโดยอาศัยข้อมูลที่ได้ทำการบันทึกไว้ และแปลความหมายของรายงาน เพื่อการจัดทำรายงานงบการเงิน ผลการดำเนินงานรวมถึงแสดงฐานะทางการเงินของธุรกิจ และ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ โดยการจัดทำงบการเงินอยู่ภายใต้ข้อสมมุติของเกณฑ์ คงค้างและการดำเนินงานต่อเนื่อง โดยงบการเงินจะมีข้อจำกัดในการจัดทำคือต้องทันเวลาเพื่อ

ประโยชน์ในการตัดสินใจ ทั้งนี้ นักบัญชีจากเดิมทำหน้าที่บันทึกข้อมูลและจัดทำรายงานการเงินเสนอผู้บริหาร

สมรรถนะ ตามความหมายของ IES (สภาวิชาชีพบัญชี, 2554 อ้างใน พงศ์ศิริภพ ทองดีวิสูตรเกตุ, 2555) คือ ความรู้ ความสามารถ ของนักวิชาชีพบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ และ ลักษณะส่วนบุคคลที่ ส่งเสริมความรู้ ความสามารถ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน การวัดสมรรถนะสามารถกระทำ ได้หลายวิธี เช่น การปฏิบัติงานจริงในสถานที่ทำงาน การจำลองการปฏิบัติงาน การทดสอบโดยการเขียนตอบอ้อมนัยหรือทดสอบโดยการสัมภาษณ์และการวัดผลด้วยตนเอง ดังนั้นนักบัญชีจึงต้องมีความรู้ในวิชาชีพ พัฒนาตัวเองให้มีความรู้และทักษะที่หลากหลาย เรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อให้มีความชำนาญและมีความสามารถในการตัดสินใจวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา และก้าวให้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อจะนำผลจากการศึกษาในครั้งนี้ มาพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีให้มีความพร้อมในการทำงานต่อเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้ นักบัญชีเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัว พัฒนาตนเอง และสามารถทำงานอยู่ในอาชีพเพื่อความอยู่รอดโดยปราศจากการแทนที่งานของเครื่องจักรหรือปัญญาประดิษฐ์

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีโดยจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ ระดับอายุ การศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ รายได้ต่อเดือน
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน สมรรถนะส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของนักบัญชี ให้มีศักยภาพ เพิ่มพูนทักษะประสิทธิภาพการทำงาน ให้กับองค์กรและรองรับการทำงานของนักบัญชียุคดิจิทัล (Digital accounting)
2. เพื่อเป็นประโยชน์ของข้อมูลที่ได้จากการวิจัยทำให้สามารถปรับตัวการทำงานของนักบัญชีในอนาคตที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการเรียนการสอน หรือ หลักสูตรของสถาบันการศึกษา และหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ให้สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่อยู่ในรูปแบบของนิติบุคคล ในเขตกรุงเทพมหานครไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่อยู่ในรูปแบบของนิติบุคคล ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรในกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรใช้สูตรของกัลยา วาณิชย์บัญชา (2546, หน้า 14) โดยกำหนด ค่าระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนตัวอย่าง 5% จำนวนกลุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 385 คน และคำนวณเพิ่มอีก 5% รวมกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแจกแบบสอบถามทางออนไลน์โดยการส่งลิงค์ให้ในกลุ่มนักบัญชีบนโซเชียลมีเดียบน เฟซบุ๊ก ชื่อ กลุ่มบัญชีและภาษี จนครบตามจำนวนที่ต้องการจำนวน 400 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 ลักษณะประชากรศาสตร์

1.1.1 เพศ

1.1.1.1 ชาย

1.1.1.2 หญิง

1.1.2 อายุ

1.1.2.1 20-26 ปี

- 1.1.2.2 27-33 ปี
- 1.1.2.3 34-40 ปี
- 1.1.2.4 41-47 ปี
- 1.1.2.5 48 ปีขึ้นไป
- 1.1.3 ระดับการศึกษา
 - 1.1.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 1.1.3.2 ปริญญาตรี
 - 1.1.3.3 สูงกว่าปริญญาตรี
- 1.1.4 สถานภาพ
 - 1.1.4.1 โสด
 - 1.1.4.2 สมรส/อยู่ด้วยกัน
 - 1.1.4.3 แยกกันอยู่/หย่า/หย่าร้าง
- 1.1.5 ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 1.1.5.1 น้อยกว่า 3 ปี
 - 1.1.5.2 3-5 ปี
 - 1.1.5.3 6-10 ปี
 - 1.1.5.4 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
- 1.1.6 หน้าที่รับผิดชอบ
 - 1.1.6.1 บัญชีด้านจ่าย
 - 1.1.6.2 บัญชีด้านรับ
 - 1.1.6.3 บัญชีด้านต้นทุน
 - 1.1.6.4 บัญชีด้านภาษี
 - 1.1.6.5 บัญชีด้านบริหาร
 - 1.1.6.6 อื่น ๆ โปรดระบุ
- 1.1.7 รายได้ต่อเดือน
 - 1.1.7.1 ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท
 - 1.1.7.2 25,001-35,000 บาท
 - 1.1.7.3 35,001-45,000 บาท
 - 1.1.7.4 45,001 บาท ขึ้นไป

1.2 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

1.2.1 สมรรถนะหลัก

1.2.1.1 ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร

1.2.1.2 ด้านการออกแบบการใช้งาน

1.2.2 สมรรถนะประจำสายงาน

1.2.2.1 ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์

1.2.2.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2.2.3 ด้านความปลอดภัยของข้อมูล

1.2.3 สมรรถนะส่วนบุคคล

1.2.3.1 ด้านการปรับตัวในการทำงาน

1.2.3.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

2.1 ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี

2.2 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักบัญชี หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมทางการเงิน โดยบันทึกบัญชี จำแนกหมวดหมู่รายการ วิเคราะห์ คำนวณและตรวจสอบข้อมูล วางแผนระบบบัญชีของกิจการ และจัดทำสรุปข้อมูลและเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปแบบตัวเงิน เพื่อให้ข้อมูลรายงานทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนแนวทางการทำงานและใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานที่สำคัญ และยังสามารถนำเสนอข้อมูลให้กับนักลงทุนบุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมขององค์กร

2. ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี (Artificial intelligence: AI) หมายถึง นักบัญชีที่ใช้วิทยาการคอมพิวเตอร์และวิศวกรรมเพื่อช่วยในการทำงาน ซึ่งปัญญาประดิษฐ์เป็นระบบประมวลผลผ่านกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการการคิด การกระทำ การให้เหตุผล การทำงานได้เสมือนสมองมนุษย์ โดยสามารถเข้าใจภาษาของมนุษย์ โดยการทำงานจะประสานงานในส่วนต่าง ๆ สามารถจดจำคิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ เพื่อตอบสนองด้านพฤติกรรมและภาษา สามารถเลียนแบบ ความเชี่ยวชาญและการตัดสินใจของมนุษย์ ปัญญาประดิษฐ์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การคิดอย่างมีเหตุผล (Thinking rationally) หมายถึง นักบัญชีที่มีกระบวนการคิดหาสาเหตุของปัญหามีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล และนำไปสู่ข้อสรุปหรือการตัดสินใจที่ถูกต้องเพื่อแก้ปัญหา

2.2 การกระทำอย่างมีเหตุผล (Acting rationally) หมายถึง นักบัญชีที่มีการแสดงออกและการกระทำอย่างมีเหตุผล จะส่งผลให้การกระทำที่แสดงออกมา ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ สอดคล้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3. สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้ และความสามารถของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ นักบัญชีควรมีความรู้ความเข้าใจ สามารถแก้ไขปัญหา ด้วยการคิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ มีการเรียนรู้ และ พัฒนาตนเองให้มีความชำนาญในด้านตัวเลขและด้านเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่ความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และฝึกฝนทักษะความรู้ทางเทคโนโลยี เพื่อการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

3.1 สมรรถนะหลัก

3.1.1 ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร หมายถึง ขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบที่เกิดขึ้นในองค์กร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแบบการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3.1.2 ด้านการออกแบบการใช้งาน หมายถึง การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือปรับปรุงดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้น และมีรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิม เพื่อสร้างความสะดวก ลดขั้นตอนการทำงาน เพื่อสนองความต้องการในสิ่งใหม่

3.2 สมรรถนะประจำสายงาน

3.2.1 ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการคิดพิจารณาอย่างรอบคอบโดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และสามารถคาดคะเนเลือกใช้วิธีการในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3.2.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ ในการทำงาน เทคโนโลยีจะมีส่วนช่วยให้นักบัญชีสามารถทำงานและเรียนรู้ผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปของระบบสารสนเทศ

3.2.3 ด้านความปลอดภัยของข้อมูล หมายถึง การป้องกันไม่ให้ข้อมูลถูกนำไปใช้ทำลาย หรือกระทำการทุจริต โดยกำหนดสิทธิเพื่อควบคุมในการเข้าถึงข้อมูล และ ควบคุมความปลอดภัยของระบบเครือข่าย

3.3 สมรรถนะส่วนบุคคล

3.3.1 ด้านการปรับตัวในการทำงาน หมายถึง ความพร้อมและการยอมรับเมื่อสภาพแวดล้อมการทำงานมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์โดยรักษาประสิทธิภาพของงานได้อย่างต่อเนื่อง

3.3.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี หมายถึง ข้อกำหนดความประพฤติหรือวิธีปฏิบัติงานที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ทุกคนต้องยึดถือเพื่อดำรงไว้ซึ่งความเป็นมืออาชีพและเสริมสร้างเกียรติเพื่อให้สาธารณะชนเชื่อถือและไว้วางใจในผลงาน

4. ประสิทธิภาพการในการปฏิบัติงานของนักบัญชี หมายถึง ความสามารถในการทำงานของนักบัญชี ในการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ ที่มีเทคโนโลยีมาเป็นส่วนสำคัญต่อการทำงาน ทำให้การติดต่อสื่อสารของข้อมูลไร้ขีดจำกัด ส่งผลทำให้งานสำเร็จได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ช่วยลดต้นทุน ลดความเสี่ยง มีความโปร่งใส และมีความแม่นยำโดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่ายได้ ได้แก่ 11 ประการดังนี้ 1) ความสมดุลในบทบาท 2) เป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 3) การเปิดเผยและเผชิญ 4) การสนับสนุนและการไว้วางใจ 5) ความร่วมมือและขัดแย้ง 6) วิธีการปฏิบัติงานชัดเจน 7) ภาวะผู้นำที่เหมาะสม 8) ทบทวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ 9) การพัฒนาบุคลากร 10) สัมพันธภาพระหว่างกลุ่มที่ดี 11) การติดต่อสื่อสารที่ดี เพราะประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจะทำให้องค์กรได้รับประโยชน์สูงสุด

สมมติฐานในการวิจัย

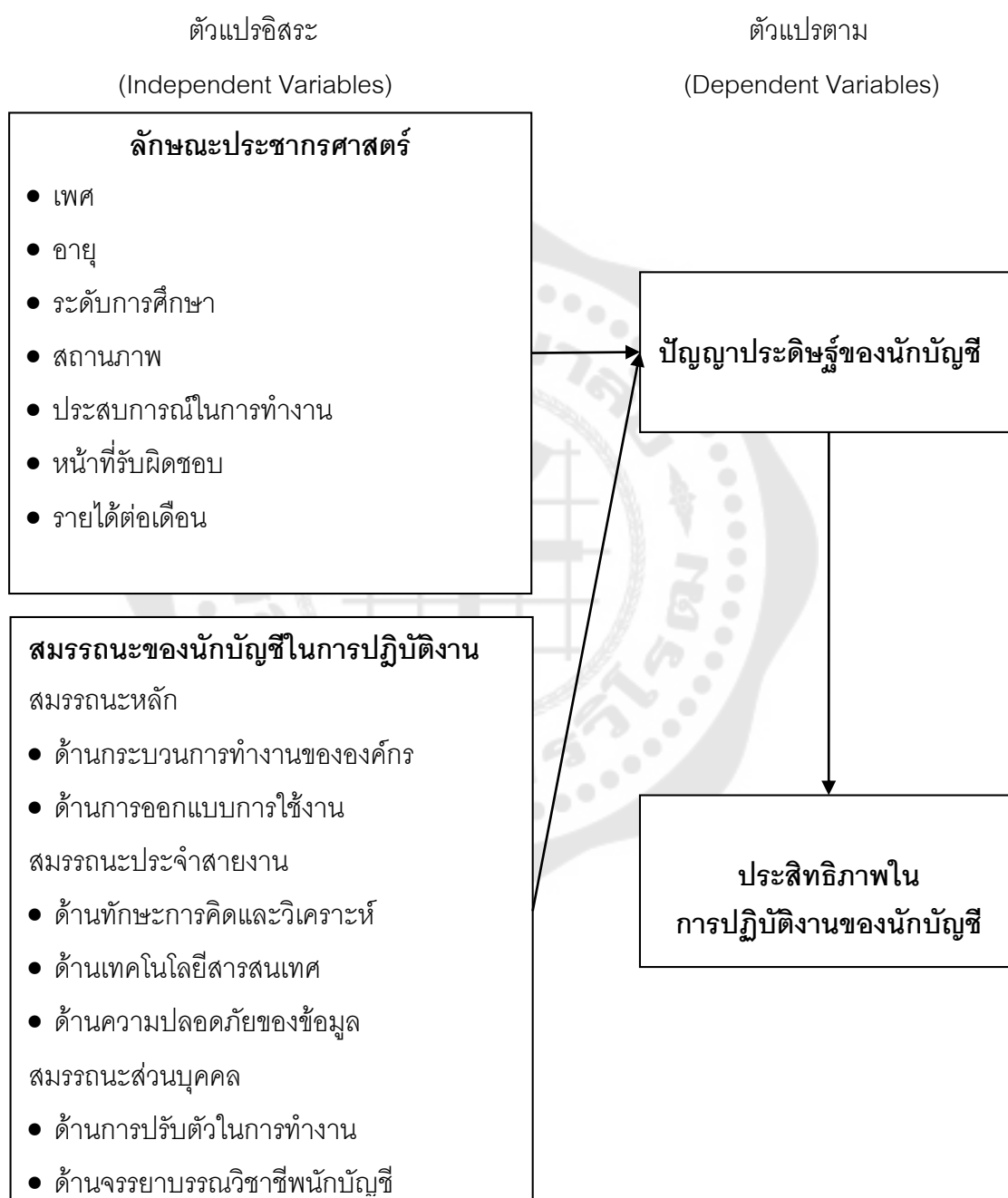
1. นักบัญชีที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

2. สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน สมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

3. ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องสมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญหาประติษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และ ทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีและนักบัญชี
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ อาทิ อายุ เพศ สถานภาพทางครอบครัว รายได้ ระดับการศึกษา เป็นต้น ซึ่งเป็น ข้อมูลที่ใช้ในการคัดเลือกบุคคลากรเข้ามาทำงานในองค์กร โดยคุณสมบัติทางด้านประชากรศาสตร์ จะเป็นตัววัดถึงระดับความรู้ความสามารถของพนักงาน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะมีอิทธิพลและส่งผลต่อการ ปฏิบัติงาน

Griffeth, Hom, และ Gaertner (2000) มีแนวคิดว่า ภูมิหลังเฉพาะบุคคล (Personal Background) หรือลักษณะชีวประวัติของแต่ละบุคคล (Biographical Characteristics) เป็นลักษณะ ส่วนตัวของ บุคคล ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรสและความมีอาวุโสในงาน เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ ส่งผลต่อ พฤติกรรมการทำงานของบุคคล ดังนี้

1. อายุกับการทำงาน (Age & Job Performance) เป็นที่ยอมรับกันว่าผลงานของบุคคล จะลดน้อยถอยลงในขณะที่มีอายุเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับบุคคลที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไปนั้น ถือว่ามีประสิทธิภาพในการทำงานสูง และสามารถจะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตสูง ได้พนักงานในองค์กรไม่จำเป็นต้องเกษียณอายุทำงาน เมื่ออายุ 60 ปี จากการศึกษา พบว่า พนักงานที่มีอายุมากขึ้นจะไม่อยากลาออกหรือย้ายงาน ทั้งนี้เนื่องจากการมีระยะเวลาในการทำงานนานจะมีผลทำให้ได้รับค่าตอบแทนหรือค่าจ้างมากขึ้นและมีสิทธิในการลา พักผ่อนได้มากขึ้น ตลอดจนมีสิทธิ ในสวัสดิการต่าง ๆ ที่พึงได้เพิ่มขึ้นด้วย พนักงานที่มีอายุมากขึ้น จำนวนมากจะปฏิบัติหน้าที่การงาน อย่างสม่ำเสมอหรือไม่หลีกเลี่ยงงาน มีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน สูง มีประสิทธิภาพการทำงานจะเน้น

คุณภาพแต่ก็จะขาดความยืดหยุ่นและจะต่อต้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งในปัจจุบันองค์กรจำเป็นต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยี ใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการดำเนินงานขององค์กร ทำให้องค์กรต้องแสวงหาพนักงานที่สามารถปรับตัวได้ดี และเป็นคนที่ยอมรับในการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นในยุคที่องค์กรมีการเปลี่ยนแปลงจึงทำให้คนงานที่มีอายุมากต้องออกจากงาน

2. เพศกับการทำงาน (Gender & Job Performance) จากการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หรือมีความแตกต่างกันน้อยมากระหว่างเพศหญิงกับเพศชายในเรื่องของความสามารถเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะในการคิดวิเคราะห์ แรงกระตุ้นเพื่อต่อสู้เมื่อมีการแข่งขัน แรงจูงใจ การปรับตัวทางสังคม ความสามารถในการเรียนรู้ และความพึงพอใจในการทำงาน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของนักจิตวิทยาพบว่า เพศหญิงจะมีลักษณะคล้ายตามมากกว่า เพศชาย และเพศชายจะมีความคิดเชิงรุก ตลอดจนความคาดหวังในความสำเร็จมากกว่า เพศหญิง

3. สถานภาพสมรสกับการทำงาน (Marital Status & Job Performance) จากการศึกษา ยังไม่ สามารถสรุปได้แน่นอนว่า สถานภาพการสมรสมีผลต่อการทำงานอย่างไร แต่มีผลการวิจัยบางส่วน พบว่าพนักงานที่สมรสแล้วจะขาดงาน และมีอัตราออกจากงาน (Turnover) น้อยกว่าผู้ที่เป็นโสด นอกจากนี้ยังมีความพึงพอใจในงานสูงกว่าผู้ที่เป็นโสด ตลอดจนมีความรับผิดชอบ เห็นคุณค่าของงาน และมีความสม่ำเสมอในการทำงานด้วย

4. ความมีอาวุโสในงานกับการทำงาน (Tenure & Job Performance) จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีระยะเวลาการทำงานในองค์กรมานานหรือผู้ที่มีอาวุโสใน การทำงานจะมีผลงานสูงกว่าพนักงานใหม่ และมีความพึงพอใจในงานสูงกว่าด้วย รวมถึงจะมีอัตราการขาดงานน้อยและการลาออกจากงานน้อยซึ่งความเป็นผู้อาวุโสในการทำงานจะบ่งชี้ถึงผลงานได้ เป็นอย่างดี

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550, หน้า 57-59) กล่าวว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ประกอบด้วย อายุ เพศ ขนาดครอบครัว สถานภาพครอบครัว รายได้ อาชีพ การศึกษา เหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้ในการแบ่งส่วนตลาด ลักษณะด้านประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญ และสถิติที่วัดได้ของประชากร ที่ช่วยกำหนดตลาดเป้าหมาย ในขณะที่ลักษณะด้านจิตวิทยา และสังคมวัฒนธรรม ช่วยอธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายเท่านั้น ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์จะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิภาพต่อการกำหนดตลาดเป้าหมาย รวมทั้งง่ายต่อการวัดมากกว่าตัวแปรอื่น ตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ที่สำคัญ มีดังนี้

1. อายุ (Age) เนื่องจากผลิตภัณฑ์จะสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่าง นักการตลาดจึงใช้ประโยชน์จากอายุ เป็นตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ที่

แตกต่างของส่วนตลาด นักการตลาดได้ค้นหาความต้องการของส่วนตลาดส่วนเล็ก (Niche Market) โดยมุ่งความสำคัญที่ตลาดอายุส่วนนั้น

2. เพศ (Sex) เป็นตัวแปรในการแบ่งส่วนตลาดที่สำคัญเช่นกัน นักการตลาดควรต้องศึกษาตัวแปรนี้อย่างรอบคอบ เพราะในปัจจุบันนี้ตัวแปรด้านเพศมีการเปลี่ยนแปลงใน พฤติกรรมการบริโภค การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจากการที่สตรีทำงานมีมากขึ้น

3. ลักษณะครอบครัว (Marital Status) ในอดีตจนถึงปัจจุบันลักษณะครอบครัวเป็นเป้าหมายสำคัญของการใช้ความพยายามทางการตลาดมาโดยตลอด และมีความสำคัญยิ่งขึ้นในส่วนที่เกี่ยวกับหน่วยผู้บริโภค นักการตลาดจะสนใจจำนวนและลักษณะของบุคคลในครัวเรือนที่ใช้สินค้า โดสินค้านั้น และยังสนใจในการพิจารณาลักษณะด้านประชากรศาสตร์ และโครงสร้างด้านสื่อที่จะเกี่ยวข้องกับผู้ตัดสินใจในครัวเรือนเพื่อช่วยในการพัฒนากลยุทธ์การตลาดให้เหมาะสม

4. รายได้ การศึกษา อาชีพ และสถานภาพ (Income, Education, Occupation and Status) เป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดส่วนของตลาด โดยทั่วไปนักการตลาดจะสนใจ ผู้บริโภคที่มีความร่ำรวย แต่อย่างไรก็ตามครอบครัวที่มีรายได้ปานกลาง และมีรายได้ต่ำ จะเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ ปัญหาสำคัญในการแบ่งส่วนตลาด โดยถือเกณฑ์รายได้อย่างเดียวก็คือ รายได้จะเป็นตัวชี้การมี หรือไม่มีความสามารถในการจ่ายสินค้า ในขณะที่เดียวกันการเลือกซื้อสินค้าที่แท้จริงอาจถือเกณฑ์รูปแบบการดำรงชีวิต รสนิยม ค่านิยม อาชีพ การศึกษา ฯลฯ แม้ว่ารายได้จะเป็น ตัวแปรที่ใช้บ่อยมาก นักการตลาดส่วนใหญ่จะโยงเกณฑ์รายได้รวมกับตัวแปรด้านประชากรศาสตร์หรืออื่น ๆ เพื่อให้การกำหนดตลาดเป้าหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มรายได้สูงที่มีอายุต่าง ๆ ถือว่าใช้ เกณฑ์รายได้ร่วมกับเกณฑ์อายุเป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้กันมากขึ้น เกณฑ์รายได้อาจจะเกี่ยวข้องกับ เกณฑ์อายุ และอาชีพพร้อมกัน

จากแนวคิด และทฤษฎีที่กล่าวมาผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดของ Griffeth และคณะ (2000) และ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550) มาใช้กำหนดเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ ประเภทธุรกิจ และ รายได้ต่อเดือน มีผลต่อการเกิด ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร คือ มองว่านักบัญชีที่มีลักษณะ ประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่แตกต่างกัน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน (Competency)

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

ศาสตราจารย์ David C. McClelland (n.d. อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2548, หน้า 2-3) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ โดยพัฒนา แบบทดสอบทางบุคลิกภาพเพื่อศึกษาว่าบุคคลที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีทัศนคติและนิสัย อย่างไร McClelland ได้ใช้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้ช่วยแก้ไขปัญหาการคัดเลือกบุคคลให้แก่หน่วยงาน ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้แก่ กระบวนการคัดเลือกที่เน้นการวัดความถนัด McClelland ได้เก็บข้อมูลของกลุ่มผู้ที่มีผลการปฏิบัติงาน โดดเด่น และผู้ที่ไม่ได้มีผลงานโดดเด่นด้วยการสัมภาษณ์ ซึ่งพบว่าสมรรถนะเกี่ยวกับความเข้าใจ ข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน การทดสอบด้วยแบบทดสอบ ความถนัด บทความเรื่อง Testing for Competence Rather Than for Intelligence ของ McClelland ที่ตีพิมพ์ในปี 1973 ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง McClelland ได้ทำให้สมรรถนะได้รับความสนใจ ศึกษาและใช้กันต่อ ๆ มาจนถึงทุกวันนี้

องค์ประกอบของสมรรถนะ

แนวคิดของ McClelland กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะ 5 ส่วนคือ

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์
2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว
3. บทบาททางสังคม (Social Role) หมายถึง สิ่งที่บุคคลต้องการสื่อให้บุคคลอื่นใน สังคมเห็นว่าตัวเขามีบทบาทอย่างไรต่อสังคม เช่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
4. ภาพพจน์หรือมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวเอง (Self-image) หมายถึง ภาพพจน์หรือ มโนทัศน์ ที่บุคคลมองตัวเองว่าเป็นอย่างไร เช่น เป็นผู้นำ เป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นศิลปิน เป็นต้น
5. แรงจูงใจ เจตนาคติ (Motive Attitude) เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายในซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

ความหมายของสมรรถนะ

คำว่า “สมรรถนะ” ปรากฏในงานวิจัยหลายงาน ตัวอย่างเช่น ขจรศักดิ์ หาญณรงค์ (ม.ป.ป. อ้างใน พงษ์ศักดิ์ พรณัฐวุฒิกุล, 2544, หน้า 23) กล่าวว่า สมรรถนะ คือ “สิ่งที่แสดงออกถึงคุณลักษณะ และคุณสมบัติของบุคคล รวมถึง ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งทำ

ให้บรรลุถึง ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูง กว่ามาตรฐานทั่วไป” ส่วน ยรงคิทธิย ยงทอง (2547, ย้ 10-11) ได้อธิบายว่า สมรรถนะ คือ “ความสามารถหรือสมรรถนะ ของผู้ดำรง ตำแหน่งงานที่งานนั้น ๆ ต้องการ ซึ่งหมายความว่ารวมถึงพฤติกรรม ความเชื่อทัศนคติ อุปนิสัยส่วน ลึกส่วนบุคคลด้วย”

คำว่า “สมรรถนะ” มีความหมายตามพจนานุกรมว่า ความรู้ ความสามารถ และ ตรงกับหลายคำในภาษาอังกฤษ ได้แก่ Capability, Ability, Proficiency, Expertise, Skill และ Competency (รัตนภรณ์ ศรีพยัคฆ์, 2548) ในประเทศไทย มักมีผู้ใช้คำว่า “สมรรถนะ” โดยอ้างอิงถึง คำใน ภาษาอังกฤษที่ว่า “Competencies” หรือ “Competence” ส่วนคำว่า “ทักษะ” มักจะอ้างอิง กับคำภาษาอังกฤษที่ว่า “Skills” ในการศึกษาจะ ใช้คำว่า “สมรรถนะ” ในความหมายของ ความรู้ ความสามารถ (Competencies) และทักษะ (Skills) ซึ่งจะสอดคล้องกับสมรรถนะที่กำหนดโดย IES

สมรรถนะ ตามความหมายของ IES (สภาวิชาชีพบัญชี, 2554 อ้างใน พงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ, 2555) คือ ความรู้ ความสามารถ ของนักวิชาชีพบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ตามที่ มาตรฐานกำหนดไว้ และลักษณะส่วนบุคคลที่ ส่งเสริมความรู้ ความสามารถ เพื่อเพิ่มศักยภาพใน การปฏิบัติงาน การวัดสมรรถนะสามารถกระทำ ได้หลายวิธี เช่น การปฏิบัติงานจริงในสถานที่ ทำงาน การจำลองการปฏิบัติงานการทดสอบโดยการ เขียนตอบอัตรณ์หรือทดสอบโดยการสัมภาษณ์ และการวัดผลด้วยตนเอง

วัฒนา พัฒนพงศ์ (2547) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ระดับของความสามารถ ในการปรับและใช้กระบวนทัศน์ (Paradigm) ทัศนคติ พฤติกรรม ความรู้และทักษะ เพื่อการปฏิบัติงาน ให้ เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กร บุคลากรทุกคนควรมีความสามารถพื้นฐานในหน้าที่ที่เหมือนกันครบถ้วนและเท่าเทียมกัน และควร พัฒนาตนเองให้มีความสามารถพิเศษที่แตกต่างกันออกไปนอกเหนือจากความสามารถของงาน ในหน้าที่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ระดับความสามารถทางอารมณ์ (Emotional quotient: EQ) และ ความสามารถทางสติปัญญา (Intelligence quotient: IQ)

ศิริรัตน์ ชุณหคล้าย (2549, ย้ 24-26) ได้อธิบายสมรรถนะว่ามีนักวิชาการบางท่าน แปลว่า “ศักยภาพ” หรือ “ความสามารถ” หรือ “ขีดความสามารถ” หรือ “ความสามารถเชิง สมรรถนะ” หรือ “สมัตถิยะ” หรือ “สมรรถนะ” หรือเรียกทับศัพท์ว่า “คอมพีเท็นซี” ทั้งนี้ คำว่า Competency มีนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ให้คำแปลและคำจำกัดความไว้แตกต่างกันตาม ความเข้าใจ และความเชื่อของแต่ละบุคคล ดังนี้

เดวิด ซี แมคเคิลแลนด์ (1960 อ้างใน ศิริรัตน์ ชุณหะฉาย, 2549, หน้า 24) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “สมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานในงานที่ตนรับผิดชอบให้สูงกว่า หรือเหนือกว่าเกณฑ์/ เป้าหมายที่กำหนดไว้

โทยาทซีส (1982 อ้างใน ศิริรัตน์ ชุณหะฉาย, 2549, หน้า 24) กล่าวว่า “สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ของบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) ทักษะ (Skill) จินตภาพส่วนตน (Self-image) หรือบทบาททางสังคม (Social Role) หรือองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานสูงกว่า/ เหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้

สมรรถนะในการทำงานของนักบัญชี หมายถึง ชีตความสามารถที่แสดงถึงการทำหน้าที่หรืองานที่เกี่ยวข้องให้ได้ระดับตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ โดยต้องสามารถนำองค์ความรู้ในวิชาชีพบัญชีซึ่ง ประกอบด้วย

1. ความรู้ทางการบัญชี การเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้อง
2. ความรู้ทางองค์การธุรกิจ
3. ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่องเนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาสำหรับวิชาชีพ บัญชี) ไปถ่ายทอดให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม (เพ็ญธิดา พงษ์ธานี, 2556)

และรวมถึงการมีทักษะในการคิดวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับแนวคิดทางการบัญชีและที่สำคัญคือต้องสามารถใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพและปฏิบัติตนอย่างมีจรรยาบรรณ ทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและวิชาชีพ โดยครอบคลุมถึงเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ประโยชน์สาธารณะและความอ่อนไหวที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม
2. การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ความเชื่อถือได้ ความรับผิดชอบต่อ ความตรงต่อเวลา ความมีมารยาทและความเคารพนับถือ
4. กฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 4 เรื่องคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ)

ประเภทของสมรรถนะ

อาภรณ์ ภูวพิทยพันธุ์ (2553, หน้า 59-62) ได้อธิบายการจัดแบ่งสมรรถนะที่ใช้กันในองค์กร มี 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ความสามารถหลักหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หลักที่คาดหวัง ต้องการให้พนักงานทุกคนมีเหมือนกัน ซึ่งความสามารถหลักที่กำหนดขึ้นนั้นจะวิเคราะห์มาจากวิสัยทัศน์ ภารกิจ/ พันธกิจ หรือนโยบายขององค์กร ผู้ที่ทำหน้าที่กำหนด ความสามารถหลัก เพื่อใช้เป็นกรอบในการแสดงพฤติกรรมของพนักงาน ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กร และผู้บริหารระดับสูงแต่ละสายงานหรือกลุ่มงานต่าง ๆ จะร่วมกันวิเคราะห์และกำหนดความสามารถหลักที่เหมาะสมของแต่ละองค์กร ทั้งนี้ ความสามารถหลักที่กำหนดขึ้นนั้นจะมีจำนวนไม่มากนัก ไม่เกิน 5 ข้อ ซึ่งความสามารถหลักของแต่ละสายงานที่กำหนดขึ้นนั้นจะไม่เหมือนกัน

2. สมรรถนะทางการบริหาร (Managerial Competency) หมายถึง ความสามารถด้านบริหารจัดการองค์กร หรือ Professional Competency (PC) หรือ Structural Competency (SC) อย่างไรก็ตามถึงแม้จะ เรียกชื่อไม่เหมือนกัน แต่แนวคิดเหมือนกัน คือ เป็นความสามารถที่คาดหวังจากผู้บริหารหรือ หัวหน้างานขึ้นไปที่ต้องดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา ความสามารถด้านบริหารจัดการเป็นพฤติกรรมที่ พึงประสงค์และคาดหวังจากผู้บริหารขององค์กร ทั้งนี้ ความสามารถด้านบริหารจัดการ ที่กำหนด ขึ้นในองค์กรจะมีจำนวนไม่มากนักประมาณไม่เกิน 5 ข้อ ผู้ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ความสามารถด้าน บริหารจัดการ ที่คาดหวังจากผู้บริหารขององค์กร ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กรและ ผู้บริหารระดับสูงของแต่ละกลุ่มงานหรือสายงานต่าง ๆ พบว่า โดยส่วนใหญ่ความสามารถด้านบริหารจัดการ ที่กำหนดขึ้นสำหรับผู้บริหารขององค์กร เช่น ความเป็นผู้นำ การแก้ไขปัญหาและตัดสินใจ การวางแผนงาน วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ การบริหารเปลี่ยนแปลง การสอนและการพัฒนาทีมงาน ความคิดเชิงวิเคราะห์ เป็นต้น

3. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) หมายถึง ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับงานเฉพาะ ด้าน ตำแหน่งที่มีหน้าที่ต่างกัน FC ของแต่ละตำแหน่งงานจะไม่เหมือนกัน พบว่าการกำหนด FC สามารถแบ่งแยกได้ 2 ส่วน ได้แก่

3.1 Common Functional Competency เป็นความสามารถตามสายงาน/สายวิชาชีพ ทั้งนี้องค์กรจะกำหนดสายงาน/ สายวิชาชีพ โดยพิจารณาลักษณะงานที่เหมือนกันจัดให้อยู่ในสายงาน/ สายวิชาชีพเดียวกัน เช่น สายงานผลิต สายงานบุคคลและธุรการ สายงานบัญชี และการเงิน สายงานขายและการตลาด เป็นต้น หลังจากนั้น จึงกำหนดความสามารถที่เหมาะสม

กับสายวิชาชีพ โดยทุกตำแหน่งงานที่อยู่ในสาขาวิชาชีพนั้นจะมี Common Functional Competency ที่เหมือนกัน ซึ่งจะมีจำนวนข้อไม่มากนักประมาณ 2-3 ข้อ อาทิเช่น Common Functional Competency ของสายงานบุคคลและธุรการ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน การติดต่อประสานงาน และ การมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น

3.2 Specific Functional Competency เน้นความสามารถเฉพาะงานที่ไม่เหมือนกันแตกต่างกันตามขอบเขตที่รับผิดชอบ (Job Description JD) ของแต่ละตำแหน่งงานพบว่า Specific Functional Competency จะมีจำนวนข้อไม่มากนักประมาณ 2-3 ข้อ ตามขอบเขตที่แตกต่าง กันไปในแต่ละตำแหน่งงาน ผู้ปฏิบัติงานจะเป็นผู้วิเคราะห์หา Specific Functional Competency ก่อน หลังจากนั้น จึงให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ดังตัวอย่างตำแหน่งพนักงานฝึกอบรมจะมีความสามารถเฉพาะงานตามตำแหน่ง ได้แก่ ความรู้ด้านการฝึกอบรม ทักษะ การบริหารงานฝึกอบรม ความละเอียดรอบคอบ เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากพนักงานสรรหาจะมีความสามารถเฉพาะงาน ได้แก่ ความรู้ด้านการสรรหาคัดเลือก ทักษะการสัมภาษณ์งาน และการควบคุมอารมณ์และบุคลิกภาพ เป็นต้น

ดังนั้น ในการกำหนด Competency ทั้ง 3 ประเภทของแต่ละองค์การจะแตกต่างกันพบว่า Competency เป็นปัจจัยที่สำคัญที่องค์การหลายแห่งได้นำมาใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานของ ผู้ได้บังคับบัญชา โดยกำหนดให้น้ำหนักรวมมีค่าเท่ากับ 100% และมีน้ำหนักรวมมากระจายแบ่งสัดส่วนของ Competency ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ Core Competency Managerial Competency และ Functional Competency ซึ่งน้ำหนักของ Competency ทั้ง 3 แบบนี้ในแต่ละองค์การจะไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับว่าองค์การให้ความสำคัญกับประเภทใดมากกว่ากัน

ณรงค์วิทย์ แสงทอง (2547, หน้า 10) ได้อธิบายการการแบ่งสมรรถนะ (Competency) ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง บุคลิกของคนที่จะสะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ ทักษะทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์การโดยรวม ที่จะช่วยสนับสนุนให้ องค์การบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Job Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัย ที่จะช่วยส่งเสริมให้คน ๆ นั้น สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้น ๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ และอุปนิสัย ที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป

คุณสมบัติของนักวิชาชีพบัญชีตามข้อกำหนดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) ฉบับที่ 2 (IES 2) ฉบับที่ 3 (IES 3) และฉบับที่ 4 (IES 4)

ข้อกำหนดที่ระบุในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) ทั้ง 8 ฉบับ นี้ ได้ระบุถึงการ พัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีในด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มุ่งหวังที่จะศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพสำหรับนักวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดย IES มาเป็น แนวทางในการกำหนดกรอบการศึกษา โดยผู้วิจัยได้อธิบายในรายละเอียดเพียง 3 ฉบับ เนื่องจาก เป็นฉบับที่ทางสภาวิชาชีพบัญชีได้มีการแปลและบังคับใช้ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2554 อ้างใน พงศ์ศิริภพ ทองดีวิสูตรเกตุ, 2555) และนอกจากนี้ในบทความของ ปกรณ์ เพ็ญภาคกุล (2548) เรื่อง International Education Standards for Professional Accountants (IES) ได้กล่าวถึง การที่สภาวิชาชีพบัญชีได้เป็นสมาชิกของสหพันธ์ นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAB) ซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎเกณฑ์เดียวกันทั่วโลก ซึ่งได้มีการกล่าวถึงการศึกษามาตรฐานทั้ง 3 ฉบับ คือ IES 2 IES 3 และ IES 4 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่มีการกล่าวถึงเป็นอย่างมากในการมุ่งจัดการการศึกษาที่จะปลูกฝังในเรื่องของความรู้ ความสามารถ ทักษะความเป็นมืออาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ ในการ ประกอบวิชาชีพบัญชี โดย IES ทั้ง 3 ฉบับ ได้แก่ ดังนี้

IES 2: กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพต้องมีความรู้ทางวิชาชีพ (Content of Professional Accountant) (International Federation of Accountants, 2009) ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับนี้ เมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 ซึ่งกำหนดหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยต้องมีการสาระสำคัญครอบคลุมทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่

1. ความรู้ด้านการบัญชี การเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้อง (Accounting, Finance and Related Knowledge) ทำให้เกิดพื้นฐานความรู้หลักที่จำเป็นต่อความสำเร็จในอาชีพนักบัญชี เนื้อหาหลักสูตรด้านการบัญชีต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองอยู่เสมอและยังคง เปลี่ยนแปลงต่อไป เพื่อสนองความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป หัวข้อการ เรียนใหม่ ๆ จะได้รับการเพิ่มเข้าไป

ในเนื้อหาหลักสูตรและการให้ความสำคัญใน แต่ละหัวข้อการเรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงไป ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีและเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับการบัญชี ต้องครอบคลุมทุกหัวข้อการเรียน ดังนี้

1.1 การบัญชีการเงินและการรายงานทางการเงิน (Financial Accounting and Reporting)

1.2 การบัญชีบริหารและการควบคุมทางการเงิน (Management Accounting and Control)

1.3 ภาษีอากร (Taxation)

1.4 กฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์ (Business Law and Commercial Law)

1.6 การตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพบัญชี (Audit and Assurance)

1.6 ค่านิยมทางวิชาชีพและจริยธรรมทางวิชาชีพ (Professional Values and Ethics)

2. ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ (Organization and Business) ช่วยนักบัญชี ให้เข้าใจสภาพแวดล้อมที่ปฏิบัติงานความรู้อย่างกว้าง ๆ ด้านธุรกิจ ความรู้ด้านองค์กรธุรกิจ ได้รวมไปถึงวิธีจัดองค์กร วิธีจัดหาเงินทุน และวิธีบริหารงานธุรกิจใน สภาพแวดล้อมระดับโลกที่ธุรกิจดำเนินงาน อยู่องค์ประกอบของความรู้ด้านองค์กร และธุรกิจครอบคลุมทุกหัวข้อการเรียน ดังนี้

2.1 ด้านเศรษฐศาสตร์ (Economics)

2.2 ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (Business Environment)

2.3 ด้านบรรษัทภิบาล (Corporate Governance)

2.4 ด้านจรรยาบรรณการประกอบธุรกิจ (Business Ethics)

2.5 ด้านตลาดทางการเงิน (Financial Markets)

2.6 ด้านวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods)

2.7 ด้านพฤติกรรมองค์กร (Organizational Behavior)

2.8 ด้านการจัดการและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Management and Strategic Decision Making)

2.9 ด้านการตลาด (Marketing)

2.10 ด้านธุรกิจระหว่างประเทศและโลกาภิวัตน์ (International Business and Globalization)

3. ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and Technology) ได้แปลงบทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่เพียงใช้ข้อมูลสารสนเทศ และใช้ทักษะการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศแต่ยังต้องมีบทบาทสำคัญโดย เป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงานเพื่อประเมิน ออกแบบ และจัดการระบบ สารสนเทศเหล่านั้น องค์ประกอบของความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ครอบคลุมทุกหัวข้อการเรียนรู้และสมรรถนะด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ความรู้ทั่วไปทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (General Knowledge of IT)

3.2 ความรู้ทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Control Competences)

3.3 สมรรถนะทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Control Competences)

3.4 สมรรถนะของผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT User Competences)
สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะของผู้จัดการ (Manager) ผู้ประเมิน (Evaluator) ผู้ออกแบบ (Designer) ระบบสารสนเทศ บทบาทใด บทบาทหนึ่งหรือหลายบทบาทรวมกัน

สรุป IES 2: มาตรฐานฉบับนี้ได้ระบุว่าทักษะของนักวิชาชีพบัญชีต้องมีความรู้ทางวิชาชีพ (Content of Professional Accountant) ต้องประกอบด้วยทักษะส่วนบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ด้านการบัญชี การเงินและความรู้วิชาที่เกี่ยวข้อง ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ และความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่านักวิชาชีพบัญชีจะมีความรู้ที่จำเป็นต่อความสำเร็จในอาชีพหลัก รวมไปถึงความรู้อย่างกว้างๆ ด้านองค์กรธุรกิจ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการทำงานของผู้บริหารระดับสูงได้ เนื่องจากนักบัญชีจะสามารถให้คำแนะนำ การตัดสินใจทางการเงิน และครอบคลุมถึงวิธีการบริหารงานธุรกิจในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

IES 3: กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) (International Federation of Accountants, 2009) ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับนี้เมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 เพื่อให้สามารถสนองตอบความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ได้แก่

1. ทักษะด้านสติปัญญา (Intellectual Skill) คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน ทักษะทางปัญญาทำให้ผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไข สถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กร ได้ทักษะทางปัญญาที่จำเป็นต้องประกอบด้วย ทุกเรื่อง ดังนี้ ความสามารถที่จะกำหนดได้มาจัด และเข้าใจสารสนเทศจากคน สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ชัดความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิง เหตุผล และวิเคราะห์และความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหามาก่อน

2. ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional Skill) คือ ทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึง ความชำนาญทาง ตัวเลขและ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง การวัด การรายงาน และความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3. ทักษะด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล (Personal Skill) คือ ทักษะคุณลักษณะเฉพาะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่พัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนรู้ และการปรับ คุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งรวมถึง การจัดการตนเอง ความคิด ริเริ่ม อิทธิพล และการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับ ทักษะที่มีจำกัด และจัดแรงงานให้เสร็จตาม กำหนดเวลา ความสามารถที่จะ เข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง พิจารณาการปรับ ใช้ค่านิยมทาง ทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ ความระมัดระวังสงสัย เยี่ยมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

4. ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทำงานร่วมกับผู้อื่นใน องค์การได้ดี รับและ ส่งผ่านสารสนเทศได้ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมี ประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย การทำงาน ร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการ ปรีกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้ง การทำงานเป็นทีม การปฏิสัมพันธ์ กับผู้ที่วัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน การเจรจาเพื่อได้ข้อสรุปหรือ ข้อตกลงที่ ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ การทำงานในวัฒนธรรมที่ ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน และการ ปกป้องมุมมองของตนเองมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียน และพูดทั้งที่เป็น ทางการและไม่เป็นทางการ ฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญ กับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน

5. ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skill) ในปัจจุบันที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้เข้าไปมีบทบาทกับ หลายทีมงาน มากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีซึ่งต้องเข้าไปใน ทุกองค์ประกอบขององค์กรจะต้อง มีความรู้ด้านธุรกิจมากขึ้นและตระหนักใน เรื่องการเมืองและมีมุมมองแบบรอบโลก ทั้งนี้ยังรวมถึง การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการ การจัดการบุคคลากรและทรัพยากรและการตัดสินใจ ความสามารถที่จะจัดและแบ่งหน้าที่งาน ที่จะจูงใจและพัฒนาบุคคลากร การมี ภาวะผู้นำ การพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

สรุป IES 3: มาตรฐานฉบับนี้ได้ระบุว่าคุณบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ประกอบด้วยทักษะส่วนบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะด้านสติปัญญา

ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ทักษะด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล ทักษะในการสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร ทั้งนี้เพื่อให้ นักบัญชี มีความรู้ความเข้าใจ สามารถแก้ไขปัญหา คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์ มีการเรียนรู้ด้วยตัวเองและ มีความชำนาญในด้านตัวเลขและด้านเทคโนโลยี เพื่อช่วยให้นักบัญชีทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการ บริหารหรือกันในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหา ในองค์กรได้ดี และตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล มีความสามารถ ปฏิบัติงานภายใต้สภาพแวดล้อมในองค์กรธุรกิจและสังคมที่ซับซ้อนได้

IES 4: กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพต้องเป็นผู้มีคุณค่าแห่งวิชาชีพมีจริยธรรมและมีทัศนคติที่ดี ต่อวิชาชีพ (Professional Value, Ethic and Attitudes) (International Federation of Accountants, 2009) ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับนี้เมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 มาตรฐาน ฉบับนี้กำหนดให้ผู้ ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีจรรยาบรรณในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานตรงตาม ความเป็นจริง อย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงานที่ตนให้ บริการทางวิชาชีพ

2. ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม ตรงไปตรงมา ปราศจากความลำเอียงและอคติ คงไว้ซึ่งความเป็น กลางในการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานต้องมีความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียใด ๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ

3. ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ (Professional Competence and Due Care) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งปฏิบัติงาน โดยใช้ ความรู้ความสามารถ และความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติ ใส่ใจ เต็ม ความสามารถ ความเพียรพยายาม และ ปฏิบัติด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

4. การรักษาความลับ (Confidentiality) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่พึงเปิดเผย ข้อมูลที่เป็นความลับของกิจการที่ตนได้มาจากการให้บริการทางวิชาชีพโดย ไม่ได้รับอนุญาตจาก ผู้ว่าจ้าง เว้นแต่กรณีที่ต้องให้ถ้อยคำในฐานะพยานตาม กฎหมาย เป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบ ตามกฎหมาย หรือโดยสิทธิในการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional Behavior) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่ และพึงปฏิบัติ ตามกฎหมาย ระเบียบเพื่อรักษาชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ และงดเว้นการกระทำที่จะ นำมาสู่การเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2556)

สรุป IES 4: มาตรฐานฉบับนี้ได้ระบุว่านักบัญชีมืออาชีพต้องเป็นผู้มีคุณค่าแห่งวิชาชีพมีจริยธรรมและมีทัศนคติที่ดี ต่อวิชาชีพ (Professional Value, Ethic and Attitudes) ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเที่ยงธรรม ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ และการรักษาความลับ ทั้งนี้เพื่อให้แก่นักบัญชีมีจรรยาบรรณ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานตรงตามความเป็นจริงอย่างตรงไปตรงมา ปราศจากความลำเอียงและอคติ รักษาข้อมูลและไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของกิจการ และ รักษาชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ

จากแนวคิด และทฤษฎีที่กล่าวมาผู้วิจัยได้นำแนวคิดคุณสมบัติของนักวิชาชีพบัญชีตามข้อกำหนดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) ฉบับที่ 2 (IES 2) ฉบับที่ 3 (IES 3) และฉบับที่ 4 (IES 4) เป็นกรอบในการศึกษา โดยมุ่งเน้นความรู้ ความสามารถ การพัฒนาตนเอง เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร นักบัญชีต้องปรับตัวให้พร้อมต่อเทคโนโลยีและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยควรคำนึงถึงความอยู่รอดของวิชาชีพบัญชีนั่นจำเป็นต้องอัพเกรดให้มีความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถ พัฒนาตนเอง และทักษะที่มากขึ้นเพื่อต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพนักบัญชี มาประยุกต์เป็นสมรรถนะของนักบัญชีได้แก่

1. ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหามีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาระบบงาน การคิดที่มีความซับซ้อนอย่างลึกซึ้งละเอียดถี่ถ้วนในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นข้อมูลหรือ เรื่องราว หรือสถานการณ์ นำไปสู่ข้อสรุปหรือการตัดสินใจที่ถูกต้องเพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ ซึ่งนักบัญชีควรมีทักษะการคิดและวิเคราะห์เนื่องจากการทำงานในส่วนที่มีปริมาณข้อมูลมากและซ้ำกัน จะถูกแทนที่ด้วยปัญญาประดิษฐ์ แต่ปัญญาประดิษฐ์ยังไม่สามารถทำงานที่มีความซับซ้อนมากนัก ดังนั้นนักบัญชีต้องมีความแม่นยำในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนาตนเองไปเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้ควบคุมวิเคราะห์ความถูกต้องของข้อมูลที่บันทึกและพัฒนาข้อมูลทางบัญชีและการเงินเพื่อสามารถทำงานควบคุมบัญชีประดิษฐ์

2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การบันทึกข้อมูลและการผลิตข้อมูลตั้งแต่ต้นทางจะมีปัญญาประดิษฐ์เข้ามาช่วยตรวจสอบข้อมูลก่อนบันทึกเข้าระบบ ทำให้ลดขั้นตอนการทำงาน ลดข้อผิดพลาด นักบัญชีต้องมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเนื่องจากการใช้ข้อมูลเริ่มตั้งแต่การใส่ข้อมูล สร้างข้อมูล รวบรวมข้อมูล นำมาประมวลผล แล้วจัดเก็บข้อมูลโดยปัญญาประดิษฐ์สามารถเก็บข้อมูลได้จำนวนมากและนำไปใช้ในรูปแบบที่เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลอย่างมีระบบที่มีส่วนช่วยต่อการตัดสินใจของ

ผู้บริหาร เพื่อช่วยดูรายงานทางการเงินและช่วยเรื่องการคาดการณ์ได้รวดเร็ว ทันเวลา ลดการใช้กระดาษ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

3. ด้านการปรับตัวในการทำงาน คือ นักบัญชีควรเตรียมความพร้อม และการพัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง และยอมรับกระแสนวัตกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อเพิ่มมูลค่าให้ตนเองต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพและสามารถอยู่รอดได้ในยุคแห่งเทคโนโลยี เนื่องจากการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์กับงานของนักบัญชีจะมีความสำคัญกับการทำงานของนักบัญชี และสร้างผลลัพธ์ในด้านบวก ช่วยให้นักบัญชีมองภาพรวมจากการประมวลผลข้อมูลเชิงลึกของปัญญาประดิษฐ์ สามารถแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนแผนงานได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

4. ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร คือ ปัญญาประดิษฐ์จะเข้ามามีส่วนช่วยการทำงานของนักบัญชีให้มีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากการประมวลผลข้อมูลจะสามารถช่วยในการตัดสินใจ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ช่วยในงานตรวจสอบข้อมูลให้มีความครบถ้วนของข้อมูลและถูกต้อง ทำให้กระบวนการทำงานขององค์กรมีความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงได้ตามระยะเวลาหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

5. ด้านการออกแบบการใช้งาน คือ การตอบสนองการทำงานของนักบัญชีต่อความต้องการในการใช้งาน เพื่อความสะดวกในกระบวนการการทำงาน หัวใจสำคัญของการใช้งานปัญญาประดิษฐ์คือความง่ายต่อการใช้งานและช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่มีข้อผิดพลาด ช่วยลดกระบวนการทำงานที่ซับซ้อน หรือ ช่วยลดการทำงานบางขั้นตอนลงเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงได้เร็วขึ้น อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้นักบัญชีเกิดความพึงพอใจในการทำงาน

6. ด้านความปลอดภัยของข้อมูล คือ เมื่อเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญย่อมมีความเสี่ยงคุกคามของการกระทำความผิดพลาดทางคอมพิวเตอร์และเครือข่ายทางคอมพิวเตอร์ จึงต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของระบบและเครือข่ายที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การเข้าถึงการประมวลผล รวมถึงการกระจายข้อมูล ซึ่งอาชญากรรมทางไซเบอร์เกิดจากการเจาะข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต นักบัญชีควรต้องมีการเรียนรู้และป้องกันภัยจากเทคโนโลยี

7. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี คือ ข้อกำหนดความประพฤติหรือวิธีปฏิบัติงานที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ด้วยความซื่อสัตย์และเอาจริงเอาง้อ รวมถึงกล้าที่จะเสนอข้อมูลบัญชีอย่างตรงไปตรงมา ไม่เกรงกลัวหรือโอนอ่อนผ่อนตามเอื้อแก่ผู้มีส่วนได้เสียฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยนักบัญชีทุกคนต้องยึดถือเพื่อดำรงไว้ซึ่งความเป็นมืออาชีพและเสริมสร้างเกียรติเพื่อให้สาธารณะชนเชื่อถือและไว้วางใจในผลงาน

บทบาทและหน้าที่ของนักบัญชีถือเป็นส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนให้องค์กรก้าวไปสู่จุดมุ่งหมาย นักบัญชีจึงจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้เป็นผู้มีคุณสมบัติพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังต้องมีความมุ่งมั่นที่จะนำศักยภาพของตนให้ปรากฏในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ได้รับความสำเร็จบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร สิ่งที่นักบัญชีต้องเร่งปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นเพื่อรองรับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปและการพัฒนาไปสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ซึ่งหมายถึงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นกลไกสำคัญเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศกับนานาประเทศในยุคดิจิทัลได้

จากแนวคิด และทฤษฎีที่กล่าวมาผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีของสมรรถนะ (Competency) ของ ฌองคิวิตย์ แสงทอง (2547) และแนวคิดคุณสมบัติของนักวิชาชีพบัญชีตามข้อกำหนดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) ฉบับที่ 2 (IES 2) ฉบับที่ 3 (IES 3) และฉบับที่ 4 (IES 4) มาใช้กำหนดแนวทางในการบูรณาการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ดังตาราง 1 ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก ได้แก่

ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร ได้นำแนวคิดมาจาก IES2 และงานวิจัยของ ศุภกฤษ บุญจันทร์ (2562), ฐปนพรรษ์ นุททาญจนกุลม (2560), พงศ์ศิริภาพ ทองดีวิสูตรเกตุ (2555) และ Whitman and Sobczak (2018)

ด้านการออกแบบการใช้งาน ได้นำแนวคิดมาจาก IES2 และ งานวิจัยของ ศุภกรศศิพรรณ วงศ์ประเทศ (2562)

2. สมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่

ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ ได้นำแนวคิดมาจาก IES3 และงานวิจัยของ กมลภู สันทะจักร (2560), วรียา ปานปรง และ คณะ (2561), ฐปนพรรษ์ นุททาญจนกุลม (2560), พงศ์ศิริภาพ ทองดีวิสูตรเกตุ (2555) และ Akhter (2018)

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้นำแนวคิดมาจาก IES2 และงานวิจัยของ กมลภู สันทะจักร (2560), ศุภกฤษ บุญจันทร์ (2562), วรียา ปานปรง และ คณะ (2561), ฐปนพรรษ์ นุททาญจนกุลม (2560), พงศ์ศิริภาพ ทองดีวิสูตรเกตุ (2555), Whitman and Sobczak (2018), Duong and Fledsberg (2019), Akhter (2018) และ Khalid et al. (2018)

ด้านความปลอดภัยของข้อมูล ได้นำแนวคิดมาจาก IES2 และงานวิจัยของ ศุภรัตน์ศิริพรธ วงศ์ประเทศ (2560) และฐปนพรรษ์ นุกาญจนกุลม (2560)

3. สมรรถนะส่วนบุคคล ได้แก่

ด้านการปรับตัวในการทำงาน ได้นำแนวคิดมาจาก IES3 และ งานวิจัยของ ฐปนพรรษ์ นุกาญจนกุลม(2560), Duong and Fledsberg (2019), Akhter (2018) และ Khalid et al. (2018)

ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี ได้นำแนวคิดมาจาก IES4 และงานวิจัยของ กมลภู สันทะจักร (2560) และวริยา ปานปรุง และ คณะ (2561)

เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร สมรรถนะของนักบัญชีสมัยใหม่จำเป็นต้องมีทักษะหลากหลายด้านที่เปลี่ยนไปจากเดิม เนื่องจากในปัจจุบันมีการประยุกต์การทำงานนำเอาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ มาช่วยจัดการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณมาก ทำให้องค์กรได้รับข้อมูลที่เป็นปัจจุบันภายในเวลาที่รวดเร็ว ทำให้เห็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้ช่วยพัฒนาระบบการทำงานและช่วยลดขั้นตอนการทำงานของนักบัญชี ช่วยลดความผิดพลาดได้เพราะมีความแม่นยำกว่าการทำงานของมนุษย์ และช่วยเพิ่มระบบความปลอดภัยให้กับข้อมูล และตรวจสอบเอกสารได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

ตาราง 1 ตัวแปรที่ได้จากการวิเคราะห์ และ สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	IES2	IES3	IES4	กมลภู สันทะจักร (2560)	ศุภรัตน์ศิริพรธ วงศ์ประเทศ (2560)	ศุภกฤษ บุญจันทร์ (2562)	วริยา ปานปรุง และ คณะ (2561)	ฐปนพรรษ์ นุกาญจนกุลม (2560)	พงศ์ศิริภาพ ทองศิริวิสูตรเกตุ (2555)	Whitman and Sobczak (2018)	Duong and Fledsberg (2019)	Akhter (2018)	Khalid et al. (2018)
ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร	/					/		/	/	/			
ด้านการออกแบบการใช้งาน	/				/								
ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์		/		/			/	/	/			/	
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	/			/		/	/	/	/	/	/	/	/
ด้านความปลอดภัยของข้อมูล	/				/			/					
ด้านการปรับตัวในการทำงาน		/						/			/	/	/
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี			/	/			/						

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี (Artificial Intelligence)

ความหมายของปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence)

ปัญญาประดิษฐ์ (AI) คือ การสร้างให้สิ่งไม่มีชีวิต มีความฉลาดและ สามารถทำงาน แทนมนุษย์ได้ ความสามารถของ AI ทางบัญชี คือ ช่วยจัดการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณมากให้เสร็จ ในเวลารวดเร็วได้ ในอนาคตอันใกล้ 80% ของงานด้านบัญชี จะถูก AI เข้ามาทำแทนมนุษย์ งานด้านต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็น กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน ระบบ หรือมาตรฐานชัดเจน จะอยู่ใน ขอบข่ายที่สามารถพัฒนา AI ให้ทำหน้าที่ แทนได้ เช่น งานด้านสอบบัญชี สามารถใช้ AI ช่วยตรวจสอบ ข้อมูลมหาศาล (Big Data) ทางบัญชี ว่าเป็นไป ตามมาตรฐานบัญชี (ศิริรัฐ โชติเวชการ, 2561ก) และจากการพัฒนาของโปรแกรมบัญชีระดับสากล เช่น QuickBooks, Xero, Sage ได้พัฒนา ปัญญาประดิษฐ์ มาช่วยลง รหัสบัญชี บันทึกบัญชี และกระขยอตรวจการเงินในบัญชีธนาคาร รวมทั้งจัดทำแบบฟอร์มภาษี โดยอัตโนมัติ ระบบปัญญาประดิษฐ์สามารถเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบ การทำงานได้ในลักษณะของ Machine Learning ที่เมื่อเวลาผ่านไป ก็ยิ่งแม่นยำในการคาดการณ์ ได้ดีขึ้นอีกด้วย (วิไลพร ทวีลาภพันทอง, 2563)

ปัญญาประดิษฐ์ (AI) คือ การพัฒนาระบบของคอมพิวเตอร์สามารถเลียนแบบมนุษย์ โดยเข้าใจภาษามนุษย์ ทำงานที่มีการประสานงานในส่วนต่าง ๆ (Robotics) ใช้อุปกรณ์เพื่อตอบรับ และตอบสนองด้านพฤติกรรมและภาษา สามารถเลียนแบบความเชี่ยวชาญและการตัดสินใจของมนุษย์ โดยมีความสามารถแสดงด้านตรรกะ สัญชาตญาณ การใช้หลักการสมเหตุสมผลที่อยู่ในระดับเดียวกับ มนุษย์ ซึ่งความฉลาดของมนุษย์มีความซับซ้อนมากกว่าคอมพิวเตอร์ ระบบปัญญาประดิษฐ์ ประกอบด้วยบุคลากร อุปกรณ์ ระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมข้อมูลความรู้ ขั้นตอนการทำงานเพื่อ พัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ให้เหมือนสมองมนุษย์แต่ยังไม่สามารถตัดสินใจแทนมนุษย์ได้ทั้งหมด (สุวรรินทร์ ปัทมวรคุณ, 2551)

ปัญญาประดิษฐ์ (AI) คือ ความสามารถของคอมพิวเตอร์ดิจิทัลหรือหุ่นยนต์ที่ควบคุม ด้วยคอมพิวเตอร์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตที่ชาญฉลาด โดยผ่านกระบวนการทางปัญญา ของมนุษย์เช่นความสามารถในการให้เหตุผล ค้นพบความหมายสรุปหรือเรียนรู้จากประสบการณ์ ในอดีต นับตั้งแต่มีการพัฒนาคอมพิวเตอร์ดิจิทัลในทศวรรษที่ 1940 แสดงให้เห็นว่าคอมพิวเตอร์ สามารถตั้งโปรแกรมให้ทำงานที่ซับซ้อนได้มาก เช่น การค้นพบข้อพิสูจน์เกี่ยวกับทฤษฎีทางคณิตศาสตร์ หรือการเล่นหมากรุกซึ่งมีความเชี่ยวชาญอย่างมาก และมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องในด้านความเร็ว ในการประมวลผลของคอมพิวเตอร์และความจุของหน่วยความจำ แต่ก็ยังไม่มีโปรแกรมใดที่สามารถ จับคู่ความยืดหยุ่นของมนุษย์ในโดเมนที่กว้างขึ้นหรือในงานที่ต้องใช้ความรู้ในชีวิตประจำวันมากนัก ในทางกลับกันโปรแกรมบางโปรแกรมได้บรรลุระดับประสิทธิภาพของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นมนุษย์และ

ผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานบางอย่างดังนั้นปัญญาประดิษฐ์ในแง่ที่ จำกัด นี้จึงพบได้ในแอปพลิเคชันที่หลากหลายเช่นการวินิจฉัยทางการแพทย์เครื่องมือค้นหาคอมพิวเตอร์และการจดจำเสียงหรือลายมือ (Copeland, 2020)

Cambridge Business English Dictionary (n.d.) กล่าวว่า เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้สามารถทำบางสิ่งได้ในลักษณะเดียวกับที่มนุษย์ทำ และ มีคุณสมบัติคล้ายมนุษย์ เช่น ความสามารถในการเข้าใจภาษา จดจำรูปภาพ การแก้ปัญหาและการเรียนรู้

Smith (2018) กล่าวว่า ปัญญาประดิษฐ์ คือ ชุดโปรแกรมโดยแต่ละโปรแกรมที่สามารถจำลองแง่มุมของมนุษย์ได้ในพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในบางสถานการณ์

พอลา วุฒิพรชัย, เพ็ญศรี บางบอน, และ วุจิภา สนิสมบุญทอง (2560) กล่าวว่า ปัญญาประดิษฐ์ คือความพยายามในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ทั้ง ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ให้มีพฤติกรรมเลียนแบบมนุษย์ ระบบต่าง ๆ จะต้องมีความสามารถเข้าใจภาษามนุษย์ทำงานที่ต้องใช้การประสานงานระหว่างส่วนต่าง ๆ

ความเป็นมาของปัญญาประดิษฐ์

ปี ค.ศ. 1950 มีการเริ่มศึกษาปัญญาประดิษฐ์ โดยอาจารย์จากประเทศอเมริกาและอังกฤษ ปี ค.ศ. 1956 John McCarthy ได้บัญญัติคำว่า ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) หรือ AI ในงานสัมมนา Dartmouth Conference เป็นการสัมมนาที่มีประเด็นเกี่ยวกับเรื่อง AI เป็นครั้งแรก ปัญญาประดิษฐ์ หมายถึง ความฉลาดเทียม ที่สร้างขึ้นมาให้กับสิ่งที่ไม่มีชีวิต เป็นศาสตร์หนึ่ง ของสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และวิศวกรรมศาสตร์ รวมถึงศาสตร์อื่น ๆ เช่น การคำนวณ จิตวิทยา ปรัชญา ประสาทวิทยา หรือชีววิทยา

Russell และ Norvig (2003) มีแนวคิด ในรูปที่เน้นเหตุผลเป็นหลัก เนื่องจากการนำ AI ใช้แก้ปัญหา ไม่จำเป็นต้องมีอารมณ์หรือความรู้สึกแบบมนุษย์ ซึ่งแบ่งได้ 4 กลุ่มดังนี้

1. การกระทำคล้ายมนุษย์ (Acting humanly) หมายถึง กระบวนการเลียนแบบอาศัยพื้นฐานการคิดจากมนุษย์ส่งผลให้การแสดงออกและการกระทำมีรูปแบบคล้ายมนุษย์ เช่น การสื่อสารได้ด้วยภาษาที่มนุษย์ใช้
2. การคิดคล้ายมนุษย์ (Thinking humanly) หมายถึง กระบวนการทำให้เครื่องจักรมีสติปัญญาคิดเองได้ และ แสดงการกระทำออกมาได้โดยอัตโนมัติ จึงส่งผลต่อการกระทำในด้านการตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้

3. การคิดอย่างมีเหตุผล (Thinking rationally) หมายถึง กระบวนการคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุและผลโดยใช้หลักตรรกศาสตร์ ในการคิดหาคำตอบโดยสามารถเข้าใจหลักของเหตุและผล ตามความเป็นไปได้และที่คาดการณ์ไว้

4. การกระทำอย่างมีเหตุผล (Acting rationally) หมายถึง กระบวนการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้การกระทำที่แสดงออกมา สอดคล้องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

AI ที่สร้างและพัฒนาขึ้นมา มีวัตถุประสงค์ คือ สามารถทำงานได้เทียบเท่ากับระดับสติปัญญาของมนุษย์ โดยสามารถแก้ปัญหาได้ดีหรือใกล้เคียงกับมนุษย์ได้ โดยสร้างการสื่อสารระหว่าง มนุษย์และคอมพิวเตอร์ให้เข้าใจกัน จำลองปัญญาของมนุษย์และทำงานแทนมนุษย์ และแก้ปัญหาที่ ต้องใช้ความรู้จำนวนมาก ปี ค.ศ. 1950 Alan Turing เสนอให้มีการทดสอบสิ่งที่เรียกว่า ปัญญาประดิษฐ์ โดยวิธีการทดสอบชื่อทัวริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแยกแยะคนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ วิธีการทดสอบนั้นคือให้มนุษย์ทำการตอบโต้กับเครื่องจักร ซึ่งมนุษย์ที่เป็นผู้ทดสอบต้องแยกแยะว่า กำลังตอบโต้กับเครื่องจักรหรือมนุษย์ ถ้าเครื่องจักรสามารถทำให้มนุษย์รู้สึกว่าการกำลังตอบโต้กับมนุษย์ด้วยกันได้ แสดงว่าเครื่องจักรที่ถูกพัฒนาผ่านการทดสอบ สรุปถ้าหากมนุษย์ไม่สามารถแยกแยะระหว่างมนุษย์กับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้แสดงว่านั่นเป็นระบบปัญญาประดิษฐ์ (Thomas, 2003)

ช่วงพฤษภาคมถึงมิถุนายน 2016 ทีมนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย Yale และสถาบันอนาคตกาลของมนุษยชาติแห่งมหาวิทยาลัยอ็อกซ์ฟอร์ด (Oxford Future of Humanity Institute) ได้ทำการสำรวจนักธุรกิจและนักวิชาการหลายร้อยคนเพื่อคาดการณ์ว่าเมื่อไหร่ AI จะฉลาดกว่ามนุษย์ ผลการวิจัยระบุว่าภายใน ปี ค.ศ. 2016 AI จะสามารถทำงานได้ดีกว่ามนุษย์หรือในชื่อว่าเครื่องจักรอัจฉริยะระดับสูง (high-level machine intelligence) และภายใน ปี ค.ศ. 2136 AI จะสามารถแย่งงานมนุษย์ได้ทั้งหมด ซึ่งผลลัพธ์นี้ได้มาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 352 ราย (Ryan, 2017 อ้างใน รูปนพพร นุทกาญจนกุล, 2560, หน้า 14)

ลักษณะงานสำคัญของปัญญาประดิษฐ์ (พอดา วุฒิพรชัย, เพ็ญศรี บางบอน, และ รุจิภา สนิสมบุญทอง, 2560)

Natural Interface คือ งานด้านนี้ได้ชื่อว่าเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดของปัญญาประดิษฐ์ และพัฒนามาบนพื้นฐานของภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และวิทยาการคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยส่วนงานต่าง ๆ ได้แก่

1. ระบบที่มีความสามารถในการเข้าใจภาษามนุษย์ (Natural Language) คือ การรวมเทคนิคของการจดจำคำพูดและเสียงของผู้ใช้งาน ทำให้มนุษย์สามารถพูดหรือสั่งงานกับคอมพิวเตอร์หรือหุ่นยนต์ได้ด้วยภาษามนุษย์

2. ระบบภาพเสมือนจริง (Virtual Reality) คือ การสร้างภาพเสมือนจริงหรือภาพจำลองของเหตุการณ์โดยระบบคอมพิวเตอร์ มีการติดตั้งตัวเซ็นเซอร์ต่าง ๆ ไว้กับอุปกรณ์ที่ใช้เป็นอินพุต/เอาต์พุต เพื่อใช้ตรวจจับความเคลื่อนไหวของผู้ใช้งาน ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้งานได้เข้าถึงโลกของภาพเสมือนจริงแบบ 3 มิติ เช่น การสร้างเกมคอมพิวเตอร์แบบ 3 มิติ

3. ระบบปัญญาประดิษฐ์แบบผสมผสาน (Hybrid AI Systems) คือ การนำเอาระบบต่าง ๆ หรือเทคนิคต่าง ๆ ของ ปัญญา ประดิษฐ์ที่กล่าวข้างต้นมาบูรณาการเข้าด้วยกันเป็นระบบเดียว ส่วนใหญ่จะเป็นการบูรณาการระหว่างระบบผู้เชี่ยวชาญกับระบบเครือข่ายนิรอนเข้าด้วยกัน เช่น โปรแกรมประยุกต์ ดาต้าไมนิ่ง ด้านการตลาดและการขายของบริษัท

4. ระบบผู้เชี่ยวชาญ (Expert Systems) เป็นระบบที่ช่วยในการแก้ไขปัญหาหรือช่วยในการตัดสินใจโดยใช้วิธีเดียวกับผู้เชี่ยวชาญที่เป็นมนุษย์ โดยองค์ประกอบของผู้เชี่ยวชาญ

4.1 ฐานความรู้ (Knowledge Base) เป็นส่วนของความรู้ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ซึ่งจะเก็บไว้ในฐานข้อมูลของระบบ

4.2 โปรแกรมของระบบผู้เชี่ยวชาญ (Expert System Software) แบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ใช้ในการประมวลผลความรู้จากฐานความรู้ และ ส่วนที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้งานระบบสารสนเทศศาสตร์

จากแนวคิด และ ทฤษฎีที่กล่าวมาผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Russell และ Norvig (2003) มาใช้กำหนดเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี คือ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล เนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในอนาคต ทำให้การเข้าถึงข้อมูลทางด้านบัญชีที่เป็นปัจจุบัน รวดเร็ว ได้ทุกสถานที่และทุกขณะเวลา ดังนั้นการทำงานของปัญญาประดิษฐ์จะเข้ามาช่วยวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ ช่วยลดข้อผิดพลาด มีความแม่นยำในการประมวลผล และนำข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบันมาวิเคราะห์เพื่อคาดการณ์ถึงแนวโน้มในอนาคต เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารและสามารถวางแผนกลยุทธ์ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและแม่นยำ จะทำให้ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีและนักบัญชี

ความหมายของการบัญชี

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (2538, หน้า 20) (The Institute of Certified Accountants and Auditor of Thailand หรือ ICAAT) ได้ให้คำจำกัดความของการบัญชีไว้ว่า การบัญชี คือ ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอัน

เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลขั้นสุดท้ายของการบัญชีก็คือการให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ

เบญจมาศ พงศ์วิวัฒนากุล (2535, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความหมายของการบัญชีไว้ว่า การบัญชี (Accounting) เป็นศิลปะของการบันทึกรายการค้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับ จ่ายเงิน สิ่งของและสิทธิที่มีมูลค่าเป็นเงินไว้ในสมุดบัญชีอย่างสม่ำเสมอ อย่างเป็นระเบียบ ถูกต้องตามหลักการ และสามารถแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการในระยะหนึ่งได้

สมเดช โรจน์ศรีเสถียร (2542, หน้า 9) ได้ให้ความหมายว่า การบัญชี หมายถึง การนำรายการและเหตุการณ์ทางการเงินมาจัดบันทึก จัดหมวดหมู่ สรุปผลและวิเคราะห์ ตีความหมาย อย่างมีหลักเกณฑ์ การเก็บรวบรวม บันทึก จำแนกและทำสรุปผลข้อมูลอื่น เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปของตัวเงินผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีคือการให้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ

สุพัฒน์ อุปนิชิต (2540, หน้า 11) ได้ให้ความหมายว่า การบัญชี หมายถึง การวิเคราะห์ จัดบันทึกรายการค้าไว้เป็นหมวดหมู่และประเภท รวมถึงรายการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูล ดังกล่าว มาสรุปผลการดำเนินงานและแสดงฐานะทางการเงินของกิจการค้าแต่ละรูปแบบหรือ หมายถึง ศิลปะวิชาการ และหน้าที่งานเกี่ยวกับการริเริ่มรายการและเหตุการณ์ทางการเงิน โดยใช้หน่วยเป็น เงินตรา การตรวจสอบอนุมัติ การจัดบันทึก การจัดหมวดหมู่ การเรียบเรียง การสรุปผล การวิเคราะห์ การตีความ การแปลความผลดังกล่าวและการเสนอข้อมูลเหล่านั้น อย่างมีหลักเกณฑ์ตาม ความต้องการของฝ่ายบริหารและการดำเนินงานของกิจการเพื่อ ประโยชน์ในการจัดทำรายงานที่ จะต้องสนองตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

เสาวนีย์ เตียวสมบุญ (2542, หน้า 1-2) ได้กล่าวถึงความหมายของการบัญชีไว้ดังนี้

1. การจัดบันทึก (Recording) หมายถึง การนำเอารายการค้าที่เกิดขึ้น ตามเอกสารหลักฐานมาจัดบันทึกในสมุดรายการขึ้นต้น คือ สมุดรายวันตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
2. การจัดหมวดหมู่ (Classifying) หมายถึง การนำข้อมูลที่จัดบันทึกในสมุดรายการ ขึ้นต้นมาจำแนกหมวดหมู่ในสมุดรายการขึ้นปลายคือ บัญชีแยกประเภท โดยจำแนกออกเป็น 5 หมวด คือ หมวด สินทรัพย์ หมวดหนี้สิน หมวดทุน หมวดรายได้ และหมวดค่าใช้จ่าย
3. การสรุปผล (Summarizing) หมายถึง การนำเอาข้อมูลที่จัดเป็นหมวดหมู่ เรียบร้อยแล้วนั้น ไปจัดทำเป็นรายงานทางการเงินหรืองบการเงิน ซึ่งได้แก่ งบกำไรขาดทุน และงบดุล

4. การวิเคราะห์แปลความ (Analysis and Interpreting) หมายถึง การนำเอาข้อมูลในงบการเงิน คือ งบกำไรขาดทุน และงบดุล ไปวิเคราะห์ในรูปของอัตราส่วน (Ratio) หรือ แนวโน้ม (Trend) เพื่อประโยชน์ในการวางแผนของธุรกิจ หรือดูการเจริญเติบโตของธุรกิจ

ดังนั้นจากคำจำกัดความและความหมายของคำว่า “การบัญชี” จากบุคคลและสถาบันต่าง ๆ สามารถนำมาสรุปและให้ความหมายดังนี้ การบัญชี (Accounting) คือ การจดบันทึกรายการค่าของกิจการ การจัดจำแนกรายการค่าออกเป็นหมวดหมู่ผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกิจการ การวิเคราะห์ และแปลความหมายจากข้อมูลทางบัญชีซึ่งผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบัญชี คือ นักบัญชี

วิชาชีพบัญชี

วิชาชีพบัญชี เป็นวิชาชีพการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 แบ่งวิชาชีพบัญชีไว้ 7 ด้าน ดังนี้

1. การทำบัญชี
2. การสอบบัญชี
3. การบัญชีบริหาร
4. การวางระบบบัญชี
5. การบัญชีภาษีอากร
6. การศึกษาและเทคโนโลยีบัญชี
7. ด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (ในปัจจุบันยังไม่ได้กำหนดไว้)

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้วิชาชีพบัญชี 2 ด้าน คือ ด้านการทำบัญชี และด้านการสอบบัญชี เป็นวิชาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมของสภาวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมจะต้องได้รับใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพ และเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพหรือ ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ จึงจะสามารถประกอบวิชาชีพได้

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดให้บุคคลต่อไปนี้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

1. ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
2. บริษัทจำกัด
3. บริษัทมหาชนจำกัด
4. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและเข้ามาประกอบธุรกิจใน

ประเทศไทย

5. กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร
6. สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ
7. บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ประกาศ กำหนดให้ต้องทำบัญชี ซึ่งปัจจุบันได้มีประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้บุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี พ.ศ. 2544 ได้กำหนดให้บุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้มีไว้เพื่อจำหน่าย ผู้นำเข้า ในราชอาณาจักร หรือผู้ส่งออก ไปนอกราชอาณาจักร

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่ จัดทำบัญชีไว้ ดังนี้

1. ต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด และควบคุมดูแลผู้ทำบัญชี จัดทำบัญชีให้ตรงต่อความเป็นจริงและถูกต้อง
2. ต้องจัดให้มีการทำบัญชีตั้งแต่วันที่ได้รับการจดทะเบียน หรือวันเริ่มประกอบกิจการ
3. ต้องส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน
4. ต้องปิดบัญชีครั้งแรก ภายใน 12 เดือน นับแต่วันเริ่มทำบัญชี และปิดบัญชีในรอบ 12 เดือนนับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อน
5. ต้องจัดทำงบการเงินที่มีรายการย่อตามที่กฎหมายกำหนด และได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
6. ต้องนำส่งงบการเงินต่อสำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
8. ต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี

คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ

Gray, Perks, และ Miaunder (1997) ได้สรุปคุณสมบัติของนักบัญชีที่จำเป็นต้องมีไว้ว่า

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์ในการบริหาร เพื่อสามารถออกแบบรายงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการที่ฝ่ายบริหารกำหนดในแผนกลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Cost management) ต้นทุนกิจกรรม และการบริหารกิจกรรม (Activity

Based Costing and Activity Based Management) ระบบการประเมินผลเชิงดุลยภาพ (Balanced Scorecard) ระบบการผลิตแบบทันเวลา (New Just in Time Production System) ทฤษฎีข้อจำกัด (Theory of Constraint: TOC) การจัดการด้านคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) และการปรับระบบ (Reengineering) เป็นต้น

2. เป็นผู้ที่มีความสังเกตรอบคอบ นักบัญชีควรมีการสังเกตปัญหาที่เกิดขึ้น และช่วย จัดทำรายงานแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานในอนาคต พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางที่ควรจะเป็น หรือควรดำเนินงานต่อไปในอนาคต โดยจัดทำให้อยู่ในรูปของรายงานที่เข้าใจง่าย และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

3. เป็นนักวางแผน และมองการณ์ไกล เพื่อให้องค์กรก้าวไปข้างหน้าก่อนคู่แข่ง รวมทั้ง ช่วยชี้แนะให้เห็นถึงแนวทาง และปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ และรวมถึงศึกษาหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ไข หรือวางแผนแนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต

4. เป็นผู้รักษาความลับขององค์กร ไม่นำความลับขององค์กรไปเปิดเผยให้กับบุคคลที่ไม่ มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจดำเนินงาน

5. เป็นผู้มีความรู้รอบด้าน ทั้งด้านงานบัญชี กฎหมาย ภาษี การตลาด การผลิต จิตวิทยา และคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ และจะพัฒนาขึ้น โดยการผสมผสาน ให้เหมาะสมกับส่วนงานในองค์กร

6. เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ โดยไม่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในผลประโยชน์ ที่จะทำให้สูญเสียความเป็นกลาง และต้องปฏิเสธผลประโยชน์ที่จะทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อน มีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติในการทำงาน มีความรับผิดชอบ ต่อสังคมทุกระดับ นอกจากนี้ยังต้องเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส ทั้งข้อมูลด้านบวก และด้านลบ โดยยึดหลัก การรายงานที่สามารถตรวจสอบได้ตามหลักบรรษัทภิบาล

แนวโน้มของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

นักบัญชีควรมีความสามารถในการปรับตัวที่ดีและมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อจะพัฒนาตนเองให้ทันกับสภาพแวดล้อมรายการเชิงเศรษฐกิจ และมาตรฐานการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งนวัตกรรมทางเทคโนโลยีจะเปลี่ยนบทบาทของนักบัญชี และปรับบทบาทใหม่ เพื่อช่วยให้นักบัญชี สามารถคิด วิเคราะห์ และประมวลผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Khalid, Abdullah, & Mohammad, 2018)

เทคโนโลยีที่มีความเกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ได้แก่

1. Cloud Computing คือ การประมวลผลแบบคลาวด์ทำให้คอมพิวเตอร์แจกจ่ายทรัพยากรและข้อมูลโดยรวมที่มีอยู่ให้กับคอมพิวเตอร์และอื่น ๆ อุปกรณ์เนื่องจากการประมวลผลแบบคลาวด์เป็นการประมวลผลบนอินเทอร์เน็ตนักบัญชีสามารถทำงานให้เสร็จสิ้นจากสถานที่ใดก็ได้ และสามารถสร้างและให้ข้อมูลและรายงานใด ๆ ผ่านเทคโนโลยีนี้ ตัวอย่าง โปรแกรมบัญชีออนไลน์แบบคลาวด์ (Cloud-based Accounting Software) เป็นการพัฒนาโปรแกรม บัญชีจาก Desktop เป็นระบบ Cloud หรือที่เรียกว่า โปรแกรมบัญชีออนไลน์ จุดเด่นของ Cloud-based Accounting Software ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล คือ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความถูกต้องของข้อมูลด้านบัญชีให้มากยิ่งขึ้น เพราะเป็นลักษณะ Data Flow ไม่ใช่ Data Entry คือ ข้อมูลจะถูกบันทึกจากแหล่งข้อมูลเดียว และใช้การเชื่อมโยงไปในระบบต่าง ๆ โดยไม่ต้องมีการบันทึกซ้ำอีก นอกจากนี้ ยังมีประโยชน์เรื่องความยืดหยุ่นในการใช้งานสูง เนื่องจากการเก็บและประมวลผลข้อมูล บน Cloud-based Server ปลายทาง ๆ ในองค์กรสามารถบันทึกและเชื่อมข้อมูล (Sync) ถึงฐานข้อมูลเดียวกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้จากทุกมุมโลกผ่านหลากหลายอุปกรณ์ จากความยืดหยุ่นดังกล่าว ทำให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบันได้ตลอดเวลา นักบัญชีจึงสามารถดึงข้อมูลที่ต้องการจากระบบได้เอง แทนที่จะต้องไปขอข้อมูลจากแผนกต่าง ๆ ในการปิดบัญชีทุกสิ้นเดือน นอกจากนี้ ข้อมูลยังมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ด้วยเพราะได้รับมาจากฐานข้อมูลเดียวกัน (ศิริรัฐ ไซติเวชการ, 2561ข)

2. Big Data คือ คลังข้อมูลขนาดใหญ่ที่เป็นแหล่งทรัพยากรความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยมีแนวโน้มที่ข้อมูลจะเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณทั้งปริมาณ และ ความหลากหลาย สำหรับการบัญชี ทำให้มีรายละเอียดของข้อมูลทางการเงินมีมากขึ้นกว่าเดิม มีรูปแบบที่เกิดขึ้นใหม่ ได้แก่ เนื้อหาข้อมูลเป็น ข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอหรืออื่น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลอย่างรวดเร็วและการประมวลผลด้วยความรวดเร็ว การจะนำข้อมูล Big Data มาใช้ประโยชน์ได้ จึงต้องนำมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์ (Big Data Analytics) เช่น นำข้อมูลมาเพื่อใช้ในการวางแผนควบคุมประเมินผลการดำเนินงานและ การตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ โดยข้อมูลทางการเงินจะรวบรวมจากที่เกิดขึ้นในอดีตและ ข้อมูลประมาณการสำหรับอนาคต เพื่อใช้ประโยชน์ของข้อมูลในการวิเคราะห์การตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ของผู้บริหารโดยสามารถนำ Big data Analytics มาใช้ในงานบัญชี ได้แก่

2.1 การตรวจสอบภาษี คือ ระบบจะวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ปรากฏในทุกแหล่งของประเทศ แล้วเอาข้อมูลมาเปรียบเทียบกับภาษีอากรว่าเหมาะสมหรือไม่ อีกทั้งยังตรวจหาความผิดปกติของผู้เสียภาษี

2.2 การประมวลผล คือ รวบรวมข้อมูลธุรกิจในวงกว้างจากอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อวางแผนเชิงกลยุทธ์

2.3 การสอบบัญชี คือ ทำางานโดยวิธีการ Sampling Audit เป็น 100% เพื่อช่วยวิเคราะห์เจาะลึกถึงปัญหาและความเสี่ยงด้านต่างของลูกค้า

3. Enterprise Resource Planning Systems (ERP) คือ ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร ระบบ ERP แบบคลาสสิกจะใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์และฮาร์ดแวร์ ทำหน้าที่ประมวลผลร่วมกันกับระบบต่าง ๆ ทำให้การบริหารจัดการงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกันให้ผลลัพธ์ออกมาดีที่สุด พร้อมก็สามารถรับรู้สถานการณ์และปัญหาของงานต่าง ๆ ได้ทันที ทำให้องค์กรสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เช่น โมดูลในระบบ ERP เพื่อต่อการใช้งานหลายแผนก ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ การผลิต คลังสินค้า และบัญชี ซึ่งในส่วนงานของบัญชีช่วยให้สามารถทำการปิดบัญชีได้ทุกวัน ข้อมูลมีการอัปเดต ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน และลดความผิดพลาดของข้อมูล

4. Mobile Accounting คือ การพึ่งพาอุปกรณ์มือถือมากขึ้นในการเข้าถึงข้อมูล โดยนักบัญชีและลูกค้าทำธุรกรรมทางการเงินบัญชี ผ่านโทรศัพท์มือถือ (Mobile Accounting) เป็นบริการเสริมจากโปรแกรมบัญชี ออนไลน์แบบคลาวด์ (Cloud-based Accounting) ที่พัฒนาเป็น Application ให้ลูกค้าสามารถติดตั้งได้บน โทรศัพท์มือถือหรือ Tablet ผู้ใช้จึงสามารถใช้งานด้านบัญชี ไม่ว่าจะเป็นการบันทึกค่าใช้จ่าย ทำใบเสนอราคา ออกใบแจ้งหนี้ ใบกำกับภาษีส่งให้ลูกค้า เห็นชื่อลงบนเอกสารจากหน้าจอโทรศัพท์) ลงรายการตัดหนี้ได้โดย เมื่อลูกค้าชำระ ข้อมูลก็จะวิ่งเข้าสู่ระบบบัญชีตัดหนี้ให้โดยอัตโนมัติ สามารถตรวจเช็คสถานการณ์ทางการเงิน และผลประกอบการของกิจการโดยตรงผ่านโทรศัพท์มือถือได้จากทุกที่ทุกเวลา โดยไม่ต้องเสียค่าบริการ เพิ่มเติมจากค่าบริการรายเดือนของ Cloud-based Accounting (ศิริรัฐ โชติเวชการ, 2561ค)

5. Technological Innovations in Tax Software คือ นวัตกรรมทางเทคโนโลยีในซอฟต์แวร์ภาษี ซอฟต์แวร์ภาษีในปัจจุบันได้ช่วยปรับปรุงความถูกต้องและลดข้อผิดพลาด เรื่องการคำนวณเงินเดือน ค่าใช้จ่ายทั้งลูกหนี้และเจ้าหนี้และข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับภาษี โปรแกรมจะช่วยคำนวณภาษีให้มีความแม่นยำ อัปเดตข้อมูลอยู่ตลอดเวลาเพื่อป้องกันข้อมูลที่ล้าสมัย แจ้งเตือนหาเจอข้อผิดพลาด เพื่อให้องค์กรหลีกเลี่ยงบทลงโทษทางภาษี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

ความหมายของประสิทธิภาพ

คำว่า “ประสิทธิภาพ” ได้มีการให้ความหมายไว้หลากหลาย อาทิเช่น ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 511) หมายถึงความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการงาน นอกจากนี้คำว่า ประสิทธิภาพ ยังใช้ควบคู่กับคำอื่น ๆ เช่น ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพในการสอน ประสิทธิภาพของการศึกษา ฯลฯ สำหรับ สุรศักดิ์ นานานุกุล และคณะ (2538, หน้า 149-150) ให้ความหมายของ ประสิทธิภาพว่า การปฏิบัติงานใด ๆ จะมีตัวแปร 2 กลุ่ม คือ ที่เป็นตัวแปรที่ใส่เข้าไปในการปฏิบัติงาน (Input) อันได้แก่ เงิน เครื่องจักร วัตถุดิบ การจัดการ และคน ซึ่งตัวแปรเหล่านี้สามารถที่จะจัดสรรโยกย้ายให้ มากน้อยอย่างก็ได้ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือ ผลผลิต (Output) ที่ได้จากการปฏิบัติงานโดยอาศัยกลุ่มตัวแปรที่ใส่เข้าไปในการปฏิบัติงานดังกล่าว

อมรลักษณ์ ศิริทองสุข (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง การปฏิบัติงานหรือดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายเพื่อให้เสียทรัพยากรน้อยที่สุดและได้มาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้

ประมวล พระดลั (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง การดำเนินงานที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ภายใต้เงื่อนไขการดำเนินงานที่มีคุณภาพ มีต้นทุนต่ำหรือใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ทันต่อเหตุการณ์ ผลของงานมีความถูกต้องได้มาตรฐาน เชื่อถือได้

ณภาพษ์ อุตสุริยานันท์ (2549) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง การปฏิบัติงานอย่างราบรื่น ครบถ้วน ประหยัดเวลาใช้กำลังและทรัพยากร อย่างคุ้มค่า เกิดการสูญเสีย น้อยที่สุด โดยใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน รวมถึงใช้ความรู้ ความสามารถและคุณสมบัติส่วนบุคคล ปริมาณงานและคุณภาพของการดำเนินงานรวมทั้งทักษะ ในการปฏิบัติงาน

วิมลมาศ ไร่ไธสง (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กรและทัน ระยะเวลาที่กำหนด ผลงานที่ได้มีคุณภาพและความถูกต้อง มีวิธีการทำงานหรือนำเทคโนโลยีที่ เหมาะสมเข้ามาช่วยเพิ่มผลงาน และลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ ได้อย่างคุ้มค่า สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่ายได้

สมพงศ์ เกษมสิน (2526) ได้นำแนวคิดของ แฮริงตัน อีเมอร์สัน (Harington Emerson) ที่เกี่ยวกับหลักการทำงานให้มีประสิทธิภาพ 12 ประการดังนี้

1. ทำความเข้าใจและกำหนดแนวความคิดในการทำงานให้กระจ่าง
2. ให้หลักสามัญสำนึกในการพิจารณาความน่าจะเป็นไปได้ของงาน
3. คำปรึกษาแนะนำต้องสมบูรณ์

4. รักษาระเบียบวินัยในการทำงาน
5. ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม
6. การทำงานต้องเชื่อถือได้ มีความซื่อสัตย์ มีสมรรถภาพ
7. งานควรมีลักษณะแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินงานอย่างทั่วถึง
8. งานสำเร็จทันเวลา
9. ผลงานได้มาตรฐาน
10. การดำเนินงานสามารถยึดเป็นมาตรฐานได้
11. กำหนดมาตรฐานที่สามารถเป็นเครื่องมือ ในการฝึกสอนงานได้
12. ให้บำเหน็จรางวัลแก่งานที่ดี

แนวคิดของ Peterson และ Plowman (1953) ได้ให้แนวคิดใกล้เคียงกับ Harring Emerson โดยได้ตัดทอนบางข้อลง และสรุปองค์ประกอบของประสิทธิภาพ ไว้ 4 ข้อด้วยกัน คือ

1. คุณภาพของงาน (Quality) จะต้องมีคุณภาพสูง คือผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์ คุ่มค่าและมีความพึงพอใจ ผลการทำงานมีความถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว นอกจากนี้ผลงานที่มีคุณภาพควรก่อเกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสร้างความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้มารับบริการ
2. ปริมาณงาน (Quantity) งานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงานโดยผลงานที่ปฏิบัติได้มีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดในแผนงานหรือเป้าหมายที่บริษัทวางไว้และควรมีการวางแผน บริหารเวลา เพื่อให้ได้ปริมาณงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
3. เวลา (Time) คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงานและทันสมัย มีการพัฒนาเทคนิคการทำงานให้สะดวกรวดเร็วขึ้น
4. ค่าใช้จ่าย (Costs) ในการดำเนินการทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงาน และวิธีการคือจะต้องลงทุนน้อยและได้ผลกำไรมากที่สุด ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่าย หรือ ต้นทุนการผลิตได้แก่ การใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยี ที่มีอยู่อย่างประหยัดคุ่มค่า และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

Woodcock (1989) ได้กล่าวว่าลักษณะของทีมการทำงานที่มีประสิทธิภาพไว้ 11 ด้าน ดังนี้

1. ความสมดุลในบทบาท (Balanced Roles) คือ ในทีมการทำงานจะผสมผสานทักษะความรู้ ความสามารถ ที่แตกต่างกันของบุคคล และใช้ความแตกต่างดำเนินบทบาทของแต่ละงานได้อย่างเหมาะสม ตามสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป

2. เป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Clear Objectives and Agreed Goals) คือ ทีมการทำงานมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน สอดคล้องกัน สมาชิกทุกคนในทีมรับรู้และยอมรับเป้าหมายและวัตถุประสงค์นั้น

3. การเปิดเผยและเผชิญ (Openness and Confrontation) คือบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม เป็นไปอย่างเปิดเผย สมาชิกสามารถที่จะแสดงความรู้สึกความคิดเห็นของตนต่อการทำงานได้มีการสื่อสารโดยตรง หันหน้ามาร่วมกันแก้ไขปัญหา สร้างความเข้าใจกัน

4. การสนับสนุนและการไว้วางใจ (Support and Trust) คือ สมาชิกทุกคนได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีความจริงใจต่อกัน สามารถพูดได้อย่างตรงไปตรงมา เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน พร้อมทั้งจะร่วมมือในการแก้ไขปัญหา

5. ความร่วมมือและขัดแย้ง (Co-operation and Conflict) คือ สมาชิกในทีมให้ความร่วมมือกันทำงาน พร้อมทั้งจะช่วยเหลือสนับสนุน ช่วยเสริมสร้างทักษะ ความรู้ความสามารถให้แก่กัน รวมทั้งการสนับสนุนแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน มีการใช้ความขัดแย้งในทางสร้างสรรค์เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหา

6. วิธีการปฏิบัติงานชัดเจน (Sound Procedures) คือ การทำงานของทีมนีมีการประชุมปรึกษาหารือและหาแนวทางปฏิบัติร่วมกันการตัดสินใจจะใช้ข้อมูลและความเห็นของสมาชิกทีมทุกคน

7. ภาวะผู้นำที่เหมาะสม (Appropriate Leadership) การทำงานในทีมจะต้องมีผู้นำที่มีความสามารถและความเหมาะสมในสถานการณ์นั้น ๆ โดยสมาชิกทุกคนสามารถที่จะเป็นผู้นำทีมได้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้น

8. ทบทวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ (Regular Review) คือ การติดตามผลการปฏิบัติงานของทีมอย่างสม่ำเสมอ ว่ามีปัญหาใดที่จะต้องร่วมกันปรับปรุงแก้ไข

9. การพัฒนาบุคลากร (Individual Development) คือ การพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถของสมาชิกทีม ให้โอกาสสมาชิกได้ใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถที่มีในการทำงานอย่างเต็มที่

10. สัมพันธภาพระหว่างกลุ่มที่ดี (Sound Inter-group Relations) คือ การทำงานที่มีสัมพันธภาพที่ดี มีการร่วมมือให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

11. การติดต่อสื่อสารที่ดี (Good Communication) คือ การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมปฏิบัติงานอย่างเปิดเผยในการสื่อความหรือแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกัน

สมใจ ลักษณะ (2552) กล่าวว่า ประสิทธิภาพเป็นการใช้ปัจจัยรวมถึงกระบวนการในการปฏิบัติงาน โดยมีผลผลิตที่ได้รับเป็นตัวกำกับการแสดงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อาจแสดงค่าของประสิทธิภาพในลักษณะการเปรียบเทียบระหว่างผลกำไรกับต้นทุน ซึ่งถ้าผลกำไรสูงกว่ามากเท่าไรยิ่งจะแสดงประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น อาจแสดงถึงการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า อาทิ คนเวลา เงิน วัสดุในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่าและประหยัด ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Goal Accomplishment) โดยพิจารณาผลผลิต ขององค์กรว่าตรงตามเป้าหมายที่ต้องการเพียงใด เช่น ต้องการผลกำไรเพิ่มขึ้น 70% มากกว่าปีที่แล้ว

2. การจัดหาและใช้ปัจจัยทรัพยากร (System Resource) โดยพิจารณาว่าองค์กรจะมีผลผลิตได้ตามเป้าหมายความสำเร็จนั้น จำเป็นจะต้องจัดหาและใช้ทรัพยากร เช่น เงินงบประมาณ

3. ได้ครบถ้วนเพียงใดเป็นการพิจารณาประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรในลักษณะที่มีเงินเพียงพอ สำหรับการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติ และเงินนั้นถูกใช้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน

4. กระบวนการปฏิบัติงาน (Internal Process and Operations) โดยพิจารณาจากกระบวนการปฏิบัติงานภายในองค์กร ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของแต่ละกลุ่มงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน การไหลเวียนส่งต่อ (Flow) ของงาน การมีประสิทธิภาพของการทำงานที่ได้งานครบถ้วน ใช้เวลาน้อย ต้นทุนน้อย มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีช่วย ปฏิบัติงานบุคคลทำงานเต็มศักยภาพ ไม่มีสภาพ “คนล้นงาน หรืองานล้นคน” ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และระหว่างกลุ่มงานมีความราบรื่นไม่มีขัดข้อง

ทิพาวดี เมฆสวรรค์ (2538, หน้า 2) ชี้ให้เห็นว่าประสิทธิภาพในระบบราชการมีความหมายรวมถึงผลผลิตภาพและประสิทธิภาพ โดยประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่วัดได้หลายมิติ ตามแต่วัตถุประสงค์ที่ต้องการพิจารณา คือ

1. ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนของการผลิต (Input) ได้แก่ การใช้ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุ เทคโนโลยี ที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ้มค่า และเกิดการสูญเสีย น้อยที่สุด

2. ประสิทธิภาพในมิติของกระบวนการบริหาร (Process) ได้แก่ การทำงาน ที่ถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว และใช้เทคโนโลยีที่สะดวกกว่าเดิม

3. ประสิทธิภาพในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ ได้แก่ การทำงานที่มีคุณภาพ เกิด ประโยชน์ต่อสังคม เกิดผลกำไร ทนเวลา ผู้ปฏิบัติงานมีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงานและบริการ

เป็นที่พอใจของลูกค้าหรือผู้มารับบริการตามทัศนะของนักวิชาการตามที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การทำงานให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จะต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ โดยใช้ทรัพยากรในการบริหารที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ่มค่า สิ้นเปลืองน้อยที่สุด แต่ได้รับประโยชน์สูงสุด

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Woodcock (1989) เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พงศ์ศิริภพ ทองศิริวิสุรเกตุ (2555) ได้ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีในมุมมองของผู้บริหารงานสายบัญชีในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาชีพของ นักบัญชีที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ เพื่อจะสะท้อนมุมมองของผู้บริหารสายบัญชีที่ทำงานในสถานประกอบการที่อยู่ในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีตามความเห็นของผู้บริหารงานสาย บัญชีมี 11 ประเภท ซึ่งสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ผู้บริหารงานด้านบัญชีให้ความสำคัญไว้ 5 อันดับแรก คือ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางองค์กรและการจัดการ ความรู้เกี่ยวกับองค์กร และธุรกิจ และความรู้ด้านการบัญชีและการเงิน

วริยา ปานปรุง, ทิวัตต์ มณีโชติ, ชัชสรัญ รอดยิ้ม, และ นัฐพงศ์ ส่งเนียม (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่มีต่อคุณลักษณะของนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักบัญชีที่ทำงานในสำนักงานบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานครที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 125 คน โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในด้านความรู้ความสามารถ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี ด้านการคิดวิเคราะห์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กมลภู สันทะจักร (2560) ได้ศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของหน่วยงานราชการในประเทศไทยเพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 376 คน ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ มากกว่า 25-35 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ

บัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษาอังกฤษ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี และด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด

ฐปนพรพร นุททาญจนกุล (2560) ศึกษาเรื่องผลกระทบและการเตรียมความพร้อมของนักบัญชีไทยต่อปัญญาประดิษฐ์ (AI) การวิจัยนี้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีของไทยทั้ง 6 ด้านได้แก่ ด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางแผนบัญชี ด้านบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ผลการศึกษาพบว่าปัญญาประดิษฐ์นั้นมีผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชีในด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศและจะเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการลดขั้นตอนการทำงานและผลิตข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจโดยปราศจากอคติ และมีความเสี่ยงที่ผู้ทำงานระดับล่างจะตกงานและมีความเสี่ยงที่จะเกิดการจารกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ โดยการลงทุนในปัญญาประดิษฐ์นั้นราคาสูง ส่งผลกระทบให้มีต้นทุนสูงขึ้น และยังแนะนำในเรื่องการปรับตัวในยุคดิจิทัล โดยการปรับเปลี่ยนทัศนคติและยอมรับเทคโนโลยีมาช่วยงาน และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่นเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่อง Programing, Machine learning รวมถึงพัฒนาทักษะ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพในระดับที่สูงขึ้น

ประกาศ กฐ (2561) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ระบบบริหารทางการเงินของคนในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารทางการเงินของคนในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารทางการเงินของคนในกรุงเทพมหานครและ 3) เพื่อศึกษาคุณภาพระบบและการยอมรับต่อระบบที่ส่งผลต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารทางการเงิน ระเบียบวิธีวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ รวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้บริการปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารทางการเงินของคนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ตัวอย่าง ผลจากผลวิจัยสมมติฐานปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ (AI) มีผลต่อประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารทางการเงินแตกต่างกัน คุณภาพระบบในการใช้ปัญญาประดิษฐ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารทางการเงิน โดยคุณภาพระบบด้านการให้บริการลูกค้าส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการประยุกต์นำไปใช้ด้านการวิเคราะห์และตัดสินใจ และด้านการเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการ และการยอมรับในการใช้ปัญญาประดิษฐ์โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารทางการเงิน โดยการยอมรับด้านการประยุกต์นำไปใช้มีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา ด้านการให้บริการลูกค้าส่วนบุคคล ด้าน

การบริหารความเสี่ยง ด้านการวิเคราะห์และตัดสินใจ และด้านการเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการตามลำดับ

ศุภกฤษ บุญจันทร์ (2562) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีจำนวน 1,665 แห่ง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท ตำแหน่งปัจจุบัน พนักงาน ระยะเวลา การปฏิบัติงาน 3-6 ปี หน้าที่วิเคราะห์รายงานการบัญชีและจัดทำงบการเงิน สำนักงานบัญชีอิสระ ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้ที่ทำบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านทักษะในวิชาชีพ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะประจำตัว มีต่อประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านประหยัดเวลา ด้านการประหยัดการใช้วัสดุอุปกรณ์ ด้านความต้องการในการพัฒนางาน การทดสอบสมมติฐานเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ต่างกันส่งผลให้มีประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีแตกต่างกัน ผู้ศึกษาได้หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันพบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้ที่ทำบัญชีมีความสัมพันธ์ กับประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีอยู่ในระดับสูงมาก ได้แก่ ด้านประหยัดเวลา ด้านคุณลักษณะประจำตัว ด้านแรงจูงใจ ความสัมพันธ์ระดับสูง ได้แก่ ด้านทักษะในวิชาชีพ ด้านคุณค่า ส่วนเทคโนโลยีดิจิทัลทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมากในทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านประหยัดเวลา ด้านความต้องการในการพัฒนางานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศุภรศศิพรรณ วงศ์ประเทศ (2560) ศึกษาเรื่องความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชี ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งงานอยู่ในระดับพนักงานปฏิบัติการ และมีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับงานด้านบัญชีต่ำกว่า 5 ปี ผลการศึกษาพบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในด้านปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีอยู่ในระดับมาก การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัย และด้านความง่ายในการใช้งานแตกต่างกัน ซึ่งการเตรียมความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีนั้น ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ในระบบบัญชี

และสามารถเตรียมความพร้อมของการใช้งานต่อปัญญาประดิษฐ์ได้ เพื่อลดการเกิดความผิดพลาดจากตัวบุคคล ซึ่งเกิดได้ง่ายกว่าความผิดพลาดจากระบบปัญญาประดิษฐ์ ดังนั้นหากผู้ใช้งานปัญญาประดิษฐ์เป็นผู้ที่มีอายุ และตำแหน่งงานที่มากย่อมส่งผลให้ การทำงานของปัญญาประดิษฐ์มีประสิทธิภาพและเสถียรภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้นด้วย

สุวิมล ตรีคงธรรมกุล (2561) ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีผ่านสื่อดิจิทัลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ นักบัญชี และผู้บริหารในสำนักงานบัญชี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี สถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท และตำแหน่งปัจจุบัน เป็นพนักงานบัญชี ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีผ่านสื่อดิจิทัลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่า คุณลักษณะระบบสารสนเทศทางการบัญชีกับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีผ่านสื่อดิจิทัลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ผลการศึกษาในครั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารสนเทศทางการบัญชีผ่านสื่อดิจิทัลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีและการตัดสินใจของผู้บริหาร ในสำนักงานบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถบริหารองค์กรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

อุมาพร บุญทอง (2560) ศึกษาเรื่องปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคล ปัจจัยกระบวนการความรู้ ความเข้าใจ และปัจจัยกระบวนการทำงานที่มีผลต่อความพร้อมของนักบัญชีไทยเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy กรณีศึกษานักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ความแตกต่างของปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความพร้อมเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ของนักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน และอิทธิพลของปัจจัยด้านกระบวนการความรู้ความเข้าใจ มีผลต่อระดับความพร้อมเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ของนักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร และอิทธิพลของปัจจัยด้านกระบวนการทำงานขององค์กรที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความพร้อมเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ของนักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อัศวเดช ไม้จันทน์ (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ พนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับปัจจัยในการทำงาน ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบความแตกต่าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยใน การทำงานกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักร สายการผลิตในจังหวัดสงขลา มีกลุ่มตัวอย่าง 110 คน ผลการศึกษาการเปรียบเทียบประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ตำแหน่งงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอายุงานไม่ แตกต่างกัน

Gulin, Hladika, และ Valenta (2019) ศึกษาเรื่องการทำงานของนักบัญชีในยุคดิจิทัล กล่าวว่า การทำงานให้เป็นดิจิทัลและการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่ดีเพื่อโอกาสใหม่ สำหรับบริษัทต่าง ๆ นอกจากนี้การทำให้เป็นดิจิทัลยังนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงมากมายสำหรับ วิชาชีพบัญชี โดยจะเปลี่ยนวิธีการทำงานและความคิดของนักบัญชี อย่างไรก็ตามนักบัญชีหลายคน คิดว่าการทำให้ดิจิทัลเข้ามาช่วยงานและหุ่นยนต์ก็จะทำงานแทนที่มนุษย์ การทำให้เป็นดิจิทัล จะส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพบัญชี นักบัญชีควรเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับระบบอัตโนมัติและพัฒนา ความรู้และทักษะเฉพาะของนักบัญชี งานประจำที่ทำซ้ำและมีโครงสร้างจะถูกปรับเปลี่ยนให้เป็น อัตโนมัติในอนาคต โดยเครือข่ายข้อมูลที่มีมากขึ้นเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ให้ประสบความสำเร็จ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) บล็อกเชน (Block chain) ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) การประมวลผลแบบคลาวด์ (Cloud computing) และการบัญชีอย่างต่อเนื่อง (Continuous accounting) เป็นต้น จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานและปรับปรุงความเร็ว คุณภาพและ ความถูกต้องของข้อมูล เป็นผลมาจากระบบอัตโนมัติทำให้ธุรกิจดำเนินไปได้อย่างราบรื่น อาชีพของ นักบัญชีจะสามารถเปลี่ยนจากผู้ทำบัญชี ไปจนถึงที่ปรึกษาเกี่ยวกับบัญชี หรือ นักบัญชีวิศวกร ดังนั้น ในการพัฒนาที่เป็นไปได้ นักบัญชีจำเป็นต้องมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวก และยกระดับอาชีพจากการทำให้เป็นดิจิทัล และการใช้งานซอฟต์แวร์ใหม่จากการจัดการบนฐานข้อมูล และสุดท้ายการเปลี่ยนแปลงจะทำให้มหาวิทยาลัยต้องปรับเปลี่ยนโปรแกรมการศึกษาเพื่อเตรียม ความพร้อมให้กับนักศึกษาสาขาบัญชี สำหรับการเตรียมความพร้อมการทำงานในสภาพแวดล้อม ที่ทันสมัยพร้อมระบบอัตโนมัติและการเปลี่ยนแปลงไปสู่การทำงานแบบดิจิทัล

Smith (2018) ศึกษาเรื่องรายงานการบัญชีและผลกระทบจากเทคโนโลยีที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งพบว่า แพลตฟอร์มของบล็อกเชนและปัญญาประดิษฐ์จะเข้ามามีบทบาทต่อนักบัญชี ในเรื่องของ

การวิเคราะห์รายงานการบัญชีต่อข้อมูลของธุรกิจในสภาพแวดล้อมขนาดใหญ่ การใช้เทคโนโลยีจะนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงการวิเคราะห์ของข้อมูลทางการเงิน คือ ช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานสรรหากลยุทธ์ในการทำงานมากขึ้น เปลี่ยนบทบาทของนักบัญชีให้มีทักษะเพิ่มความสามารถทำงานร่วมกับระบบอัตโนมัติ ซึ่งการวิจัยนี้ไม่ได้หมายความว่า จะส่งผลให้การจ้างงานของนักบัญชีน้อยลงแต่อย่างไร

Duong และ Fledsberg (2019) ศึกษาเรื่องอุตสาหกรรมนักบัญชีและยุคดิจิทัล พบว่าโลกหมุนไปอย่างรวดเร็ว ธุรกิจต่าง ๆ รวมเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกิจวัตรประจำวันมากขึ้น การทำบัญชีให้เป็นดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญ และการนำมาซึ่งความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) สำหรับบริษัทต่าง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การค้าระหว่างประเทศและกฎระเบียบ อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมของนักบัญชีจะสามารถใช้ประโยชน์และควรรอรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาและให้ความสำคัญกับหลักสูตรไอที เพื่อเตรียมความพร้อมของนักบัญชีสำหรับการเคลื่อนไหวทางดิจิทัลอย่างรวดเร็ว และเตรียมความพร้อมของนักบัญชีสำหรับชีวิตการทำงานในอนาคต ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าอาชีพนักบัญชีจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไปสู่เป็นบทบาทใหม่ของนักบัญชีที่แตกต่างไปจากเดิม Smith (2018) กล่าวว่าปัญญาประดิษฐ์จะเข้ามาเป็นเครื่องมือในการทำงาน ทำให้การทำงานของบัญชีกลายเป็นแบบอัตโนมัติมากยิ่งขึ้น และทำให้หน้าที่ของนักบัญชีเปลี่ยนแปลงไปสู่ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและมีบทบาทในด้านเชิงกลยุทธ์และเชิงบริหาร

Akhter (2018) ศึกษาเรื่องความยั่งยืนของวิชาชีพบัญชีในยุคอุตสาหกรรมที่สี่ กล่าวว่าเทคโนโลยีทำให้การทำงานของนักบัญชีตามปกติเริ่มเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบการทำงานแบบอัตโนมัติมากยิ่งขึ้น การทำงานของปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) หุ่นยนต์ (Robotics) และการเรียนรู้ของเครื่องจักร (Machine learning) ทำให้การทำงานปราศจากข้อผิดพลาด ช่วยประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งนักบัญชีควรมีทักษะที่จำเป็นในการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป เนื่องจากการทำงานของผู้ตรวจสอบบัญชีร่วมกับซอฟต์แวร์ปัญญาประดิษฐ์ จะเข้ามา มีบทบาทสำคัญใน และ การให้บริการที่ปรึกษาของนักบัญชี โดยนักบัญชีจะต้องมีความรู้ ทักษะความสามารถในการตรวจสอบ และควบคุมระบบข้อมูลทางการเงินอย่างครอบคลุม เพื่อจะตรวจสอบธุรกรรมทางธุรกิจและตรวจจับข้อผิดพลาดจากการทุจริตจากซอฟต์แวร์ที่มีความแม่นยำสูงขึ้น และการวิจัยนี้ยังพบว่าเทคโนโลยีไม่สามารถแทนที่ความฉลาดทางอารมณ์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของมนุษย์ในอนาคตอันใกล้ และยังไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของนักบัญชี แต่นักบัญชีควรมีทักษะที่จำเป็นในการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงานที่จะเกิดขึ้น

เพราะงานบัญชีบางอย่างจะถูกแทนที่ด้วยระบบอัตโนมัติและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เช่น การบันทึกข้อมูลใบแจ้งหนี้ และอุปสรรคของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีคือ ต้นทุนและความปลอดภัย

Khalid และคณะ (2018) ศึกษาเรื่องนวัตกรรมของเทคโนโลยีในสาขาบัญชี กล่าวว่า นวัตกรรมของเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงงานที่มีความซับซ้อนให้กลายเป็นงานที่ง่ายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีข้อมูลจำนวนมากที่สร้างขึ้นโดยระบบสารสนเทศทางการบัญชีจะส่งผลให้การทำงานการประมวลผลมีความรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งทำให้ข้อมูลมีประสิทธิภาพต่อความต้องการของธุรกิจมากขึ้น อีกทั้งเทคโนโลยีซอฟต์แวร์ในสาขาบัญชีได้มีส่วนช่วยในการทำงานของนักบัญชี โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการการบันทึกรายการ ไปจนถึงการสร้างงบการเงิน และยังมีแนวโน้มของเทคโนโลยีขั้นสูงที่นำมาใช้มากขึ้น กับงานบัญชี ได้แก่ Cloud computing, ERP systems, Mobile Accounting, OCR technology, Tax software เป็นต้น จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีข้างต้น พบว่า ในอนาคตจะทำให้อาชีพของนักบัญชีปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่ คือที่ปรึกษาทางธุรกิจ ด้วยความรู้ที่มากขึ้นและทักษะหลากหลายขึ้นของนักบัญชี

Whitman และ Sobczak (2018) ศึกษาเรื่องอนาคตของปัญญาประดิษฐ์ (AI) และผลกระทบที่มีต่อวิชาชีพบัญชี โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชีและนักศึกษาบัญชี ผลทดสอบพบว่านักศึกษาบัญชีและ นักบัญชีมีการรับรู้ AI ในเชิงบวกโดยรวม เชื่อว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยเฉพาะนักบัญชีที่อายุน้อยกว่าและนักบัญชีที่ทำงานในบริษัท Big C เชื่อว่า AI จะช่วยลดการตรวจสอบกฎระเบียบและปรับปรุงการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุเทน เลาน้ำทา และนิภาพร อบทอง (2560) ในอดีตการจัดทำบัญชีโดยนักบัญชีมีรูปแบบการจัดทำบัญชีด้วยมือ เริ่มจากการบันทึกรายการค้าลงในสมุดบัญชีรายวัน ผ่านรายการค้าไปยังบัญชีแยกประเภทก่อนถูกนำเสนอเป็นรายงานทางการเงินของกิจการ ซึ่งปัญหาของการจัดทำบัญชีด้วยมือคือ บางครั้งพบข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชีจากความผิดพลาดของมนุษย์ ความล่าช้าในการจัดทำและนำเสนองบการเงินที่ไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากนัก ดังนั้นคอมพิวเตอร์จึงมีบทบาทที่สำคัญมากในการสร้างคุณค่าของข้อมูลทางการบัญชี และในปัจจุบันการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในงานบัญชียังได้หมายความว่ารวมถึงการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อช่วยในการทำรายการบัญชีในลักษณะต่าง ๆ อีกด้วย การทำงานทางด้านบัญชีขององค์กรโดยทั่วไปได้มีการปรับเปลี่ยน โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาช่วยประมวลผลทางด้านบัญชีช่วยในการจัดทำบัญชี การตรวจสอบบัญชี การยื่นภาษีต่อกรมสรรพากรผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า เทคโนโลยีปัจจุบันกลายเป็นเครื่องมือสนับสนุนวิธีปฏิบัติงานทางด้านบัญชีที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร (2559) เถาะระบุการบันทึก สื่อสารสารสนเทศที่มีความเกี่ยวข้องกัน เชื่อถือได้และเปรียบเทียบได้ของกิจกรรมทางธุรกิจเป็นนิยามของบัญชีของศาสตราจารย์จอห์น เจ. ไวลด์ ซึ่งขยายความ 3 ข้อ 1) การระบุกิจกรรมทางธุรกิจ ทำให้มีการเลือกเหตุการณ์และรายการที่เกี่ยวข้องกับกิจการ 2) การบันทึกกิจกรรมทางธุรกิจ ทำให้มีการบันทึกข้อมูลรายการและเหตุการณ์ตามลำดับเวลา 3) การสื่อสารกิจกรรมทางธุรกิจ ทำให้มีการจัดทำรายการทางบัญชี เช่น งบเงิน การตีความรายงานและการวิเคราะห์

ณัฐ อรุณ (2553) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าระบบบัญชีมีความสามารถน้อยกว่ามนุษย์ แต่ ปัจจุบันหลายๆองค์กรให้ความสำคัญและคิณำบัญชีมาใช้กับองค์กร เนื่องจากเห็นความสำคัญดังนี้ 1) ข้อมูลจะถูกเก็บไว้ในลักษณะคล้ายกับเป็นหน่วยบันทึกความจำขององค์กร ซึ่งจะเป็นฐานความรู้และพนักงานขององค์กรสามารถเข้าถึงระบบเพื่อสืบค้นและหาคำปรึกษาได้ 2) ระบบบัญชี เป็นกลไกที่ไม่มีความรู้สึก ไม่อ่อนล้า และไม่มีความกังวล ซึ่งเป็นปัจจัยที่ดีต่องานที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ 3) ระบบบัญชี จะถูกนำมาใช้กับงานที่น่าเบื่อสำหรับมนุษย์แต่จำเป็นต้องทำ 4) บัญชี ช่วยเพิ่มความสามารถในฐานความรู้ของ องค์กรสามารถช่วยแก้ปัญหาเฉพาะด้านได้และลดเวลาการทำงานที่มีความซับซ้อนได้

กล่าวว่า เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของมนุษย์แทบทุกด้านการติดต่อสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ของผู้คนในสังคมดำเนินบนฐานข้อมูลในอินเทอร์เน็ตหลายประเทศในโลกจึงจำเป็นต้องปรับตัวไปสู่ความเป็นดิจิทัล การที่ประเทศไทยต้องปรับตัวเพื่อเตรียมก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ธุรกิจที่จะต้องแข่งขันกันด้วยความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม รูปแบบของเศรษฐกิจกำลังจะเปลี่ยนไป เกิดการทำงานแบบใหม่ที่เรียกว่า Digital workplace ข้อมูลเกือบทุกอย่างในอนาคตจะถูกเชื่อมโยงด้วยเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้นนักบัญชีจึงต้องมีแผนในการขับเคลื่อนทั้งสมรรถนะของตนเองและขององค์กรให้ไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัลโดยจะต้องมีวิธีการบริหารการทำงานผ่านระบบออนไลน์ตลอดทั้งวิธีการจัดการดิจิทัลคอนเทนต์ ในองค์กรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งทุกสิ่งอย่างในชีวิตการทำงานจะอยู่ใน Mobile Technology ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการทำธุรกรรมหรือการทำงานอื่น ๆ ระบบดิจิทัลจะเข้ามาควบคุมการทำงาน ในอนาคตจะเป็นการติดต่อที่ทำได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ นักบัญชีจึงจำเป็นต้องเตรียมที่จะปรับวิธีในการทำงานรูปแบบต่างไปจากเดิม และเตรียมความพร้อมในการหาหนทางในการรับมือการเปลี่ยนแปลงด้านระบบดิจิทัลให้เกิดความเหมาะสมทั้งตนเองและองค์กร

สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านลักษณะประชากรศาสตร์ สมรรถนะของนักบัญชีต่อปัญญาประดิษฐ์ และ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมาเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามหัวข้อ ดังนี้

1. ลักษณะประชากรศาสตร์ ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Griffeth และคณะ (2000) และ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550) มาใช้กำหนดเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ และ รายได้ต่อเดือน ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการเกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของสมรรถนะ (Competency) ของ ณรงค์วิทย์ แสงทอง (2547) และแนวคิดคุณสมบัติของนักวิชาชีพบัญชีตามข้อกำหนดของมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) ฉบับที่ 2 (IES 2) ฉบับที่ 3 (IES 3) และฉบับที่ 4 (IES 4) มาใช้กำหนดแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดย สมรรถนะหลัก ได้แก่ ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร ด้านการออกแบบการใช้งาน สมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความปลอดภัยของข้อมูล สมรรถนะส่วนบุคคล ได้แก่ ด้านการปรับตัวในการทำงาน ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร สมรรถนะของนักบัญชีสมัยใหม่จำเป็นต้องมีทักษะหลากหลายด้านที่เปลี่ยนไปจากเดิม เนื่องจากในปัจจุบันมีการประยุกต์การทำงานนำเอาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ มาช่วยจัดการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณมาก ทำให้องค์กรได้รับข้อมูลที่เป็นปัจจุบันภายในเวลาที่รวดเร็ว ทำให้เห็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้ช่วยพัฒนาระบบการทำงาน และช่วยลดขั้นตอนการทำงานของนักบัญชี ช่วยลดความผิดพลาดได้เพราะมีความแม่นยำกว่าการทำงานของมนุษย์ และลดข้อผิดพลาดที่เกิดจากคน (Human error) และช่วยเพิ่มระบบความปลอดภัยให้กับข้อมูลและสามารถสืบค้นหรือตรวจสอบเอกสารทางการบัญชีได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

3. ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Russell และ Norvig (2003) มาใช้กำหนดเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ สมรรถนะของนักบัญชีต่อปัญญาประดิษฐ์ คือ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล ดังนั้นการทำงานของปัญญาประดิษฐ์จะเข้ามาช่วย

วิเคราะห์จัดการกับข้อมูล ประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ ช่วยลดข้อผิดพลาด มีความแม่นยำในการประมวลผล และนำข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีตมาวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต นักบัญชีจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อตอบสนองต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ช่วยลดขั้นตอนระยะเวลาในการทำงาน และมีความสามารถทำงานกับปัญญาประดิษฐ์ และรองรับเป้าหมายขององค์กรในอนาคต

4. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดของ Woodcock (1989) กล่าวว่าการทำงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องมาจากการพัฒนาตนเอง มีกระบวนการทำงาน ที่ถูกต้องเหมาะสม และทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร จึงกำหนดเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี แบ่งออกเป็น 11 ประการ ดังนี้ 1) ความสมดุลในบทบาท 2) เป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 3) การเปิดเผยและเผชิญ 4) การสนับสนุนและการไว้วางใจ 5) ความร่วมมือและขัดแย้ง 6) วิธีการปฏิบัติงานชัดเจน 7) ภาวะผู้นำที่เหมาะสม 8) ทบทวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ 9) การพัฒนาบุคลากร 10) สัมพันธภาพระหว่างกลุ่มที่ดี 11) การติดต่อสื่อสารที่ดี เพราะประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจะทำให้องค์กรได้รับประโยชน์สูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยมีสาระสำคัญถึงวิธีการดำเนินการวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้คือ

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่อยู่ในรูปแบบของนิติบุคคล เขตกรุงเทพมหานคร ไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่อยู่ในรูปแบบของนิติบุคคล เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ในการศึกษาครั้งนี้ได้คำนวณขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546, หน้า 14) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% คำนวณหากกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{Z^2}{4e^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้กำหนดไว้ไม่เกิน 5%

Z = 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

โดยแทนค่าที่ระดับความน่าจะเป็นของประชากรเท่ากับ 0.5 ค่า Z ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จะมีค่า $Z = 1.96$ และมีค่าความคาดเคลื่อน ที่ 0.05 ($e = 0.025$) แล้วจะได้ผลดังนี้

$$n = \frac{(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

$$n = \frac{3.8416}{4(0.0025)}$$

$$n = 384.16 = 385 \text{ คน}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 385 ตัวอย่าง และคำนวณเพิ่มอีก 5% เท่ากับ 15 ตัวอย่าง เพื่อความแม่นยำและป้องกันความผิดพลาดในการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นเป็นจำนวน 400 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่อยู่ในรูปแบบของนิติบุคคล เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแจกแบบสอบถามทางออนไลน์โดยการส่งลิงก์ไว้ในกลุ่มนักบัญชีบนโซเชียลมีเดียบน เฟซบุ๊ก ชื่อ กลุ่มบัญชีและภาษี จนครบตามจำนวนที่ต้องการ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งมีลักษณะเป็น คำถามปลายปิด (Close End Question) โดยให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จำนวน 7 ข้อ โดยคำถามแต่ละข้อแสดงประเภทของข้อมูลดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่มีให้เลือก 2 ทาง (Dichotomous Questions) และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่

1. เพศหญิง
2. เพศชาย

และแบบสอบถามที่คำถามมีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choices Question) จำนวน 8 ข้อโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ข้อที่ 2 อายุ ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือกและใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงเรียงลำดับ (Ordinal Scale) โดยการกำหนดช่วงอายุซึ่งการแบ่งอันตรภาคชั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2548, หน้า 195) ซึ่งอายุของผู้ตอบแบบสอบถามจะมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ถึงอายุ 60 ปี โดยแบ่งช่วงอายุออกเป็น 5 ช่วง คำนวณดังนี้

$$\begin{aligned}\text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{55 - 20}{5} \\ &= 7\end{aligned}$$

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ จึงได้กำหนด ช่วงอายุดังกล่าวข้างต้นเป็นเกณฑ์ในการกำหนดช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม ได้แก่

1. 20-26 ปี
2. 27-33 ปี
3. 34-40 ปี
4. 41-47 ปี
5. 48 ปีขึ้นไป

ข้อที่ 3 สถานภาพ ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่

1. โสด
2. สมรส/อยู่ด้วยกัน
3. แยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย

ข้อที่ 4 ระดับการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ได้แก่

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. ปริญญาตรี
3. สูงกว่าปริญญาตรี

ข้อที่ 5 ประสิทธิภาพการทำงาน ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ได้แก่

1. น้อยกว่า 3 ปี
2. 3-5 ปี
3. 6-10 ปี
4. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ข้อที่ 6 หน้าที่รับผิดชอบ ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทประเภชนามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่

1. บัญชีด้านจ่าย
2. บัญชีด้านรับ
3. บัญชีด้านต้นทุน
4. บัญชีด้านภาษี
5. บัญชีด้านบริหาร
6. อื่น ๆ โปรดระบุ

ข้อที่ 7 รายได้ต่อเดือน ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือกและใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ได้แก่

1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท
2. 25,001 – 35,000 บาท
3. 35,001 - 45,000 บาท
4. 45,0001 บาท ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดยแบบสอบถามเป็นรูปแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) จัดเป็นการวัดข้อมูลประเภทสเกลอันดับ (Interval Scale) คือ สมรรถนะหลัก ได้แก่ ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร ด้านการออกแบบการใช้งาน สมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความปลอดภัยของข้อมูล สมรรถนะส่วนบุคคล ได้แก่ ด้านการปรับตัวในการทำงาน ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี จำนวน 28 ข้อ ของ โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ระดับ 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วย
 ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจ
 ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วย
 ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับเกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ยโดยที่กำหนดคะแนนใช้หลักการแบ่งช่วง การแปลผลตามหลักของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class interval) ซึ่งใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2544, หน้า 29)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนในแบบสอบถามส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นของนักบัญชี
4.21-5.00	สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก
3.41-4.20	สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี
2.61-3.40	สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.81-2.60	สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับไม่ดี
1.00-1.80	สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับไม่ดีย่างมาก

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยแบบสอบถามเป็นรูปแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) จัดเป็นการวัดข้อมูลประเภทสเกลอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล จำนวน 10 ข้อ ของโดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ระดับ 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วย
 ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจ
 ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วย
 ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับเกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ยโดยที่กำหนดคะแนนให้หลักการแบ่งช่วง การแปลผลตามหลักของการแบ่งอัตรภาคชั้น (Class interval) ซึ่งใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544, หน้า 29)

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างของอัตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8\end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนในแบบสอบถามส่วนที่ 3 ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นของนักบัญชี
4.21-5.00	ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีดีมาก
3.41-4.20	ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีดี
2.61-3.40	ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีปานกลาง
1.81-2.60	ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่ดี
1.00-1.80	ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีด้อย

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี โดยแบบสอบถามเป็นรูปแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) จัดเป็นการวัดข้อมูลประเภทสเกลอัตรภาคชั้น (Interval Scale) ได้แก่ 11 ประการ 1) ความสมดุลในบทบาท 2) เป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 3) การเปิดเผยและเผชิญ 4) การสนับสนุนและการไว้วางใจ 5) ความร่วมมือและขัดแย้ง 6) วิธีการปฏิบัติงานชัดเจน 7) ภาวะผู้นำที่เหมาะสม 8) ทบทวนการทำงาน

อย่างสม่ำเสมอ 9) การพัฒนาบุคลากร 10) สัมพันธภาพระหว่างกลุ่มที่ดี 11) การติดต่อสื่อสารที่ดี จำนวน 22 ข้อ โดยกำหนดระดับคะแนนดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ระดับ 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วย
 ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจ
 ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วย
 ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับเกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ยโดยที่กำหนดคะแนนใช้หลักการแบ่งช่วง การแปลผลตามหลักของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class interval) ซึ่งใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544, หน้า 29)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

จากนั้นกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยการประเมินผลแบบสอบถามประสิทธิภาพในปฏิบัติงานของนักบัญชี ดังนี้ เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนในแบบสอบถามส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นของนักบัญชี
4.21-5.00	มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีดีมาก
3.41-4.20	มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีดี
2.61-3.40	มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีปานกลาง
1.81-2.60	มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีน้อย
1.00-1.80	มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสาร หนังสือ บทความ แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัย ให้ครอบคลุมตามความมุ่งมันของการวิจัย

2. การรวบรวมข้อมูลแนวคิดทางทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ มาสร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมกับเนื้อหางานวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และกรรมการควบคุม สารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมของงานวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง ด้านเนื้อหา (Content Validity) และ ข้อบกพร่องของคำถาม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์ และ กลุ่มตัวอย่าง

5. นำเสนอแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2549, หน้า 449) โดยค่าอัลฟาที่แสดงจะ หมายถึง ระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ โดยค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มากหมายถึง มีความเชื่อมั่นสูง โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ยอมรับได้ ควรมีค่ามากกว่า 0.70 จึงจะเป็นแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นและนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่ม ตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์หาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม

ปัจจัย	จำนวนข้อ	ค่าครอนบาร์คแอลฟา
1. สมรรถนะการปฏิบัติงาน (ภาพรวม)	28	.941
- สมรรถนะหลัก	8	.875
- สมรรถนะประจำสายงาน	12	.887
- สมรรถนะส่วนบุคคล	8	.883
2. ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี (ภาพรวม)	10	.885
- ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล	5	.865
- ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล	5	.894
3. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี	22	.960
ภาพรวมทั้งฉบับ	60	.972

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด ซึ่งดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวน โดยขอความร่วมมือจากนักบัญชีที่ทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ หนังสือ บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบ การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) การออกแบบสอบถามทดลองจน การเขียนรายงานผลการวิจัย

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกระทำข้อมูล

1. การตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสตามที่ได้ กำหนดไว้
3. การประมวลผลข้อมูล (Processing) นำข้อมูลที่ถูกลงรหัสแล้วมาบันทึกและประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package for Social Sciences)
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) คือ การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่งการทำงาน ประสบการณ์การทำงาน ประเภทการจดทะเบียน และ ประเภทของธุรกิจ โดยการทำการวิเคราะห์ เป็นค่าร้อยละ (Percentage)
 - 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) คือ การวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีทางสถิติวิเคราะห์ (t-test) ใช้สถิติ One Way ANOVA หรือสถิติ Brown-Forsythe สำหรับตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม สำหรับตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้างนี้ใช้ในการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานประกอบด้วย

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean หรือ $\bar{X}$) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลในด้านต่าง ๆ ในแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 36)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

กำหนดให้ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2548, หน้า 214)

$$P = \frac{f}{n} (100)$$

กำหนดให้ P แทน ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์

f แทน ความถี่ของข้อมูลในแต่ละกลุ่ม

n แทน ขนาดของกลุ่มประชากรทั้งหมด

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลในแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 38)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

กำหนดให้ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X^2$ แทน ผลของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α – Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) ค่าอัลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 แสดงว่า มีค่าความเชื่อมั่นสูง โดยใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548, หน้า 35)

$$\text{Cronbach's Alpha } (\alpha) = \frac{\overline{\text{kcovariance/variance}}}{1+(k-1)\overline{\text{covariance/variance}}}$$

กำหนดให้ α แทน ค่าความเชื่อมั่น หรือ Alpha coefficient

k แทน จำนวนคำถาม

$\overline{\text{covariance}}$ แทน ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนร่วมระหว่างคำถามต่าง ๆ

$\overline{\text{variance}}$ แทน ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำตอบ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) ประกอบด้วย

3.1 สถิติ t-test ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent t-test) โดยใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548, หน้า 313)

ในกรณีความแปรปรวน 2 กลุ่มไม่เท่ากัน $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

ใช้สูตร

$$t = \frac{\mu_1 - \mu_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

$$df = \frac{(\sigma_1^2/n_1 + \sigma_2^2/n_2)^2}{\frac{\sigma_1^2/N_1}{N_1-1} + \frac{\sigma_2^2/N_2}{N_2-1}}$$

ในกรณีความแปรปรวน 2 กลุ่มเท่ากัน $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$

ใช้สูตร

$$t = \frac{\mu_1 - \mu_2}{\sqrt{\frac{(N_1-1)\sigma_1^2 + (N_2-1)\sigma_2^2}{N_1+N_2-2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}\right)}}$$

$$df = N_1 + N_2 - 2$$

กำหนดให้	df	แทน	ค่าอิสระ
เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-Distribution
	μ_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ 1
	μ_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่ 2
	σ_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากรที่ 1
	σ_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มประชากรที่ 2
	N_1	แทน	ขนาดของกลุ่มประชากรที่ 1
	N_2	แทน	ขนาดของกลุ่มประชากรที่ 2

3.2 สถิติ One-Way ANOVA เพื่อใช้ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป กรณีที่ตัวแปรตามมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน โดยใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548, หน้า 148)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}, df = (k-1, n-k)$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าแจกแจงที่ใช้พิจารณา F-distribution
	MS_b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square within groups)

K	แทน จำนวนประชากรที่นำมาทดสอบสมมติฐาน
N	แทน จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้นที่เลือกมาจากประชากร
df	แทน ชั้นความอิสระ

กรณีที่ตัวแปรมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน ให้ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542, หน้า 161) มีสูตรดังนี้

$$LSD = t_{1-\frac{\alpha}{2}; n-k} \sqrt{MSE \left[\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right]}$$

โดยที่	$N_i \neq N_j$
เมื่อ	LSD แทน ผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณสำหรับการทดสอบ
	MSE แทน Mean Squared Error ที่ได้จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน
	N_i แทน จำนวนประชากรทั้งหมดที่ i
	N_j แทน จำนวนประชากรทั้งหมดที่ j
	α แทน ค่าความคลาดเคลื่อน

3.3 สถิติ Brow-Forsythe ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า กลุ่มขึ้นไป ในกรณีที่ตัวแปรตามมีความแปรปรวนแตกต่างกัน โดยใช้สูตรดังนี้ (Hartung, 2001, p. 300)

$$\beta = \frac{MSB}{MSW^1}$$

โดยค่า

$$MSW^1 = \sum_{i=1}^K \left(1 - \frac{n_i}{N} \right) S_i^2$$

เมื่อ	β	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน Brown-Forsythe
	MSB	แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MSW^1	แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่มสำหรับสถิติ Brown-Forsythe
	k	แทน จำนวนกลุ่มของกลุ่มตัวอย่าง

n_i	แทน จำนวนตัวอย่างของกลุ่ม i
N	แทน ขนาดประชากร
S_i^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ i

กรณีตัวแปรตามมีความแปรปรวนแตกต่างกัน จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือ ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรตามวิธี Dunnett's T3 (วิเชียร เกศสิงห์, 2543, หน้า 116) มีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\mu_j - \mu_c}{\sqrt{MS_w \left(\frac{1}{N_j} + \frac{1}{N_c} \right)}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	μ_c	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ c
	μ_j	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ j
	N_c	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ c
	N_j	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ j

3.4 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

จากสมการแสดงการความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) และตัวแปรอิสระ (X) ของประชากรจะเห็นว่า กลุ่มตัวแปรอิสระ ($\alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k$) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงค่าของตัวแปรตามได้ส่วนหนึ่ง ในส่วนของการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถอธิบายได้นี้เรียกว่า ค่าความคาดเคลื่อนในการพยากรณ์ (Error: ε) การวิเคราะห์เชิงถดถอยแบบพหุคูณจะเป็นการพยากรณ์หาค่าสัมประสิทธิ์ α และ β_1 จากค่าสถิติ a และ b ที่ได้จากการคำนวณโดยกลุ่มตัวอย่าง โดยหลักการวิเคราะห์ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้ จะต้องเป็นค่าสัมประสิทธิ์ที่ทำให้สมการดังกล่าว มีค่าความคาดเคลื่อนกำลังสองรวมกันน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS)

สมการถดถอยเชิงพหุคูณของประชากร

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k + \varepsilon$$

สมการถดถอยเชิงพหุคูณของกลุ่มตัวอย่าง

$$Y = a + b_1 X_1 + b_2 X_2 + \dots + b_k X_k$$

โดยที่ X คือ ตัวแปรอิสระ

Y คือ ตัวแปรตาม

K คือ จำนวนตัวแปรอิสระ

เมื่อ α และ a เป็นจุดตัดแกน Y ของสมการถดถอย หรือ ค่าของ Y เมื่อให้ตัวแปรอิสระทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์ ส่วน β และ b เป็นสัมประสิทธิ์ถดถอย (Partial regression coefficient) ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ซึ่งหมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (Y) เมื่อตัวแปรอิสระนั้นเปลี่ยนไป 1 หน่วย โดยตัวแปรอิสระตัวอื่นมีค่าคงที่

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์ a และ b สามารถคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$a = Y - b_1 X_1 - b_2 X_2 - \dots - b_k X_k$$

การวิเคราะห์เชิงถดถอยเชิงพหุคูณมีเงื่อนไขที่สำคัญ คือ

$$b_i = \frac{\sum X_i Y_i - \sum X_i \sum Y_i}{n \sum X_i^2 - (\sum X_i)^2}$$

1. ความผิดพลาด (error) ต้องเป็นตัวแปรสุ่ม และมีการแจกแจงแบบโค้งปกติ
2. ความแปรปรวนของตัวแปรตาม (Y) ในทุกค่าของตัวแปรอิสระ (X) จะต้องเท่ากัน
3. ค่าความผิดพลาดของตัวแปรตาม (Y) แต่ละค่าเป็นอิสระต่อกัน
4. ตัวแปรอิสระที่นำมาวิเคราะห์จะต้องเป็นอิสระต่อกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง “สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญหาประติษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน” โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังนี้

n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S.E.	แทน ความคาดเคลื่อนมาตรฐาน
MS	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Unstandardized)
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized)
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R^2_{Adj}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจของสถิติวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ
p-value	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบใช้ในสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
H_0	แทน สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H_1	แทน สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์
- ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน
- ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี
- ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี
- ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ และรายได้ต่อเดือน โดยแจกแจงจำนวน และร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	119	29.75
หญิง	281	70.25
รวม	400	100.00
2. อายุ		
20-26 ปี	62	15.50
27-33 ปี	116	29.00
34-40 ปี	146	36.50
41-47 ปี	47	11.75
48 ปีขึ้นไป	29	7.25
รวม	400	100.00
3. สถานภาพ		
โสด	302	75.50
สมรส/อยู่ด้วยกัน	89	22.25
แยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย	9	2.25
รวม	400	100.00
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	5.00
ปริญญาตรี	277	69.25
สูงกว่าปริญญาตรี	103	25.75
รวม	400	100.00

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 3 ปี	59	14.75
3-5 ปี	54	13.05
6-10 ปี	107	26.75
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	180	45.00
รวม	400	100.00
6. หน้าที่รับผิดชอบ		
บัญชีด้านจ่าย	87	21.75
บัญชีด้านต้นทุน/บริหาร	83	20.75
บัญชีด้านรับ	52	13.00
บัญชีด้านตรวจสอบ	72	18.00
บัญชีด้านภาษี	31	7.75
อื่นๆ เช่น รับผิดชอบมากกว่า 1 ด้าน รับผิดชอบทั้งระบบ ฯลฯ	75	18.75
รวม	400	100.00
7. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท	106	26.50
25,001 – 35,000 บาท	47	11.75
35,001 - 45,000 บาท	92	23.00
45,001 บาท ขึ้นไป	155	38.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 5 สามารถสรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ทั้งหมด 400 คน จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 70.25 เพศชาย จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 34-40 ปี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมาคือ อายุ 27-33 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 อายุ 20-26 ปี จำนวน

62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 อายุ 41-47 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75 และอายุ 48 ปีขึ้นไป จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 ตามลำดับ

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 75.50 รองลงมาคือ สมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.25 และแยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 69.25 รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ประสบการณ์การทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาคือ มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 ประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75 และประสบการณ์การทำงาน 3-5 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.75 ตามลำดับ

หน้าที่รับผิดชอบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบงานบัญชีด้านจ่าย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 รองลงมาคือ รับผิดชอบงานบัญชีด้านต้นทุน/บริหาร จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.75 งานบัญชีอื่น ๆ เช่น รับผิดชอบมากกว่า 1 ด้าน รับผิดชอบทั้งระบบ ฯลฯ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 งานบัญชีด้านตรวจสอบ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 งานบัญชีด้านรับ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 และงานบัญชีด้านภาษี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 45,001 บาทขึ้นไป จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมาคือ มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 รายได้ต่อเดือน 35,001-45,000 บาท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 และรายได้ต่อเดือน 25,001-35,000 บาท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75 ตามลำดับ

ทั้งนี้พบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง สถานภาพ มีจำนวนความถี่ในกลุ่มย่อยบางกลุ่มค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมกลุ่มเพื่อใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานต่อไป ซึ่งสามารถแสดงจำนวน (ความถี่) และค่าร้อยละ ของข้อมูลกลุ่มใหม่ ดังนี้

ตาราง 6 จำนวน และค่าร้อยละ ของข้อมูลประชากรศาสตร์ ด้านสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม (รวมกลุ่มใหม่)

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด/แยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย	311	77.75
สมรส/อยู่ด้วยกัน	89	22.25
รวม	400	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี/ปริญญาตรี	297	74.25
สูงกว่าปริญญาตรี	103	25.75
รวม	400	100.00

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 400 คน จำแนกตามตัวแปร ได้ดังนี้

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพ โสด/แยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย/ จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 77.75 และสถานภาพ สมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.25 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี/ปริญญาตรี จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 74.25 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ 1) สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร และด้านการออกแบบการใช้งาน 2) สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความปลอดภัยของข้อมูล 3) สมรรถนะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านการปรับตัวในการทำงาน และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี โดยนำเสนอค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง 7-10 ดังนี้

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานโดยรวม โดยพิจารณาแต่ละสมรรถนะ

สมรรถนะของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
สมรรถนะหลัก	4.26	0.485	ดีมาก
สมรรถนะประจำสายงาน	4.24	0.407	ดีมาก
สมรรถนะส่วนบุคคล	4.40	0.419	ดีมาก
ภาพรวมสมรรถนะของนักบัญชี	4.29	0.372	ดีมาก

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานในภาพรวม โดยพิจารณาแต่ละสมรรถนะ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาแต่ละสมรรถนะโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า ทุกสมรรถนะอยู่ในระดับดีมาก โดยสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สมรรถนะส่วนบุคคล รองลงมาคือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40, 4.26, 4.24 ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานโดยพิจารณารายข้อ จำแนกตามสมรรถนะหลัก

สมรรถนะหลัก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร			
1.1 ท่านปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ตรงตามขั้นตอนและกระบวนการทำงานของแผนกบัญชีที่กำหนด	4.43	0.625	ดีมาก
1.2 องค์กรของท่านมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อให้พนักงานบัญชีเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.19	0.751	ดี
1.3 ท่านคิดว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อข้อมูลทางการเงิน	4.44	0.733	ดีมาก
1.4 โปรแกรมทางบัญชีช่วยยกระดับมาตรฐานการทำงานในองค์กรของท่าน	4.40	0.683	ดีมาก
รวมด้านกระบวนการทำงานขององค์กร	4.36	0.509	ดีมาก

ตาราง 8 (ต่อ)

สมรรถนะหลัก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
2. ด้านการออกแบบการใช้งาน			
2.1 โปรแกรมทางบัญชีมีการออกแบบการใช้งานที่ง่ายและเหมาะสม	4.15	0.719	ดี
2.2 โปรแกรมทางบัญชีช่วยทำงานได้รวดเร็ว ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น	4.28	0.719	ดีมาก
2.3 โปรแกรมทางบัญชีสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่ซับซ้อนได้	4.16	0.817	ดี
2.4 โปรแกรมทางบัญชีสามารถแจ้งเตือนหากพบข้อผิดพลาดขณะทำงาน	4.02	0.819	ดี
รวมด้านการออกแบบการใช้งาน	4.15	0.595	ดี
ภาพรวมของสมรรถนะหลัก	4.26	0.485	ดีมาก

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลสมรรถนะหลัก ของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อด้านกระบวนการทำงานขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 3 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ ท่านคิดว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อข้อมูลทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 รองลงมาคือ ท่านคิดว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อข้อมูลทางการเงิน และโปรแกรมทางบัญชีช่วยยกระดับมาตรฐานการทำงานในองค์กรของท่าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และ 4.40 ตามลำดับ ส่วนสมรรถนะในการปฏิบัติงานระดับดีมี 1 ข้อ คือ องค์กรของท่านมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อให้พนักงานบัญชีเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19

ด้านการออกแบบการใช้งาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อด้านการออกแบบการใช้งาน โดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามี 1 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานระดับดีมากคือ โปรแกรมทางบัญชีช่วยทำงานได้รวดเร็ว ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนสมรรถนะในการปฏิบัติงานระดับดีมี 3 ข้อ ได้แก่ โปรแกรมทางบัญชีสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่ซับซ้อนได้ โปรแกรมทางบัญชีมีการออกแบบการใช้งานที่ง่ายและเหมาะสม และโปรแกรมทางบัญชีสามารถแจ้งเตือนหากพบข้อผิดพลาดขณะทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16, 4.15 และ 4.02 ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณารายข้อ จำแนกตามสมรรถนะประจำสายงาน

สมรรถนะประจำสายงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
3. ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์			
3.1 ท่านมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาหากพบข้อผิดพลาด ในการทำงานด้านบัญชีได้อย่างถูกต้อง	4.18	0.560	ดี
3.2 ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาโดยมองภาพรวมของการทำงาน ด้านบัญชีเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำ	4.16	0.588	ดี
3.3 ท่านมีความรู้ด้านบัญชี และคำนึงถึงผลของการตัดสินใจทาง บัญชีได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง	4.20	0.585	ดี
3.4 ท่านวิเคราะห์ปัญหาการทำงานทางบัญชีที่เกิดขึ้นใน หน่วยงานได้อย่างตรงประเด็นและทันต่อเวลา	4.08	0.617	ดี
รวมด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์	4.15	0.490	ดี
4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ			
4.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมทางบัญชี ในองค์กรของท่าน	4.10	0.652	ดี
4.2 โปรแกรมทางบัญชีที่ท่านใช้มีความถูกต้องและรวดเร็ว	4.13	0.725	ดี
4.3 โปรแกรมทางบัญชีทำให้ท่านมีความมั่นใจใน การตัดสินใจมากขึ้น	4.22	0.625	ดีมาก
4.4 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การทำงานของบัญชี	4.09	0.621	ดี
รวมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.14	0.517	ดี
5. ด้านความปลอดภัยของข้อมูล			
5.1 ท่านมีความระมัดระวังในการเก็บข้อมูลทางการเงินในองค์กร ของท่าน	4.52	0.529	ดีมาก
5.2 ท่านไม่เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรสู่บุคคลอื่น	4.63	0.524	ดีมาก
5.3 โปรแกรมทางบัญชีที่ท่านใช้ทำหน้าที่จัดการด้านรักษา ความปลอดภัยได้อย่างทั่วถึง	4.34	0.700	ดีมาก
5.4 โปรแกรมทางบัญชีมีการพิสูจน์ตัวตนและแจ้งเตือนเมื่อ การพิสูจน์ตัวตนผิดพลาด	4.25	0.753	ดีมาก
รวมด้านความปลอดภัยของข้อมูล	4.43	0.485	ดีมาก
ภาพรวมสมรรถนะประจำสายงาน	4.24	0.407	ดีมาก

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลสมรรถนะประจำสายงานของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านมีความรู้ด้านบัญชี และคำนึงถึงผลของการตัดสินใจทางบัญชีได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง รองลงมาคือ ท่านมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาหากพบข้อผิดพลาดในการทำงานด้านบัญชีได้อย่างถูกต้อง ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาโดยมองภาพรวมของการทำงานด้านบัญชีเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำ และท่านวิเคราะห์ปัญหาการทำงานทางบัญชีที่เกิดขึ้นในหน่วยงานได้อย่างตรงประเด็นและทันต่อเวลา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20, 4.18, 4.16 และ 4.08 ตามลำดับ

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามี 1 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมากคือ โปรแกรมทางบัญชีทำให้ท่านมีความมั่นใจในการตัดสินใจมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี มี 3 ข้อ ได้แก่ โปรแกรมทางบัญชีที่ท่านใช้มีความถูกต้องและรวดเร็ว รองลงมาคือ ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมทางบัญชีในองค์กรของท่าน และท่านมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของบัญชี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13, 4.10 และ 4.09 ตามลำดับ

ด้านความปลอดภัยของข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อด้านความปลอดภัยของข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านไม่เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรสู่บุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาคือ ท่านมีความระมัดระวังในการเก็บข้อมูลทางการเงินในองค์กรของท่าน โปรแกรมทางบัญชีที่ท่านใช้ทำหน้าที่จัดการด้านรักษาความปลอดภัยได้อย่างทั่วถึง และโปรแกรมทางบัญชีมีการพิสูจน์ตัวตนและแจ้งเตือนเมื่อการพิสูจน์ตัวตนผิดพลาด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52, 4.34 และ 4.25 ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณารายชื่อ จำแนกตามสมรรถนะส่วนบุคคล

สมรรถนะส่วนบุคคล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
6. ด้านการปรับตัวในการทำงาน			
6.1 ท่านมีความรับผิดชอบในหน้าที่ทางบัญชี สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ และนำมาพัฒนางานให้ดีขึ้นได้	4.39	0.564	ดีมาก
6.2 ท่านมีความสามารถปรับตัวการทำงานด้านบัญชีให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงนโยบายในองค์กร	4.36	0.605	ดีมาก
6.3 ท่านสามารถปฏิบัติงานบัญชีที่หลากหลาย และที่ได้รับมอบหมายตรงตามวัตถุประสงค์	4.30	0.613	ดีมาก
6.4 ท่านสามารถจัดลำดับงานตามความสำคัญในช่วงเวลางานบัญชี ที่ต้องทำอย่างเร่งด่วนได้	4.33	0.645	ดีมาก
รวมด้านการปรับตัวในการทำงาน	4.34	0.476	ดีมาก
7. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี			
7.1 ท่านปฏิบัติงานอย่างมีความละเอียดและรอบคอบตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน	4.43	0.534	ดีมาก
7.2 ท่านไม่เปิดเผยความลับ หรือข้อมูลรายงานทางการเงินให้กับผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในงาน	4.63	0.523	ดีมาก
7.3 ท่านมีอิสระการตัดสินใจในการทำงานด้านบัญชี	4.16	0.698	ดี
7.4 ท่านมีความซื่อสัตย์และให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย	4.61	0.556	ดีมาก
รวมด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี	4.46	0.436	ดีมาก
ภาพรวมสมรรถนะส่วนบุคคล	4.40	0.419	ดีมาก

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลสมรรถนะส่วนบุคคลของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

ด้านการปรับตัวในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการปรับตัวในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านมีความรับผิดชอบในหน้าที่ทางบัญชี สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ และนำมาพัฒนางานให้ดีขึ้นได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 รองลงมาคือ ท่านมีความสามารถปรับตัวการทำงานด้านบัญชีให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

นโยบายในองค์กร ท่านสามารถจัดลำดับงานตามความสำคัญในช่วงเวลางานบัญชีที่ต้องทำอย่างเร่งด่วนได้ และท่านสามารถปฏิบัติงานบัญชีที่หลากหลาย และที่ได้รับมอบหมายตรงตามวัตถุประสงค์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36, 4.33 และ 4.30 ตามลำดับ

ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี 3 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ ท่านไม่เปิดเผยความลับ หรือข้อมูลรายงานทางการเงินให้กับผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาคือ ท่านมีความซื่อสัตย์และให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย และท่านปฏิบัติงานอย่างมีความละเอียดและรอบคอบตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และ 4.43 ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นระดับดีมี 1 ข้อ คือ ท่านมีอิสระการตัดสินใจในการทำงานด้านบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี

การวิเคราะห์ข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ ด้านการคิดแบบมีเหตุผล และด้านการกระทำแบบมีเหตุผล โดยนำเสนอค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตาราง 8-9 ดังนี้

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยรวม โดยพิจารณารายด้านทุกด้าน

ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การคิดอย่างมีเหตุผล	4.30	0.495	ดีมาก
การกระทำอย่างมีเหตุผล	4.28	0.494	ดีมาก
ภาพรวมปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	4.29	0.445	ดีมาก

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีในภาพรวม โดยพิจารณาแต่ละด้าน จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน พบว่า ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมาก

ที่สุดคือ การคิดอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และการกระทำอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยพิจารณารายข้อจากการตอบแบบสอบถาม

ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การคิดอย่างมีเหตุผล			
1.1 ปัญญาประดิษฐ์ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานด้านบัญชีให้มีความสำเร็จและรวดเร็ว	4.37	0.577	ดีมาก
1.2 ปัญญาประดิษฐ์ช่วยวิเคราะห์และพยากรณ์ข้อมูลทางการเงิน	4.31	0.598	ดีมาก
1.3 ปัญญาประดิษฐ์ช่วยตรวจสอบภาษีที่ไม่ถูกต้อง	4.14	0.702	ดี
1.4 ปัญญาประดิษฐ์ช่วยประมวลผลข้อมูลด้านบัญชีที่มีปริมาณมากและมีความซับซ้อนให้ง่ายต่อการใช้งาน	4.36	0.621	ดีมาก
1.5 ปัญญาประดิษฐ์ช่วยให้ท่านมีความมั่นใจในการตัดสินใจข้อมูลรายงานการเงินมากขึ้น	4.34	0.692	ดีมาก
รวมการคิดอย่างมีเหตุผล	4.30	0.495	ดีมาก
2. การกระทำอย่างมีเหตุผล			
2.1 ปัญญาประดิษฐ์ช่วยลดความผิดพลาดและลดขั้นตอนในการทำงานที่ไม่จำเป็น	4.29	0.598	ดีมาก
2.2 ปัญญาประดิษฐ์จะเข้ามาเป็นเครื่องมือในการทำงาน ทำให้การทำงานของบัญชีกลายเป็นแบบอัตโนมัติมากยิ่งขึ้น	4.33	0.623	ดีมาก
2.3 ปัญญาประดิษฐ์ทำให้ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องและสมบูรณ์	4.27	0.663	ดีมาก
2.4 ข้อมูลรายงานทางการเงินที่ได้จากปัญญาประดิษฐ์สามารถนำไปวางแผนเชิงกลยุทธ์ขององค์กร	4.26	0.608	ดีมาก
2.5 ปัญญาประดิษฐ์สามารถทำงานโดยปราศจากความเหนื่อยล้าและไม่มีความผิดพลาด	4.26	0.684	ดีมาก
รวมการกระทำอย่างมีเหตุผล	4.28	0.494	ดีมาก

การคิดอย่างมีเหตุผล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการคิดอย่างมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี 4 ข้อที่อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานด้านบัญชีให้

มีความสำเร็จและรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 รองลงมาคือ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยประมวลผลข้อมูล ด้านบัญชีที่มีปริมาณมากและมีความซับซ้อนให้ง่ายต่อการใช้งาน ปัญญาประดิษฐ์ช่วยให้ท่านมีความมั่นใจในการตัดสินใจข้อมูลรายงานการเงินมากขึ้น และปัญญาประดิษฐ์ช่วยวิเคราะห์และพยากรณ์ข้อมูลทางการเงิน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36, 4.34 และ 4.31 ตามลำดับ ส่วนระดับดีมี 1 ข้อ คือ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยตรวจสอบภาษีที่ไม่ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14

การกระทำอย่างมีเหตุผล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการกระทำอย่างมีเหตุผล โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับดีมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปัญญาประดิษฐ์จะเข้ามาเป็นเครื่องมือในการทำงาน ทำให้การทำงานของบัญชีกลายเป็นแบบอัตโนมัติมากยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 รองลงมาคือ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยลดความผิดพลาดและลดขั้นตอนในการทำงานที่ไม่จำเป็น ปัญญาประดิษฐ์ทำให้ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องและสมบูรณ์ ข้อมูลรายงานทางการเงินที่ได้จากปัญญาประดิษฐ์สามารถนำไปวางแผนเชิงกลยุทธ์ขององค์กร และปัญญาประดิษฐ์สามารถทำงานโดยปราศจากความเหนื่อยล้าและไม่มีความผิดพลาด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29, 4.27, 4.26 และ 4.26 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี โดยพิจารณารายข้อจากการตอบแบบสอบถาม

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่โดยรวมของท่าน ทำให้ปฏิบัติงานได้ผลงานที่มีคุณภาพตรงเป้าหมาย	4.31	0.595	ดีมาก
2. ท่านสามารถปรับวิธีคิดและวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี	4.29	0.552	ดีมาก
3. ท่านปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานขององค์กร	4.44	0.559	ดีมาก
4. ท่านสามารถปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนตามที่ได้รับมอบหมาย และสำเร็จตามเวลาที่กำหนด	4.28	0.545	ดีมาก
5. ท่านมีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	4.37	0.550	ดีมาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
6. ท่านมีความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ใน การปฏิบัติงาน	4.51	0.544	ดีมาก
7. ท่านและสมาชิกในทีมมีการเตรียมข้อมูลเพื่ออภิปรายและสรุปเป็น แนวทางที่ดีที่สุดของทีม	4.28	0.593	ดีมาก
8. ท่านและสมาชิกในทีมมีการประสานงานกันอย่างดี	4.39	0.537	ดีมาก
9. ท่านมีการวางแผน ปกป้องหรือในการทำงานอย่างเป็นประจำ	4.33	0.572	ดีมาก
10. ท่านมักจะป้องกันหรือหาทางแก้ไขก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้น	4.24	0.613	ดีมาก
11. ท่านใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการทำงานอยู่เป็น ประจำ	4.28	0.635	ดีมาก
12. ท่านพยายามแสวงหาวิธีที่ดีที่สุดมาปรับใช้กับการทำงานของ ท่านอยู่เสมอ	4.43	0.566	ดีมาก
13. ท่านสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา	4.26	0.608	ดีมาก
14. ท่านมีความคิดในการหาหนทางใหม่ ๆ เช่น ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซาก	4.35	0.593	ดีมาก
15. ท่านนำทักษะด้านอื่น มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้มี ความสามารถในการพัฒนางานและมีความเชี่ยวชาญในงานอยู่เสมอ	4.36	0.609	ดีมาก
16. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่โดยรวมของท่าน ทำให้ผลงานที่มีคุณภาพและตรงเป้าหมายเสมอ	4.34	0.566	ดีมาก
17. ท่านมีการเฝ้าหาความรู้ เพิ่มพูนศักยภาพในการทำงานให้บรรลุ ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เสมอ	4.30	0.561	ดีมาก
18. ท่านมีความมุ่งมั่นในการปรับปรุงผลงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.38	0.554	ดีมาก
19. ท่านและสมาชิกคนอื่น ๆ ในทีมมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ ผลงานของทีมอยู่เสมอ	4.19	0.636	ดี
20. ท่านมีทักษะในการคิดที่เชื่อมโยงเข้ากับเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ขององค์กร	4.30	0.584	ดีมาก
21. ท่านมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันภายในทีมอยู่เสมอ	4.30	0.672	ดีมาก
22. ท่านและสมาชิกในทีมมีการตั้งเกณฑ์ความสำเร็จของงานร่วมกัน	4.39	0.627	ดีมาก
ภาพรวมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี	4.33	0.410	ดีมาก

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อท่านมีความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน ข้อท่านปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานขององค์กร ข้อท่านพยายามแสวงหาวิธีที่ดีที่สุดมาปรับใช้กับการทำงานของท่านอยู่เสมอ โดยมีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51, 4.44 และ 4.43 ตามลำดับ รองลงมา ยังพบว่า ส่วนใหญ่ มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีในระดับดีมาก ได้แก่ ข้อท่านและสมาชิกในทีมมีการประสานงานกันอย่างดี ข้อท่านและสมาชิกในทีมมีการตั้งเกณฑ์ความสำเร็จของงานร่วมกัน ข้อท่าน มีความมุ่งมั่นในการปรับปรุงผลงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง ข้อท่านมีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ข้อท่านนำทักษะด้านอื่น มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อทำให้มีความสามารถในการพัฒนางานและมีความเชี่ยวชาญในงานอยู่เสมอ ข้อท่านมีความคิดในการหาหนทางใหม่ ๆ เช่น ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซาก ข้อท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่โดยรวมของท่าน ทำให้ผลงานที่มีคุณภาพและตรงเป้าหมายเสมอ ข้อท่านมีการวางแผน บริหารหรือในการทำงานอย่างเป็นประจำ ข้อท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่โดยรวมของท่าน ทำให้ปฏิบัติงานได้ผลงานที่มีคุณภาพตรงเป้าหมาย ข้อท่านมีการเฝ้าหาความรู้ เพิ่มพูน ศักยภาพในการทำงานให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เสมอ ข้อท่านมีทักษะในการคิดที่เชื่อมโยง เข้ากับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร ข้อท่านมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน ภายในทีมอยู่เสมอ ข้อท่านสามารถปรับวิธีคิดและวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ เป็นอย่างดี ข้อท่านสามารถปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนตามที่ได้รับมอบหมายและสำเร็จตามเวลาที่กำหนด ข้อท่านและสมาชิกในทีมมีการเตรียมข้อมูลเพื่ออภิปรายและสรุปเป็นแนวทางที่ดีที่สุดของทีม ข้อท่านใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการทำงานอยู่เป็นประจำ ข้อท่านสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา และข้อท่านมักจะป้องกันหรือหาทางแก้ไขก่อนที่ปัญหา จะเกิดขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39, 4.39, 4.38, 4.37, 4.36, 4.35, 4.34, 4.33, 4.31, 4.30, 4.30, 4.30, 4.29, 4.28, 4.28, 4.28, 4.26 และ 4.24 ตามลำดับ และประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน ของนักบัญชีระดับดี คือ ข้อ 19 ท่านและสมาชิกคนอื่น ๆ ในทีมมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ ผลงานของทีมอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักบัญชีที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศ ที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน จะใช้ค่าสถิติ Independent Sample t-test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยจะยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า p-value มีค่ามากกว่า .05 และจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า p-value มีค่าน้อยกว่า .05 โดยจะทำการตรวจสอบค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน โดยใช้ Levene's test ซึ่งตั้งสมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน)

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน)

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า .05 ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพของการทำงานโดยจำแนกตามเพศ

ตัวแปรที่ศึกษา	Levene's Test for Equality of Variances	
	F	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	.001	.975

จากตาราง 14 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนโดยใช้ Levene's Test พบว่า ปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชีโดยรวม เท่ากับ .975 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) แสดงว่า ความแปรปรวนในกลุ่มนี้ไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน) จึงใช้ การทดสอบค่า t กรณีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน (Equal variances assumed) ซึ่งผลการทดสอบ สมมติฐาน ปรากฏผลดังตาราง 15 ดังนี้

ตาราง 15 แสดงผลความแตกต่างของปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชีโดยจำแนกตามเพศ

ตัวแปรที่ศึกษา	เพศ	t-test or Equality of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	p-value
ปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี	ชาย	4.38	.428	2.497*	398	.013
	หญิง	4.26	.448			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี โดยจำแนกตามเพศ พบว่า ปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชีโดยรวมมีค่า p-value เท่ากับ .013 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า เพศที่ แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเพศชายมีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาประติษฐ์ มากกว่าเพศหญิง

สมมติฐานที่ 1.2 อายุ ที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี แตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way Anova) การทดสอบสมมติฐาน ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน ถ้าความแปรปรวน ของแต่ละกลุ่มเท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง F-test และถ้าค่าความแปรปรวนแต่ละกลุ่ม

ไม่เท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง Brown-Forsythe test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า p-value มีค่าน้อยกว่า .05 และถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกันจะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยจะทำการทดสอบค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน โดยใช้ Levene's test ซึ่งตั้ง สมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน)

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน)

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า .05 ซึ่งปรากฏผล ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพการทำงานโดยจำแนกตามอายุ

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา	Levene's Statistic	df1	df2	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	.800	4	395	.526

จากตาราง 16 ผลการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี จำแนกตามอายุ มีค่า p-value เท่ากับ .526 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ค่าความแปรปรวนของข้อมูลแต่ละกลุ่มอายุไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน) จึงใช้สถิติ F-test ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 15 ดังนี้

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีจำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ F-test

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ ของนักบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	2.059	4	.515	2.643*	.033
	ภายในกลุ่ม	76.938	395	.195		
	รวม	78.998	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี จำแนกตามอายุโดยใช้สถิติ F-test พบว่า มีค่า p-value เท่ากับ .034 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้สถิติ Fisher's Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยว่าคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังแสดงในตาราง 18 ดังนี้

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของอายุกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยใช้สถิติ LSD

อายุ		20-26 ปี	27-33 ปี	34-40 ปี	41-47 ปี	48 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	4.25	4.26	4.34	4.17	4.46
20-26 ปี	4.25	-	0.01 (0.891)	0.09 (0.165)	-0.08 (0.363)	0.21* (0.039)
27-33 ปี	4.26	-	-	0.08 (0.128)	-0.09 (0.254)	0.20* (0.033)
34-40 ปี	4.34	-	-	-	-0.17* (0.022)	0.11 (0.213)
41-47 ปี	4.17	-	-	-	-	0.28** (0.007)
48 ปีขึ้นไป	4.46	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของอายุกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี พบว่า

นักบัญชีที่มีอายุ 48 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์มากกว่านักบัญชีที่มีอายุระหว่าง 20-26 ปี อายุระหว่าง 27-33 ปี และอายุระหว่าง 41-47 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.001 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.21, 0.20 และ 0.28 ตามลำดับ

นักบัญชีที่มีอายุระหว่าง 41-47 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาประดิษฐ์น้อยกว่านักบัญชีที่มีอายุระหว่าง 34-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.17

สมมติฐานที่ 1.3 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน จะใช้ค่าสถิติ Independent Sample t-test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยจะยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า p-value มีค่ามากกว่า .05 และจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า p-value มีค่าน้อยกว่า .05 โดยจะทำการตรวจสอบค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน โดยใช้ Levene's test ซึ่งตั้งสมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน)

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน)

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า .05 ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 19

ตาราง 19 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพของการทำงานโดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	Levene's Test for Equality of Variances	
	F	p-value
ปัญหาประดิษฐ์ของนักบัญชี	.667	.414

จากตาราง 19 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนโดยใช้ Levene's Test พบว่า ปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชีโดยรวม เท่ากับ .414 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) แสดงว่า ความแปรปรวนในกลุ่มนี้ไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน) จึงใช้ การทดสอบค่า t กรณีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน (Equal variances assumed) ซึ่งผลการทดสอบ สมมติฐาน ปรากฏผลดังตาราง 20 ดังนี้

ตาราง 20 แสดงผลความแตกต่างของปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชีโดยจำแนกตามระดับ การศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	ระดับการศึกษา	t-test or Equality of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	p-value
ปัญหาประติษฐ์ของ นักบัญชี	ต่ำกว่าปริญญาตรี/ ปริญญาตรี	4.23	.439	-3.646**	398	.000
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.43	.435			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชีโดยรวมมีค่า p-value เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.001 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชีโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาประติษฐ์มากกว่าระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี/ปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 1.4 สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประติษฐ์ของ นักบัญชีแตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : สถานภาพที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : สถานภาพที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน จะใช้ค่าสถิติ Independent Sample t-test ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยจะยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า p-value

มีค่ามากกว่า .05 และจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า p-value มีค่าน้อยกว่า .05 โดยจะทำการตรวจสอบค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน โดยใช้ Levene's test ซึ่งตั้งสมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน)

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน)

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า .05 ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 21

ตาราง 21 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพของการทำงานโดยจำแนกตามสถานภาพ

ตัวแปรที่ศึกษา	Levene's Test for Equality of Variances	
	F	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	3.929*	.048

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนโดยใช้ Levene's Test พบว่าปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีโดยรวม เท่ากับ .048 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) แสดงว่า ความแปรปรวนในกลุ่มนี้แตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน) จึงใช้การทดสอบค่า t กรณีความแปรปรวนแตกต่างกัน (Equal variances not assumed) ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏผลดังตาราง 22 ดังนี้

ตาราง 22 แสดงผลความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีโดยจำแนกตามสถานภาพ

ตัวแปรที่ศึกษา	สถานภาพ	t-test or Equality of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	โสด/แยกกันอยู่/หย่าร้าง/ หม้าย	4.29	.431	-.396	398	.692
	สมรส/อยู่ด้วยกัน	4.31	.493			

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีโดยรวมมีค่า p-value เท่ากับ .692 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสถานภาพ สมรส/อยู่ด้วยกัน และ สถานภาพ โสด/แยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย มีความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way Anova) การทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน ถ้าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มเท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง F-test และถ้าค่าความแปรปรวนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง Brown-Forsythe test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า p-value มีค่าน้อยกว่า .05 และถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกันจะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยจะทำการทดสอบค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน โดยใช้ Levene's test ซึ่งตั้ง สมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน)

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน)

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า .05 ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 23

ตาราง 23 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพการทำงานโดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา	Levene's Statistic	df1	df2	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	11.058**	3	396	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 23 ผลการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีค่า p-value เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .001 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ค่าความแปรปรวนของข้อมูลแต่ละกลุ่มประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน) จึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 24 ดังนี้

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติ Brown-Forsythe

ตัวแปรที่ศึกษา	Statistic	df1	df2	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	10.233**	3	368.754	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยใช้สถิติ Brown-Forsythe พบว่า มีค่า p-value เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.001 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้สถิติ Dunnett's T3 เพื่อหาค่าเฉลี่ยว่าคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังแสดงในตาราง 25 ดังนี้

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของประสบการณ์การทำงานกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยใช้สถิติ Dunnett's T3

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 3 ปี	3-5 ปี	6-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		4.23	4.06	4.39	4.32
น้อยกว่า 3 ปี	4.23	-	-0.17* (0.022)	0.16* (0.029)	0.09 (0.476)
3-5 ปี	4.06	-	-	0.33** (0.000)	0.26** (0.000)
6-10 ปี	4.39	-	-	-	0.07 (0.741)
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.32	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของประสบการณ์การทำงานกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี พบว่า

นักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 3-5 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีน้อยกว่านักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.17

นักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6-10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีมากกว่านักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 3 ปี และนักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 3-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ 0.05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.16 และ 0.33 ตามลำดับ

นักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีมากกว่านักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 3-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.126

สมมติฐานที่ 1.6 ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way Anova) การทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน ถ้าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มเท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง F-test และถ้าค่าความแปรปรวนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง Brown-Forsythe test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า p-value มีค่าน้อยกว่า .05 และถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกันจะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยจะทำการทดสอบค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน โดยใช้ Levene's test ซึ่งตั้งสมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน)

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน)

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า .05 ซึ่งปรากฏผล ดังตาราง 26

ตาราง 26 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพการทำงานโดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา	Levene's Statistic	df1	df2	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	2.956*	5	394	.012

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 ผลการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ มีค่า p-value เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ค่าความแปรปรวนของข้อมูลแต่ละกลุ่มประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน) จึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 25 ดังนี้

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยใช้สถิติ Brown-Forsythe

ตัวแปรที่ศึกษา	Statistic	df1	df2	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	5.582**	5	343.993	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานโดยใช้สถิติ Brown-Forsythe พบว่า มีค่า p-value เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.001 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้สถิติ Dunnett's T3 เพื่อหาค่าเฉลี่ยว่าคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังแสดงในตาราง 26 ดังนี้

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของประสบการณ์การทำงานกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี โดยใช้สถิติ Dunnett's T3

ตำแหน่งหน้าที่ ที่รับผิดชอบ		บัญชีด้าน จ่าย	บัญชีด้าน ต้นทุน/ บริหาร	บัญชี ด้านรับ	บัญชีด้าน ตรวจสอบ	บัญชี ด้านภาษี	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	4.11	4.30	4.24	4.37	4.45	4.39
บัญชีด้านจ่าย	4.11	-	0.19 (0.059)	0.13 (0.569)	0.26* (0.010)	0.33** (0.004)	0.28** (0.006)
บัญชีด้านต้นทุน/ บริหาร	4.30	-	-	0.07 (0.989)	0.06 (0.998)	0.14 (0.717)	0.09 (0.967)
บัญชีด้านรับ	4.24	-	-	-	0.13 (0.569)	0.21 (0.184)	0.15 (0.379)
บัญชีด้านตรวจสอบ	4.37	-	-	-	-	0.08 (0.999)	0.03 (1.000)
บัญชีด้านภาษี	4.45	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	4.39	-	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบกับปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี พบว่า

นักบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบัญชีด้านตรวจสอบบัญชีด้านภาษี และตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีมากกว่านักบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบัญชีด้านจ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ 0.05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.26, 0.33 และ 0.28 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1.7 รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way Anova) การทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน ถ้าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มเท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง F-test และถ้าค่าความแปรปรวนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง Brown-Forsythe test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า p-value มีค่าน้อยกว่า .05 และถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกันจะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยจะทำการทดสอบค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน โดยใช้ Levene's test ซึ่งตั้ง สมมติฐานดังนี้

H_0 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน)

H_1 : ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน (ไม่เท่ากัน)

ผลการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า .05 ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 29

ตาราง 29 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของประสิทธิภาพการทำงานโดยจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา	Levene's Statistic	df1	df2	Sig.
ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	.493	3	396	.688

จากตาราง 29 ผลการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน มีค่า p-value เท่ากับ .688 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ค่าความแปรปรวนของข้อมูลแต่ละกลุ่มรายได้ต่อเดือนไม่แตกต่างกัน (เท่ากัน) จึงใช้สถิติ F-test ในการทดสอบสมมติฐานซึ่งปรากฏผลดังตาราง 30 ดังนี้

ตาราง 30 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีจำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติ F-test

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ปัญญาประดิษฐ์ ของนักบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	1.521	3	.057	2.591	0.52
	ภายในกลุ่ม	77.477	396			
	รวม	78.997	399			

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยใช้สถิติ F-test พบว่า มีค่า p-value เท่ากับ .052 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2.1 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล ไม่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล ไม่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

H_1 : สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) โดยเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยด้วยเทคนิค Enter ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า 0.05

ตาราง 31 แสดงการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติ ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
Regression	23.397	3	7.799	41.576*	.000
Residual	74.282	396	.188		
Total	97.679	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์

เชิงเส้นตรงกับปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และสามารถสร้างสมการทำนายเชิงเส้นตรงได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ สามารถคำนวณหาค่าถดถอยสัมประสิทธิ์ได้ดังนี้

ตาราง 32 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล โดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Enter Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized		p-value
	(B)	S.E.	β	t	
(Constant)	1.487	.254		5.862	.000
สมรรถนะหลัก (X_1)	.180	.057	.177	3.155*	.002
สมรรถนะประจำสายงาน (X_2)	.181	.081	.149	2.248*	.025
สมรรถนะส่วนบุคคล (X_3)	.291	.071	.246	4.077*	.000
R = .489 Adjusted R ² = .234					
R ² = .240 S.E. = .433					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สมรรถนะส่วนบุคคล (X_3) สมรรถนะประจำสายงาน (X_2) และสมรรถนะหลัก (X_1) ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลที่มีต่อปัญญาประดิษฐ์ด้านการคิดอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (AI_1) ได้ร้อยละ 24.0 ($R^2 = .240$) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ .433

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการทำนายปัญญาประดิษฐ์ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบได้ดังนี้

$$AI_1 = 1.487 + .291X_3 + .181X_2 + .180X_1$$

- โดยกำหนดให้ X_1 คือ สมรรถนะหลัก
 X_2 คือ สมรรถนะประจำสายงาน
 X_3 คือ สมรรถนะส่วนบุคคล
 AI_1 คือ ปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

สมรรถนะของนักบัญชีด้านสมรรถนะส่วนบุคคล (X_3) สมรรถนะประจำสายงาน (X_2) และสมรรถนะหลัก (X_1) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .291, .181 และ .180 ตามลำดับ จากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว สามารถอธิบายได้ดังนี้

หากไม่พิจารณาปัจจัยสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานทั้ง 3 สมรรถนะที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) จะพบว่า ปัญญาประดิษฐ์ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชี เขตกรุงเทพมหานคร มีค่าอยู่ที่ระดับ 1.487 หน่วย

หากสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านสมรรถนะหลัก (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเพิ่มขึ้น .180 หน่วย ทั้งนี้เมื่อกำหนดให้สมรรถนะของนักบัญชีอีก 2 ด้าน มีค่าคงที่

หากสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านสมรรถนะประจำสายงาน (X_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเพิ่มขึ้น .181 หน่วย ทั้งนี้เมื่อกำหนดให้สมรรถนะของนักบัญชีอีก 2 ด้าน มีค่าคงที่

หากสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล (X_3) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเพิ่มขึ้น .291 หน่วย ทั้งนี้เมื่อกำหนดให้สมรรถนะของนักบัญชีอีก 2 ด้าน มีค่าคงที่

สมมติฐานที่ 2.2 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล ไม่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

H_1 : สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) โดยเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยด้วยเทคนิค Enter ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า 0.05

ตาราง 33 แสดงการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติ ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
Regression	22.625	3	7.542	39.978*	.000
Residual	74.706	396	.189		
Total	97.331	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 33 ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และสามารถสร้างสมการทำนาย

เชิงเส้นตรงได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ สามารถคำนวณหาค่าถดถอยสัมประสิทธิ์ได้ดังนี้

ตาราง 34 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล โดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Enter Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized		p-value
	(B)	S.E.	β	t	
(Constant)	1.527	.254		6.000	.000
สมรรถนะหลัก (X_1)	.201	.057	.198	3.516*	.000
สมรรถนะประจำสายงาน (X_2)	.179	.081	.147	2.213*	.027
สมรรถนะส่วนบุคคล (X_3)	.259	.072	.220	3.628*	.000
R = .482 Adjusted R ² = .227					
R ² = .232 S.E. = .434					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สมรรถนะส่วนบุคคล (X_3) สมรรถนะหลัก (X_1) และสมรรถนะประจำสายงาน (X_2) ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลที่มีต่อปัญญาประดิษฐ์ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (AI_2) ได้ร้อยละ 23.20 ($R^2 = .232$) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ .434

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการทำนายปัญญาประดิษฐ์ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบได้ดังนี้

$$AI_2 = 1.527 + .259X_3 + .201X_1 + .179X_2$$

โดยกำหนดให้ X_1 คือ สมรรถนะหลัก

X_2 คือ สมรรถนะประจำสายงาน

X_3 คือ สมรรถนะส่วนบุคคล

AI_2 คือ ปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

สมรรถนะของนักบัญชีด้านสมรรถนะส่วนบุคคล (X_3) สมรรถนะหลัก (X_1) และสมรรถนะประจำสายงาน (X_2) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .259, .201 และ .179 ตามลำดับ จากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว สามารถอธิบายได้ดังนี้

หากไม่พิจารณาปัจจัยสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานทั้ง 3 สมรรถนะที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) จะพบว่า ปัญญาประดิษฐ์ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชี เขตกรุงเทพมหานคร มีค่าอยู่ที่ระดับ 1.527 หน่วย

หากสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านสมรรถนะหลัก (X_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเพิ่มขึ้น .179 หน่วย ทั้งนี้เมื่อกำหนดให้สมรรถนะของนักบัญชีอีก 2 ด้าน มีค่าคงที่

หากสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านสมรรถนะประจำสายงาน (X_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเพิ่มขึ้น .201 หน่วย ทั้งนี้เมื่อกำหนดให้สมรรถนะของนักบัญชีอีก 2 ด้าน มีค่าคงที่

หากสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล (X_3) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเพิ่มขึ้น .259 หน่วย ทั้งนี้เมื่อกำหนดให้สมรรถนะของนักบัญชีอีก 2 ด้าน มีค่าคงที่

สมมติฐานที่ 3 ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผลมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผลไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

H_1 : ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผลมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) โดยเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยด้วยเทคนิค Enter ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ p-value มีค่าน้อยกว่า 0.05

ตาราง 35 แสดงการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
Regression	21.777	2	10.889	95.398**	.000
Residual	45.313	397	.114		
Total	67.091	399			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 35 ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และสามารถสร้างสมการทำนายเชิงเส้นตรงได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ สามารถคำนวณหาค่าถดถอยสัมประสิทธิ์ได้ดังนี้

ตาราง 36 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี โดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Enter Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized		p-value
	(B)	S.E.	β	t	
(Constant)	2.078	.164		12.667	.000
การคิดอย่างมีเหตุผล (AI ₁)	.253	.044	.305	5.807**	.000
การกระทำอย่างมีเหตุผล (AI ₂)	.272	.044	.327	6.227**	.000
R = .570 Adjusted R ² = .321					
R ² = .325 S.E = .338					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (Y) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การกระทำอย่างมีเหตุผล (AI₂) และการคิดอย่างมีเหตุผล (AI₁) ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัวนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (Y) ได้ร้อยละ 32.5 ($R^2 = .325$) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ .338

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการทำนายประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (Y) โดยใช้คะแนนดิบได้ดังนี้

$$Y = 2.07 + .272AI_2 + .253AI_1$$

โดยกำหนดให้ AI₁ คือ ปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล

AI₂ คือ ปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล

Y คือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) และการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .272 และ .253 จากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว สามารถอธิบายได้ดังนี้

หากไม่พิจารณาปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีทั้ง 2 ด้าน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (Y) จะพบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (Y) มีค่าอยู่ที่ระดับ 2.07 หน่วย

หากปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (Y) เพิ่มขึ้น .253 หน่วย ทั้งนี้เมื่อกำหนดให้ปัญญาประดิษฐ์ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) มีค่าคงที่

หากปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล (AI_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร (Y) เพิ่มขึ้น .272 หน่วย ทั้งนี้เมื่อกำหนดให้ปัญญาประดิษฐ์ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล (AI_1) มีค่าคงที่

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 37 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

ลักษณะประชากรศาสตร์	สถิติที่ใช้	ผลการทดสอบสมมติฐาน
เพศ	t-test	✓
อายุ	One Way Anova/LSD	✓
ระดับการศึกษา	t-test	✓
สถานภาพสมรส	t-test	×
ประสบการณ์ในการทำงาน	Brown-Forsythe/ Dunnett's T3	✓
ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ	Brown-Forsythe/ Dunnett's T3	✓
รายได้ต่อเดือนที่	One Way Anova	×

หมายเหตุ เครื่องหมาย ✓ หมายถึง สอดคล้องกับสมมติฐาน H_1 (มีความแตกต่าง)

เครื่องหมาย × หมายถึง สอดคล้องกับสมมติฐาน H_0 (ไม่มีความแตกต่าง)

ตาราง 38 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 โดยใช้สถิติ Multiple Regression analysis

สมรรถนะของนักบัญชี	ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	
	การคิดอย่างมีเหตุผล	การกระทำอย่างมีเหตุผล
สมรรถนะหลัก	✓	✓
สมรรถนะประจำสายงาน	✓	✓
สมรรถนะส่วนบุคคล	✓	✓

หมายเหตุ ✓ หมายถึง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ H_1 (มีอิทธิพล)

ตาราง 39 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 โดยใช้สถิติ Multiple Regression analysis

ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี
การคิดอย่างมีเหตุผล	✓
การกระทำอย่างมีเหตุผล	✓

หมายเหตุ ✓ หมายถึง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ H_1 (มีอิทธิพล)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “สมรรถะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน” ผู้วิจัยนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีประเด็นสำคัญที่นำมาสรุปอภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีโดยจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ ระดับอายุ การศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ รายได้ต่อเดือน
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน สมรรถนะส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชี เขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผลและการกระทำอย่างมีเหตุผล ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของนักบัญชี ให้มีศักยภาพ เพิ่มพูนทักษะประสิทธิภาพการทำงานให้กับองค์กร และรองรับการทำงานของนักบัญชียุคดิจิทัล (Digital accounting)
2. เพื่อเป็นประโยชน์ของข้อมูลที่ได้จากการวิจัยทำให้สามารถปรับตัวการทำงานของนักบัญชีในอนาคตที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการเรียนการสอน หรือหลักสูตรของสถาบันการศึกษา และหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ให้สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

สมมติฐาน

1. นักบัญชีที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

2. สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน สมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

3. ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีจำนวน 281 คน คิดเป็นร้อยละ 70.25 มีอายุระหว่าง 34-40 ปี จำนวน 146 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.50 มีสถานภาพโสด/แยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 77.75 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี/ปริญญาตรี จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 74.25 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 มีหน้าที่รับผิดชอบงานบัญชี ด้านจ่าย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 และมีรายได้ต่อเดือน 45,001 บาทขึ้นไป จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดยรวมพบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาแต่ละสมรรถนะโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ทุกสมรรถนะอยู่ในระดับดีมาก โดยสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สมรรถนะส่วนบุคคล รองลงมาคือ สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40, 4.26, 4.24 ตามลำดับ โดยพิจารณาแต่ละสมรรถนะ พบว่า

สมรรถนะส่วนบุคคล พบว่า โดยภาพรวมสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี และด้านการปรับตัวในการทำงาน มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และ 4.34 ตามลำดับ โดยพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า

ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี พบว่า มี 3 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับดีมาก และมี 1 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านไม่เปิดเผยความลับ หรือข้อมูลรายงานทางการเงินให้กับผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในงาน มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 4.63 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านมีอิสระการตัดสินใจในการทำงานด้านบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16

ด้านการปรับตัวในการทำงาน พบว่า ทุกข้อมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบในหน้าที่ทางบัญชี สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ และนำมาพัฒนางานให้ดีขึ้นได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านสามารถปฏิบัติงานบัญชีที่หลากหลาย และที่ได้รับมอบหมายตรงตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

สมรรถนะหลัก พบว่า โดยภาพรวมสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และด้านการออกแบบการใช้งาน มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 โดยพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า

ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร พบว่า มี 3 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก และมี 1 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านคิดว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อข้อมูลทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ องค์กรของท่านมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อให้พนักงานบัญชีเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19

ด้านการออกแบบการใช้งาน พบว่า มี 1 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก และมี 3 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ โปรแกรมทางบัญชีช่วยทำงานได้รวดเร็ว ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โปรแกรมทางบัญชีสามารถแจ้งเตือนหากพบข้อผิดพลาดขณะทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02

สมรรถนะประจำสายงาน พบว่า โดยภาพรวมสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านความปลอดภัยของข้อมูล มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และ 4.14 ตามลำดับ โดยพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า

ด้านความปลอดภัยของข้อมูล พบว่า ทุกข้อมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านไม่เคยเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรสู่บุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โปรแกรมทางบัญชีมีการพิสูจน์ตัวตนและแจ้งเตือนเมื่อการพิสูจน์ตัวตนผิดพลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25

ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์ พบว่า ทุกข้อมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านมีความรู้ด้านบัญชี และคำนึงถึงผลของการตัดสินใจทางบัญชีได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านวิเคราะห์ปัญหาการทำงานทางบัญชีที่เกิดขึ้นในหน่วยงานได้อย่างตรงประเด็น และทันต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มี 1 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก และมี 3 ข้อ ที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ โปรแกรมทางบัญชีทำให้ท่านมีความมั่นใจในการตัดสินใจมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี พบว่า ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การคิดอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และการกระทำอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ตามลำดับ โดยพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

การคิดอย่างมีเหตุผล พบว่า มี 4 ข้อ ที่อยู่ในระดับดีมาก และมี 1 ข้อที่อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานด้านบัญชีให้มีความสำเร็จและรวดเร็ว รองลงมา คือ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยประมวลผลข้อมูลด้านบัญชีที่มีปริมาณมากและมีความซับซ้อนให้ง่ายต่อการใช้งาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยตรวจสอบภาษีที่ไม่ถูกต้อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37, 4.36 และ 4.14 ตามลำดับ

การกระทำอย่างมีเหตุผล พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปัญญาประดิษฐ์จะเข้ามาเป็นเครื่องมือในการทำงาน ทำให้การทำงานของบัญชีกลายเป็นแบบอัตโนมัติมากยิ่งขึ้น รองลงมาคือ

ปัญญาประดิษฐ์ช่วยลดความผิดพลาดและลดขั้นตอนในการทำงานที่ไม่จำเป็น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ปัญญาประดิษฐ์สามารถทำงานโดยปราศจากความเหนื่อยล้าและไม่มีอคติส่วนตัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33, 4.29 และ 4.26 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี 21 ข้อ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก และ 1 ข้อ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดี เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านมีความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ท่านปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานขององค์กร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านและสมาชิกคนอื่น ๆ ในทีมมีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานของทีมอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51, 4.44 และ 4.19 ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักบัญชีที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน

1. เพศ แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเพศชายมีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์มากกว่าเพศหญิง

2. อายุ แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อพิจารณาอายุพบว่า นักบัญชีที่มีอายุ 48 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์มากกว่านักบัญชีที่มีอายุระหว่าง 20-26 ปี อายุระหว่าง 27.33 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมากกว่าอายุระหว่าง 41-47 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนนักบัญชีที่มีอายุระหว่าง 41-47 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์น้อยกว่านักบัญชีที่มีอายุระหว่าง 34-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ระดับการศึกษา แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์มากกว่าระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี/ปริญญาตรี

4. สถานภาพสมรส แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน และสถานภาพ โสด/แยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย มีความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่แตกต่างกัน

5. ประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อพิจารณารายคู่พบว่า นักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 3-5 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีน้อยกว่านักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6-10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีมากกว่านักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และน้อยกว่านักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 3-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และนักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีมากกว่านักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 3-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

6. ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อพิจารณารายคู่พบว่า นักบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบัญชีด้านจ่าย มีระดับความคิดเห็นต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีน้อยกว่านักบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ บัญชีด้านตรวจสอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และน้อยกว่าตำแหน่งหน้าที่บัญชีด้านภาษี และตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

7. รายได้ต่อเดือน แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2.1 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิด อย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ ปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลที่มีต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล ได้ร้อยละ 24.0 ($R^2 = .240$) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ .433

สมมติฐานที่ 2.2 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลที่มีต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล ได้ร้อยละ 23.20 ($R^2 = .232$) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ .434

สมมติฐานที่ 3 ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผลมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ได้ร้อยละ 32.5 ($R^2 = .325$) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ .338

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สามารถสรุปประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 นักบัญชีที่มีเพศต่างกัน มีผลต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์มากกว่าเพศหญิง อาจเนื่องจากเพศชายและเพศหญิงมีทักษะในการเรียนรู้ และทำความเข้าใจในเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ที่แตกต่างกัน รวมถึงทักษะในการคิดวิเคราะห์ในการตัดสินใจ และแรงกระตุ้นเพื่อต่อสู้ เมื่อมีการแข่งขัน หรือการปรับตัวทางสังคม อีกทั้งการตอบรับสิ่งใหม่ ๆ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง จากวิถีชีวิตเดิม เพศชายอาจจะตอบรับกับความเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี หรือ สามารถเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้ดีกว่าเพศหญิงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Griffeth และคณะ (2000) กล่าวว่า เพศหญิงจะมีลักษณะคล้ายตามมากกว่าเพศชาย และเพศชายจะมีความคิดเชิงรุก ตลอดจนความคาดหวังในความสำเร็จมากกว่าเพศหญิง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภกฤษ บุญจันทร์ (2562) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน บัญชีของสำนักงานบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศที่แตกต่างกันส่งผลให้มีประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีแตกต่างกัน

1.2 นักบัญชีที่มีอายุต่างกัน มีผลต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักบัญชีที่มีอายุ 48 ปีขึ้นไป มีผลต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์มากที่สุด อาจเนื่องจากนักบัญชีกลุ่มนี้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางด้านบัญชีที่สะสมมานาน เข้าใจหลักการของการทำงานบัญชีเป็นอย่างดี หากมีการเปลี่ยนแปลงโดยนำเอา เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการทำงาน ย่อมเห็นถึงความแตกต่างระหว่างงานในระบบเดิม กับงานระบบใหม่ที่มีปัญญาประดิษฐ์เป็นตัวช่วยในการทำงานว่าสามารถประหยัดเวลา และ ลดความซับซ้อนในการทำงานได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Griffeth และคณะ (2000) กล่าวว่า บุคคลที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไปนั้นถือว่าเป็นประสบการณ์ในการทำงานสูง และสามารถจะ ปฏิบัติหน้าที่การทำงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภศรีศิพรพรรณ วงศ์ประเทศ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง ความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของ สำนักงานบัญชี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน จะมีความพร้อมของการใช้

ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งานด้านความปลอดภัย และด้านความง่ายในการใช้งานแตกต่างกัน ซึ่งการเตรียมความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีนั้น ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ในระบบบัญชี และสามารถเตรียมความพร้อมของการใช้งานต่อปัญญาประดิษฐ์ได้ เพื่อลดการเกิดความผิดพลาดจากตัวบุคคล ซึ่งเกิดได้ง่ายกว่าความผิดพลาดจากระบบปัญญาประดิษฐ์

1.3 นักบัญชีที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยนักบัญชีที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี มีผลต่อปัญญาประดิษฐ์มากกว่านักบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี/ปริญญาตรี เนื่องจากระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้วุฒิภาวะ กระบวนการคิดวิเคราะห์มีมากขึ้นตามมาด้วย จึงส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองให้สามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือการทำงานร่วมกับปัญญาประดิษฐ์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538) กล่าวว่า การศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความคิด ค่านิยม ทักษะ และพฤติกรรมแตกต่างกัน คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้มีความกว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี และเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ หากไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาพร บุญทอง (2560) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคล ปัจจัยกระบวนการความรู้ ความเข้าใจ และปัจจัยกระบวนการทำงานที่มีผลต่อความพร้อมของนักบัญชีไทยเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy กรณีศึกษานักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความพร้อมเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ของนักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกาศ กรุง (2561) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ระบบบริหารทางการเงินของคนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารทางการเงินแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภฤกษ์ บุญจันทร์ (2562) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลให้มีประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีแตกต่างกัน

1.4 นักบัญชีที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีผลต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากไม่ว่านักบัญชีจะมีสถานภาพสมรสอย่างไรย่อมไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน หรือวิธีการทำงานร่วมกับปัญญาประดิษฐ์ได้เลย

เพราะการปฏิบัติงานของนักบัญชีร่วมกับปัญญาประดิษฐ์เป็นการทำงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ การคิดวิเคราะห์ ดังนั้นสถานภาพสมรสส่วนตัวของนักบัญชีจึงไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกาศ กรุง (2561) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ระบบบริหารทางการเงินของคนในกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันส่งผลต่อประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารทางการเงินไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครเดช ไม่จันทร์ (2560) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน กลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา พบว่า พนักงานที่มีสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทั้งในด้านปริมาณการผลิต ด้านคุณภาพงาน และด้านความเร็วในการทำงาน

1.5 นักบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อการใช้งานปัญญาประดิษฐ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยนักบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีผลต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์มากที่สุด เนื่องจากประสบการณ์ที่มีมากขึ้นของนักบัญชี ย่อมมีความรู้ความเข้าใจในระบบงาน จึงง่ายต่อการยอมรับและการปรับตัวในการใช้ปัญญาประดิษฐ์มาช่วยในการปฏิบัติงาน เพราะเห็นถึงคุณค่า และประโยชน์ที่ได้จากการทำงานในรูปแบบกึ่งอัตโนมัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Griffeth และคณะ (2000) กล่าวว่า ผู้ที่มีระยะเวลาการทำงานในองค์กรมานาน หรือผู้ที่มีอาวุโสในการทำงานจะมีผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าพนักงานใหม่ และมีความพึงพอใจในงานสูงกว่า เช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญทอง (2560) ศึกษาเรื่องปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคล ปัจจัยกระบวนการความรู้ ความเข้าใจ และปัจจัยกระบวนการทำงานที่มีผลต่อความพร้อมของนักบัญชีไทยเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy กรณีศึกษานักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจ เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความพร้อมเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ของนักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน

1.6 นักบัญชีที่มีตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านภาษี มีผลต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์มากที่สุด เนื่องจากงานภาษีมีความซับซ้อนและมีความสำคัญกับองค์กรมาก และต้องการความถูกต้องและแม่นยำในการคำนวณข้อมูล เพราะหากข้อมูลภาษีมีความผิดพลาดย่อมส่งผลกระทบและความไม่น่าเชื่อถือต่อองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภกฤษ บุญจันทร์ (2562) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตำแหน่งงานปัจจุบันที่แตกต่างกันส่งผลให้มีประสิทธิผล

ของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภรศศิพรรณ วงศ์ประเทศ (2560) ศึกษาเรื่องความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชี พบว่า ตำแหน่งงานที่แตกต่างกันจะมีความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการใช้งาน ด้านความปลอดภัยและด้านความง่ายในการใช้งานแตกต่างกัน

1.7 นักบัญชีที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากปัญญาประดิษฐ์เป็นเพียงอุปกรณ์หรือสื่อกลางในการทำงาน ช่วยให้การปฏิบัติงานของนักบัญชีมีความสะดวกรวดเร็ว ลดข้อผิดพลาดในการทำงาน หรืออาจกล่าวได้ว่าปัญญาประดิษฐ์เป็นส่วนหนึ่งอุปกรณ์สำนักงานแบบกึ่งอัตโนมัติที่พนักงานต้องใช้ในการการปฏิบัติเป็นประจำ ดังนั้นรายได้ของนักบัญชีที่ต่างกันจึงส่งผลต่อการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกฤษ์ บุญจันทร์ (2562) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลให้มีประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัศวเดช ไม้จันทร์ (2560) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา พบว่า พนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทั้งในด้านปริมาณการผลิต ด้านคุณภาพงาน และด้านความเร็วในการทำงาน

2. สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน สมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชี เขตกรุงเทพมหานคร

2.1 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการคิดอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากสมรรถนะของนักบัญชีถือเป็นสิ่งสำคัญที่นักบัญชีทุกคนควรมี อีกทั้งนักบัญชีต้องหมั่นเรียนรู้เพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างรอบด้าน สามารถวิเคราะห์หรือ แก้ปัญหาที่มีความซับซ้อน ได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ปัญญาประดิษฐ์จะเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานของนักบัญชี หากนักบัญชีมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ดีและมีอุปกรณ์หรือตัวช่วยในการคิดวิเคราะห์ที่ดีด้วย ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานของนักบัญชีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาจกล่าวได้ว่า มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น หรือเป็นผู้เตรียมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำเข้าสู่ระบบของปัญญาประดิษฐ์

ซึ่งหากกระบวนการส่วนนี้ไม่มีข้อผิดพลาด และประกอบกับสมรรถนะของปัญญาประดิษฐ์ที่มีการคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และรวดเร็ว ย่อมส่งผลให้งานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2556) กล่าวว่า สมรรถนะในการทำงานของนักบัญชี คือ ชีตความสามารถที่แสดงถึงการทำหน้าที่หรืองานที่เกี่ยวข้องให้ได้ระดับตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ รวมถึงการมีทักษะในการคิดวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับแนวคิดทางการบัญชีและที่สำคัญคือ ต้องสามารถใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพ และปฏิบัติตนอย่างมีจรรยาบรรณ ทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและวิชาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ศิริภาพ ทองดีวิสูตรเกตุ (2555) ที่ได้ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีในมุมมองของผู้บริหารงานสายบัญชีในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พบว่า สมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีตามความเห็นของผู้บริหารงานสาย บัญชีมี 11 ประเภท ซึ่งสมรรถนะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ผู้บริหารงานด้านบัญชีให้ความสำคัญไว้ 5 อันดับแรก คือ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางองค์กรและการจัดการ ความรู้เกี่ยวกับองค์กรและธุรกิจ และความรู้ด้านการบัญชีและการเงิน

2.2 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำสายงาน และสมรรถนะส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผลในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากนักบัญชีต้องมีทักษะ ความรู้ความสามารถ รวมถึงต้องตระหนักและเตรียมความพร้อมในการทำงานเพื่อรองรับการทำงานแบบยุคดิจิทัล ซึ่งอาชีพนักบัญชี เป็นอีกหนึ่งอาชีพที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่าง ๆ โดย เทคโนโลยีได้เข้ามาเป็นส่วนสำคัญช่วยในการทำงานเพื่อช่วยตรวจสอบข้อมูล เพิ่มศักยภาพในการนำข้อมูลที่มีอยู่มาพัฒนาและวางแผนในการทำงานซึ่งปัญญาประดิษฐ์ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมาก เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชี ให้ข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วน ปราศจากอคติและทันต่อสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันซึ่งปัญญาประดิษฐ์ (AI) ช่วยในการลงรหัสบัญชี บันทึกบัญชี และทำการกระทบยอดการเงินในบัญชีธนาคาร รวมทั้งจัดทำแบบฟอร์มภาษีโดยอัตโนมัติเพื่อความรวดเร็ว สะดวก ถูกต้อง ในการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาต่อยอดในการวางแผนทางการเงินขององค์กร หากนักบัญชีมีความเข้าใจวิธีการและหลักการทำงานของปัญญาประดิษฐ์ ย่อมส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของข้อกำหนดที่ระบุในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) IES 2 ที่ระบุว่า นักบัญชีควรมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานของผู้บริหาร

ระดับสูงได้ เนื่องจากนักบัญชีจะสามารถให้คำแนะนำการตัดสินใจทางการเงิน และครอบคลุมถึงวิธีการบริหารงานธุรกิจในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรียา ปานปรุง และคณะ (2561) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะของนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของนักบัญชีในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในด้านความรู้ความสามารถ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี ด้านการคิดวิเคราะห์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกฤษ์ บุญจันทร์ (2562) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้ที่ทำบัญชี มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีอยู่ในระดับสูงมาก ได้แก่ ด้านประหยัดเวลา ด้านคุณลักษณะประจำตัว และด้านแรงจูงใจ

3. ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี ได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล และการกระทำอย่างมีเหตุผล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เนื่องจากปัญญาประดิษฐ์สามารถทำงานได้เทียบเท่ากับระดับสติปัญญาของมนุษย์ โดยสามารถแก้ปัญหาได้ดีหรือใกล้เคียงกับมนุษย์ โดยสร้างการสื่อสารระหว่างมนุษย์และคอมพิวเตอร์ให้เข้าใจกัน ดังนั้นปัญญาประดิษฐ์จึงมีบทบาทที่สำคัญมากในการสร้างคุณค่าของข้อมูลทางการบัญชี และในปัจจุบันการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในงานบัญชียังได้หมายความว่ารวมถึงการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อช่วยในการทำรายการบัญชีในลักษณะต่าง ๆ การทำงานทางด้านบัญชีขององค์กรโดยทั่วไปได้มีการปรับเปลี่ยน โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาช่วยประมวลผลในการจัดทำบัญชี การตรวจสอบบัญชี การยื่นภาษีต่อกรมสรรพากรผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า เทคโนโลยีปัจจุบันกลายเป็นเครื่องมือสนับสนุนวิธีปฏิบัติงานทางด้านบัญชีที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริรัฐ โชติเวชการ (2561ก) กล่าวว่า ปัญญาประดิษฐ์ คือ ให้สิ่งไม่มีชีวิต มีความฉลาดและสามารถทำงานแทนมนุษย์ได้ ความสามารถของ AI ทางบัญชี คือ ช่วยจัดการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณมากให้เสร็จในเวลารวดเร็วได้ ในอนาคตงานด้านบัญชี จะถูก AI เข้ามาแทนที่มนุษย์ โดยเฉพาะงานที่มีลักษณะเป็นกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน ระบบ หรือมาตรฐานชัดเจน โดยปัญญาประดิษฐ์ จะช่วยเพิ่มความสามารถในฐานความรู้ขององค์กรสามารถช่วยแก้ปัญหาเฉพาะด้านได้และลดเวลาการทำงานที่มีความซับซ้อนได้ (ณัฐรุ อรุณ, 2553) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกฤษ์ บุญจันทร์ (2562) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของสำนักงานบัญชีเขต

กรุงเทพมหานคร พบว่า เทคโนโลยีดิจิทัลทางการบัญชีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมากในทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านประหยัดเวลา ด้านความต้องการในการพัฒนางาน รวมถึงยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล ตรีคงธรรมกุล (2561) ที่ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีผ่านสื่อดิจิทัลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะระบบสารสนเทศทางการบัญชีกับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีผ่านสื่อดิจิทัลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Whitman และ Sobczak (2018) ที่ศึกษาเรื่องอนาคตของปัญญาประดิษฐ์ (AI) และผลกระทบที่มีต่อวิชาชีพบัญชี พบว่า นักศึกษาบัญชีและนักบัญชีมีการรับรู้ AI ในเชิงบวกโดยรวมเชื่อว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. สำหรับหน่วยงาน บริษัท องค์กร หรือฝ่ายบุคคลที่ต้องการพัฒนาหรือกำหนดนโยบายงานด้านการเงิน การบัญชีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมและรองรับการทำงานที่มีการเปลี่ยนแปลงมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต บริษัทควรให้ความสำคัญกับนักบัญชีกลุ่มที่เป็นเพศชาย อายุ 48 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบัญชีด้านภาษี เพราะเป็นกลุ่มนักบัญชีที่ส่งผลต่อการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพสูงในการทำงานร่วมกับปัญญาประดิษฐ์ เนื่องจากมีประสบการณ์การทำงานที่ยาวนานและมีความสามารถในการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาได้ดี นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับนักบัญชีรุ่นใหม่ ที่เริ่มเข้ามาทำงานในองค์กร เพื่อให้ นักบัญชีรุ่นใหม่ปรับตัวและเห็นถึงประโยชน์ของการทำงานโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ และเข้าใจถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยี รวมถึงองค์กรควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้มีทักษะในการนำข้อมูลสารสนเทศมาบริหาร เนื่องจากนักบัญชีจะเป็นผู้นำเสนอรายงานข้อมูลทางการเงินให้แก่ผู้บริหาร

2. สมรรถนะของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์ในการปฏิบัติของนักบัญชีด้านต่าง ๆ โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

- 2.1 สมรรถนะส่วนบุคคล: นักบัญชีควรยึดมั่นปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของนักบัญชีที่ดี ปฏิบัติงานอย่างมีความละเอียดและรอบคอบตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน ถึงแม้

จะมีปัญญาประดิษฐ์หรือโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านบัญชีมาช่วยให้การทำงานสะดวกรวดเร็วขึ้นแต่นักบัญชีควรยึดมั่นปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของนักบัญชี ไม่ว่าจะเป็นการไม่เปิดเผยข้อมูลทางการเงินให้กับผู้อื่นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกองค์กร มีความซื่อสัตย์ให้เป็นธรรมกับทุกฝ่าย และนักบัญชีควรมีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทั้งระบบงาน นโยบายการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ เพื่อให้ตนเองให้มีความพร้อมความสามารถทำงานได้หลากหลายด้านของบัญชี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงในอนาคต และนักบัญชีควรเพิ่มทักษะความสามารถเพื่อสามารถตอบสนองการทำงานจากเดิมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับฝ่ายอื่น ๆ ในองค์กรเพื่อนำข้อมูลของทุก ๆ ฝ่ายมาร่วมวิเคราะห์และคาดการณ์ในอนาคต เพื่อเป็นการสร้างประสิทธิภาพการจัดการข้อมูลให้กับงานของนักบัญชียุคดิจิทัล

2.2 สมรรถนะหลัก: นักบัญชีควรปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ตรงตามขั้นตอนและกระบวนการทำงานของแผนกบัญชีที่กำหนด และ มีการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถของตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพในการทำงานด้านบัญชีขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งโปรแกรมทางบัญชีช่วยให้นักบัญชีทำงานได้รวดเร็ว ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ได้ข้อมูลมีความถูกต้องแม่นยำสูง โปรแกรมทางบัญชีสามารถแจ้งเตือนหากพบข้อผิดพลาดขณะทำงาน และระบบยังจัดทำรายงานทางการเงินที่ซับซ้อนได้ ซึ่งข้อมูลทางการเงินถือเป็นส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานและพัฒนาธุรกิจของผู้บริหาร นอกจากนี้องค์กรควรมีการพัฒนาโปรแกรมทางด้านบัญชีอย่างต่อเนื่องเพื่อสะดวกต่อการใช้งาน และ เพื่อปรับปรุงให้เข้ากับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับการทำงานของนักบัญชีมากยิ่งขึ้น

2.3 สมรรถนะประจำสายงาน: นักบัญชีควรคำนึงถึงความปลอดภัยในการเก็บข้อมูลทางการเงินเนื่องจาก ข้อมูลด้านการเงินถือเป็นความสำคัญขององค์กร ไม่ควรนำออกไปเผยแพร่หรือส่งต่อให้บุคคลอื่นที่ไม่ได้รับอนุญาต ดังนั้น นักบัญชีควรมีความรู้ในการรักษาและป้องกันข้อมูลไม่ให้ถูกนำออกไปใช้ นักบัญชีจึงต้องมีความระมัดระวัง และกำหนดการเข้าถึงข้อมูล ด้วยการพิสูจน์ตัวตนและการตั้งรหัสการเข้าถึงข้อมูลแบบซับซ้อน เนื่องจากในปัจจุบันการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำงาน อาจเกิดการโจรกรรมข้อมูลทางไซเบอร์ นอกจากนี้องค์กรควรจัดอบรม ให้นักงานบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลในองค์กร และ การเก็บข้อมูลอย่างถูกต้องในระบบออนไลน์ ในการปฏิบัติงานและ แนวทางการในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หากเกิดการโจรกรรมข้อมูลจากภายนอกองค์กร เพื่อให้พนักงานมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามนโยบายที่องค์กรกำหนดไว้

3. ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเขตกรุงเทพมหานครผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล: บริษัท ควรนำระบบปัญญาประดิษฐ์ มาใช้ในงานบัญชีให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากข้อมูลทางการบัญชีถูกรวบรวมจากที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบัน ถูกเก็บและรวบรวมกลายเป็นคลังข้อมูลขนาดใหญ่ที่เป็นทรัพยากรข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท การบริหารจัดการโดยการนำข้อมูลที่มีอยู่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data Analytics) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผน ควบคุม วิเคราะห์ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ของผู้บริหาร และบริษัทควรให้ความสำคัญกับการคำนวณภาษีโดยการนำประโยชน์จาก Big data Analytics เพื่อช่วยตรวจสอบความถูกต้องหรือความผิดปกติจากการคำนวณหรือประมาณการเสียภาษีของบริษัทเพราะเรื่องภาษีถือเป็นเรื่องที่ละเอียด และสำคัญมากในทุกองค์กร ดังนั้นข้อมูลส่วนนี้จึงต้องมีความถูกต้องและแม่นยำ

3.2 ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล: บริษัท ควรส่งเสริมให้นักบัญชีมีความรู้ที่จะสามารถทำงานผ่านโปรแกรมบัญชีออนไลน์แบบคลาวด์ (Cloud-base Accounting Computing Software) จุดเด่นคือ ระบบเป็นที่ยอมรับในระดับสากล มีความน่าเชื่อถือ มีความถูกต้อง สามารถทำงานผ่านโปรแกรมบัญชีจากสถานที่ใดก็ได้ มีความยืดหยุ่นในการใช้งานสูง เนื่องจาก ข้อมูลที่ถูกบันทึกจะถูกเชื่อมโยงไปในระบบต่าง ๆ สามารถเก็บข้อมูลและประมวลผล จากแหล่งข้อมูลเดียวกันลดขั้นตอนในการบันทึกซ้ำ และทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ นักบัญชีสามารถดึงข้อมูลที่ต้องการจากระบบไปใช้ได้เอง โดยไม่ต้องรอข้อมูลจากแผนกอื่น ๆ ในการปิดบัญชีทุกสิ้นเดือน ทำให้งานบัญชีบรรลุเป้าหมายและสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว และบริษัทควรสนับสนุนและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้เข้ามาช่วยงานของนักบัญชีในด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และ ให้นักบัญชีได้เรียนรู้เพิ่มเติมเรื่อง Programing, Machine learning รวมถึงพัฒนาทักษะ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากมีความเสี่ยงที่ผู้ทำงานระดับล่างจะตกงานจากการแทนที่การทำงานของปัญญาประดิษฐ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานประกอบการ รูปแบบนิติบุคคล เขตกรุงเทพมหานคร ควรทำการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในเขตพื้นที่อื่น เช่น ในเขตปริมณฑล เขตพื้นที่ภาคเหนือ เขตพื้นที่ภาคกลาง เป็นต้น

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา สมรรถะของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่อยู่ในรูปแบบของนิติบุคคล ควรศึกษาข้อมูลสมรรถนะของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการขนาดเล็กถึงขนาดกลางเพิ่มเติม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนักบัญชีให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มมากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานด้านอื่น ๆ อาทิเช่น แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน คุณภาพชีวิตในการทำงาน ศักยภาพของนักบัญชี เป็นต้น

4. ควรเพิ่มการวิจัยในส่วนที่เป็นเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ข้อเสนอแนะ ในการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

5. ควรมีการศึกษาเรื่อง สมรรถะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการศึกษาระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ และประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อให้ได้ผลวิจัยที่แม่นยำ และได้ทราบประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่อาจมีจะเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปี

บรรณานุกรม

- Akhter, A. (2018). Sustainability of Accounting Profession at the Age of Fourth Industrial Revolution. *International Journal of Accounting and Financial Reporting*, 8(4), 139-158.
- Cambridge Business English Dictionary. (n.d.). *AI*. Retrieved on March 8, 2021, From <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/ai>
- Copeland, B. J. (2020). *Artificial intelligence*. Retrieved on March 8, 2021, From <https://www.britannica.com/technology/artificial-intelligence>
- Duong, D. C. T., & Fledsberg, K. (2019). *Digitalization of the Accounting Industry*. (Master's thesis, Economics and Finance). University of Agder, Norwegian.
- Gray, R., Perks, O. D., & Miaunder, K. (1997). *Corporate social reporting: Accounting and accountability*. London: Prentice-Hall.
- Griffeth, R. W., Hom, P. W., & Gaertner, S. (2000). A Meta-Analysis Of Antecedents and Correlates Of Employee Turnover: Update Moderator Test, and Research Implications for The Next Millennium. *Journal of Management*, 26(3), 463-488.
- Gulin, D., Hladika, M., & Valenta, I. (2019). *Digitalization and the Challenges for the Accounting Profession*. Proceedings of the ENTRENOVA - ENTERprise REsearch InNOVation Conference, Rovinj, Croatia.
- Hartung, J. (2001). Testing for Homogeneity in Combining of two-armed trials with normally distributed responses. *The Indian Journal of Statistics*, 63, 293-310.
- International Federation of Accountants. (2009). *Proposed Framework for International Education Standards for Professional Accountants*. Retrieved on March 8, 2021, From <https://www.ifac.org/system/files/meetings/files/5046.pdf>
- Khalid, A. K., Abdullah, O. A., & Mohammad, S. F. (2018). An Empirical Study of Technological Innovations in the Field of Accounting Boon or Bane. *Business and Management Studies*, 4(1), 51-58.
- Peterson, E., & Plowman, G. E. (1953). *Business Organization and Management*. Homewood, IL: Irwin.

- Russell, S. J., & Norvig, P. (2003). *Artificial Intelligence A Modern Approach*. London: Pearson Education.
- Smith, S. S. (2018). Digitization and Financial Reporting – How Technology Innovation May Drive the Shift toward Continuous Accounting. *Accounting and Finance Research*, 7(3), 240-250.
- Thomas, R. (2003). *CAPTCHA if they can*. Retrieved on March 8, 2021, From <https://plus.maths.org/content/captcha-if-they-can>
- Whitman, C., & Sobczak, M. (2018). AI: Overrated or the Future of Accounting. *Undergraduate Student Research Awards*, 45, 1-27.
- Woodcock, M. (1989). *Team development manual*. Varmant: Gower.
- กมลภู สันตะจักร. (2560). คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย. (ปริญญานิพนธ์ บข.ม. บัญชี). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- กองกำกับบัญชีธุรกิจ. (2562). ก้าวทันมิติใหม่การบัญชียุคดิจิทัล กรมพัฒนาฯ เร่งเสริมแกร่งผู้ประกอบการธุรกิจสำนักงานบัญชี...รับการเปลี่ยนแปลง (ฉบับที่ 51). สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2564 จาก https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=469414025
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2542). การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). การวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวด้วย SPSS for Windows. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). หลักสถิติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐปนพรรษ์ นุทกาญจนกุล. (2560). ผลกระทบและการเตรียมความพร้อมของนักบัญชีไทยต่อปัญญาประดิษฐ์ (AI). (ปริญญานิพนธ์ บข.ม. บัญชี). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- ณภาภักษ์ อัครสุริยานันท์. (2549). ผลกระทบของความผูกพันต่อองค์การที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. (ปริญญานิพนธ์ บข.ม. การบัญชี). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ณรงควิทย์ แสงทอง. (2547). มา รู้จัก COMPETENCY กันเถอะ. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ณัฐ อรุณ. (2553). ปัญหาประติสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้งาน. วารสารนักบริหาร, 30(4), 167-171.
- ทิพาดี เมฆสุวรรณ. (2538). การส่งเสริมประสิทธิภาพในระบบราชการ. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2559). ทฤษฎีการบัญชี. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.
- เบญจมาศ พงศ์ดีวัฒนากุล. (2535). ทฤษฎีบัญชีขั้นต้น. ม.ป.ป.
- ปกรณ เพ็ญภาคกุล. (2548). International Education Standards for Professional Accountants (IES) กับการจัดการศึกษาวิชาชีพบัญชี. วารสารการบัญชี, 1(1), 81-86.
- ประกาศ กรุง. (2561). ประสิทธิภาพในการใช้ปัญญาประดิษฐ์กับระบบบริหารการเงินของคนในกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2566, จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-1-1_1564738984.pdf
- ประมวล พระดลป. (2551). ผลกระทบของความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (ปริญญานิพนธ์ บธ.ม. การจัดการเทคโนโลยีและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พงศ์ศิริภพ ทองดีวิสูตรเกตุ. (2555). สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชี: มุมมองของผู้บริหารงานสายบัญชีในเขตการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (ปริญญานิพนธ์ บข.ม. การบัญชี). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- พงษ์ศักดิ์ พรณัฐวุฒิกุล. (2544). การนำ competencics ไปสู่การปฏิบัติ. วารสารการบริหารคน, 21(4), 23-28.
- พอดตา วุฒิพรชัย, เพ็ญศรี บางบอน, และ รุจิภา สิ้นสมบุญทอง. (2560). ระบบปัญญาประดิษฐ์กับการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 Artificial Intelligence and Industrial Revolution 4. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก, 3(2), 213-218.
- พิรุวรรณ กิตติคุณ. (2559). ภาครัฐไทยกับการก้าวสู่รัฐบาลดิจิทัล. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2564 จาก <http://www.parliament.go.th/library>
- เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2556). รายงานการวิจัยเรื่องผลกระทบของความรู้ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในกรุงเทพมหานคร และ

- ปริณิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วริยา ปานปรุง, ทิวัตร มณีโชติ, ชัชสรณ์ รอดยิ้ม, และ นัฐพงศ์ ส่งเนียม,. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะของนักบัญชี ในยุคไทยแลนด์ 4.0. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 “Graduate School Conference 2018”, 2(1), 694-703.
- วัฒนา พัฒนพงศ์. (2547). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดการเพิ่มผลผลิตภาคบริการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- วิเชียร เกตสิงห์. (2543). *คู่มือการวิจัย: การวิจัยเชิงปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิไลพร ทวีลาภพันทอง. (2563). ก้าวไปข้างหน้ากับ “ระบบอัตโนมัติ” รับมือตลาดแรงงานดิจิทัล. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2564 จาก <https://www.pwc.com/th/en/pwc-thailand-blogs/blog-20171130.html>
- วิมลมาศ ไกรไสว. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการจัดการเวลากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน*. (ปริญญาานิพนธ์ บธ.ม. การจัดการ). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ศิริรัฐ โชติเวชการ. (2561ก). การใช้ประโยชน์ของ Artificial Intelligence (AI) ในงานบัญชี. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 68, 12-13.
- ศิริรัฐ โชติเวชการ. (2561ข). Cloud-based Accounting Software. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 66, 16-17.
- ศิริรัฐ โชติเวชการ. (2561ค). Mobile Accounting. *จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*, 67, 8-9.
- ศิริรัตน์ ชุณหะหล้า. (2549). *การบริหารจัดการสมรรถนะในองค์กร*. (ปริญญาานิพนธ์ ศศ. ม. มนุษยศาสตร์). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญภิตติ, สุพาดา สิริกุตตา, และ วลัยลักษณ์ อัดชีวงศ์,. (2548). *การวิจัยธุรกิจฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพฯ: ธรรมสารการพิมพ์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2550). *การบริหารการตลาดแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มและโซฟเท็กซ์.
- ศุภรศศิพรรณ วงศ์ประเทศ. (2560). *ความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีใน*

การปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2564 จาก
http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-4-1_1564741383.pdf

ศุภกฤษ์ บุญจันทร์. (2562). ประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานบัญชีของ
 สำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2564 จาก
http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-4-1_1564741425.pdf

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2556). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้
 ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 6 เรื่อง การวัดผลขีดความสามารถและสมรรถนะ. สืบค้นเมื่อ
 25 มีนาคม 2564 จาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/lpZbgaK3LC.pdf>

สมเดช โจนศรีเสถียร. (2542). การบัญชีธุรกิจ: แนวทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพนักบัญชี.
 กรุงเทพฯ: ธรรมนิติ.

สมใจ ลักษณะ. (2552). การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ:
 ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สมพงศ์ เกษมสิน. (2526). การบริหาร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาการพิมพ์.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. (2538). ศัพท์บัญชี (พิมพ์ครั้งที่ 6).
 กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากร
 มนุษย์. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สุพัฒน์ อุปนิขิต. (2540). กลยุทธ์การทำงานบัญชีให้มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: ธรรมนิติ.

สุรศักดิ์ นานานุกูล และคณะ. (2538). แนวทางการปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กร.
 วารสารข้าราชการ, 40(487), 29-55.

สุวรินทร์ ปัทมวรรณ. (2551). ปัญหาประติษฐ์แนวทางสมัยใหม่. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชภัฏวชิรญาณบุรี.

สุวิมล ตรีธรรมกุล. (2561). ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีผ่านสื่อดิจิทัล
 ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ
 25 มีนาคม 2564 จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-4-1_1564741337.pdf

เสาวนีย์ เตียวสมบุญ. (2542). หลักการบัญชี. กรุงเทพฯ: ธนาเพรสแอนด์กราฟฟิค.

อมราลักษณ์ ศิริทองสุข. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจกับประสิทธิภาพ

การทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. (ปริญญาณิพนธ์ บข.ม. การบัญชี). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.

อัศวเดช ไผ่จันทร์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา. (ปริญญาณิพนธ์ บธ.ม.). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2553). กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์: *Strategic Human Resource Development* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.

อุเทน เลาน้ำทา และนิภาพร อบทอง. (2560). ความสามารถของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์กับความได้เปรียบด้านข้อมูลทางการบัญชีของธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย. *วารสารการจัดการ มหาวิทยาลัย วลัยลักษณ์*, 6(3), 17-31.

อุมาพร บุญทอง. (2560). การศึกษาปัจจัยคุณสมบัติส่วนบุคคล ปัจจัยกระบวนการความรู้ความเข้าใจ และปัจจัยกระบวนการทำงาน ที่มีผลต่อความพร้อมของนักบัญชีไทยเพื่อการรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy): กรณีศึกษานักบัญชีไทยในองค์กรธุรกิจเขตกรุงเทพมหานคร. (ปริญญาณิพนธ์ บธ.ม. บัญชี). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามในการวิจัย

เรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่มีอิทธิพลต่อปัญญาประดิษฐ์และประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามชุดนี้将被เก็บเป็นความลับ และจะนำมาใช้ประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยเรื่องนี้เท่านั้น ผู้ศึกษาขอขอบคุณที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 3 ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

คำชี้แจง

นักบัญชี หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมทางการเงิน จัดทำสรุปข้อมูล เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน

ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี หมายถึง นักบัญชีที่ใช้วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี เพื่อช่วยในการทำงาน

ส่วนที่ ลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

.1 เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

.2 อายุ

☐ ปี 26 - 20

☐ 27 - 33 ปี

☐ 34 - 40 ปี

☐ 41 - 47 ปี

☐ ปีขึ้นไป 48

.3 สถานภาพ

☐ โสด

☐ สมรสอยู่ด้วยกัน/

☐ แยกกันอยู่หย่าร้าง/หม้าย/

.4 ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

.5 ประสบการณ์การทำงาน

☐ น้อยกว่า ปี 3

☐ ปี 5-3

☐ ปี 10-6

☐ มากกว่า ปีขึ้นไป 10

.6 หน้าที่รับผิดชอบ

☐ บัญชีด้านจ่าย

☐ บัญชีด้านต้นทุน/บริหาร

☐ บัญชีด้านรับ

☐ บัญชีด้านตรวจสอบ

☐ บัญชีด้านภาษี

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

.7 รายได้ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ บาท 25,000

☐ บาท 35,000 – 25,001

☐ บาท 45,000 - 35,001

☐ บาท ขึ้นไป 45,0001

ส่วนที่ 2 สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดมี
เกณฑ์ระดับการให้คะแนน ดังนี้

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	สมรรถนะหลัก ของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
		5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4 เห็น ด้วย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
สมรรถนะหลัก						
1.	ด้านกระบวนการทำงานขององค์กร					
1.1	ท่านปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ตรงตามขั้นตอนและกระบวนการทำงานของแผนกบัญชีที่กำหนด					
1.2	องค์กรของท่านมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้พนักงานบัญชีเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
1.3	ท่านคิดว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อข้อมูลทางการเงิน					
1.4	โปรแกรมทางบัญชีช่วยยกระดับมาตรฐานการทำงานในองค์กรของท่าน					
2.	ด้านการออกแบบการใช้งาน					
2.1	โปรแกรมทางบัญชีมีการออกแบบการใช้งานที่ง่ายและเหมาะสม					
2.2	โปรแกรมทางบัญชีช่วยทำงานได้รวดเร็วลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น					
2.3	โปรแกรมทางบัญชีสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่ซับซ้อนได้					
2.4	โปรแกรมทางบัญชีสามารถแจ้งเตือนหากพบข้อผิดพลาดขณะทำงาน					
สมรรถนะประจำสายงาน						
3.	ด้านทักษะการคิดและวิเคราะห์					
3.1	ท่านมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาหากพบข้อผิดพลาดในการทำงานด้านบัญชีได้อย่างถูกต้อง					
3.2	ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาโดยมองภาพรวมของ					

ข้อ	สมรรถนะหลัก ของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
		5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4 เห็น ด้วย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	การทำงานด้านบัญชีเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำ					
3.3	ท่านมีความรู้ด้านบัญชี และคำนึงถึงผลของ การตัดสินใจทางบัญชีได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง					
3.4	ท่านวิเคราะห์ปัญหาการทำงานทางบัญชีที่เกิดขึ้น ในหน่วยงานได้อย่างตรงประเด็นและทันต่อเวลา					
4.	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
4.1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมทางบัญชี ในองค์กรของท่าน					
4.2	โปรแกรมทางบัญชีที่ท่านใช้มีความถูกต้องและรวดเร็ว					
4.3	โปรแกรมทางบัญชีทำให้ท่านมีความมั่นใจใน การตัดสินใจมากขึ้น					
4.4	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการทำงานของบัญชี					
5.	ด้านความปลอดภัยของข้อมูล					
5.1	ท่านมีความระมัดระวังในการเก็บข้อมูลทางการเงิน ในองค์กรของท่าน					
5.2	ท่านไม่เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรสู่ บุคคลอื่น					
5.3	โปรแกรมทางบัญชีที่ท่านใช้ทำหน้าที่จัดการด้าน รักษาความปลอดภัยได้อย่างทั่วถึง					
5.4	โปรแกรมทางบัญชีมีการพิสูจน์ตัวตนและแจ้งเตือน เมื่อการพิสูจน์ตัวตนผิดพลาด					
สมรรถนะส่วนบุคคล						
6.	ด้านการปรับตัวในการทำงาน					
6.1	ท่านมีความรับผิดชอบในหน้าที่ทางบัญชี สามารถ เรียนรู้สิ่งใหม่ และนำมาพัฒนางานให้ดีขึ้นได้					
6.2	ท่านมีความสามารถปรับตัวการทำงานด้านบัญชีให้ เข้ากับการเปลี่ยนแปลงนโยบายในองค์กร					
6.3	ท่านสามารถปฏิบัติงานบัญชีที่หลากหลาย และที่ ได้รับมอบหมายตรงตามวัตถุประสงค์					

ข้อ	สมรรถนะหลัก ของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
		5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4 เห็น ด้วย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6.4	ท่านสามารถจัดลำดับงานตามความสำคัญในช่วงเวลางานบัญชีที่ต้องทำอย่างเร่งด่วนได้					
7.	ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี					
7.1	ท่านปฏิบัติงานอย่างมีความละเอียดและรอบคอบตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน					
7.2	ท่านไม่เปิดเผยความลับ หรือข้อมูลรายงานทางการเงินให้กับผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในงาน					
7.3	ท่านมีอิสระการตัดสินใจในการทำงานด้านบัญชี					
7.4	ท่านมีความซื่อสัตย์และให้เป็นธรรมกับทุกฝ่าย					

ส่วนที่ 3 ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด มีเกณฑ์ระดับการให้คะแนน ดังนี้

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
		5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4 เห็น ด้วย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	การคิดแบบมีเหตุผล					
1.1	ปัญญาประดิษฐ์ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานด้านบัญชีให้มีความสำเร็จและรวดเร็ว					
1.2	ปัญญาประดิษฐ์ช่วยวิเคราะห์และพยากรณ์ข้อมูลทางการเงิน					
1.3	ปัญญาประดิษฐ์ช่วยตรวจสอบภาษีที่ไม่ถูกต้อง					
1.4	ปัญญาประดิษฐ์ช่วยประมวลผลข้อมูลด้านบัญชีที่มีปริมาณมากและมีความซับซ้อนให้ง่ายต่อการใช้งาน					
1.5	ปัญญาประดิษฐ์ช่วยให้ท่านมีความมั่นใจในการตัดสินใจข้อมูลรายงานการเงินมากขึ้น					

ข้อ	ปัญหาประติษฐ์ของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
		5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4 เห็น ด้วย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.	การกระทำแบบมีเหตุผล					
2.1	ปัญหาประติษฐ์ช่วยลดความผิดพลาดและลดขั้นตอนในการทำงานที่ไม่จำเป็น					
2.2	ปัญหาประติษฐ์จะเข้ามาเป็นเครื่องมือในการทำงาน ทำให้การทำงานของบัญชีกลายเป็นแบบอัตโนมัติมากยิ่งขึ้น					
2.3	ปัญหาประติษฐ์ทำให้ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้องและสมบูรณ์					
2.4	ข้อมูลรายงานทางการเงินที่ได้จากปัญหาประติษฐ์สามารถนำไปวางแผนเชิงกลยุทธ์ขององค์กร					
2.5	ปัญหาประติษฐ์สามารถทำงานโดยปราศจากความเหนื่อยล้าและไม่มีอคติส่วนตัว					

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด มีเกณฑ์ระดับการให้คะแนน ดังนี้

5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
		5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4 เห็น ด้วย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่โดยรวมของท่าน ทำให้ปฏิบัติงานได้ผลงานที่มีคุณภาพตรงเป้าหมาย					
2.	ท่านสามารถปรับวิธีคิดและวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี					
3.	ท่านปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานขององค์กร					

ข้อ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
		5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4 เห็น ด้วย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4.	ท่านสามารถปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนตามที่ได้รับมอบหมายและสำเร็จตามเวลาที่กำหนด					
5.	ท่านมีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง					
6.	ท่านมีความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน					
7.	ท่านและสมาชิกในทีมมีการเตรียมข้อมูลเพื่ออภิปรายและสรุปเป็นแนวทางที่ดีที่สุดของทีม					
8.	ท่านและสมาชิกในทีมมีการประสานงานกันอย่างดี					
9.	ท่านมีการวางแผน ปรึกษาหารือในการทำงานอย่างเป็นประจำ					
10.	ท่านมักจะป้องกันหรือหาทางแก้ไขก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้น					
11.	ท่านใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการทำงานอยู่เป็นประจำ					
12.	ท่านพยายามแสวงหาวิธีที่ดีที่สุดมาปรับใช้กับการทำงานของท่านอยู่เสมอ					
13.	ท่านสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา					
14.	ท่านมีความคิดในการหาหนทางใหม่ ๆ เช่น ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซาก					
15.	ท่านนำทักษะด้านอื่น มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อทำให้มีความสามารถในการพัฒนางานและมีความเชี่ยวชาญในงานอยู่เสมอ					
16.	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่โดยรวมของท่าน ทำให้ผลงานที่มีคุณภาพและตรงเป้าหมายเสมอ					
17.	ท่านมีการเฝ้าหาความรู้ เพิ่มพูนศักยภาพในการทำงานให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เสมอ					

ข้อ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของนักบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
		5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง	4 เห็น ด้วย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
18.	ท่านมีความมุ่งมั่นในการปรับปรุงผลงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง					
19.	ท่านและสมาชิกคนอื่น ๆ ในทีมมีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานของทีมอยู่เสมอ					
20.	ท่านมีทักษะในการคิดที่เชื่อมโยงเข้ากับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร					
21.	ท่านมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันภายในทีมอยู่เสมอ					
22.	ท่านและสมาชิกในทีมมีการตั้งเกณฑ์ความสำเร็จของงานร่วมกัน					

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

สมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

สมรรถนะหลัก

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.875	8

สมรรถนะประจำสายงาน

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.887	12

สมรรถนะส่วนบุคคล

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.883	8

ภาพรวมสมรรถนะของนักบัญชีในการปฏิบัติงาน

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.941	28

ปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี
ด้านการคิดอย่างมีเหตุผล

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.894	5

ด้านการกระทำอย่างมีเหตุผล

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.875	8

ภาพรวมปัญญาประดิษฐ์ของนักบัญชี

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.885	10

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.960	22

ภาพรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.972	60

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นริศรา วัฒนศัพท์
วัน เดือน ปี เกิด	8 เมษายน 2530
สถานที่เกิด	พิษณุโลก
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	108/28 หมู่บ้านกลางกรุง ซอย ประดิพัทธ์ 19 สามเสนใน พญาไท กทม.

